

BCC ZADRUŽNA BANKA
Doberdob in Sovodnje
www.bccdos.it

Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Standrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

Kriškim
srenjašem
uspelo
ustaviti
vrtalne stroje

Drago Jančar na
Dragi 2010: Bogovi
malomeščanstva so
bolj živi kot
kadarkoli poprej

ZKB 1908
Razlikujemo se.
www.zkb.it

Primorski dnevnik

TOREK, 7. SEPTEMBRA 2010

Št. 211 (19.918) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Žlahten vzorec Krasa v laguni

DUŠAN UDOVIČ

»Pojdite tja, kjer se predstavlja Kras, tam se najde vsega, kar je najlepše in najboljše«. Takšni in podobni nasveti so krožili v nedeljo na pomolih v graški laguni, s katerih so plovila prevažala veliko množico na številne otoke. To niso bile ocene kakšnih turističnih operaterjev ali izvedencev, temveč navadnih obiskovalcev, ki so se vračali v pristan, potem ko so obšli in okusili vse, kar je ponujala odmevna enogastronomski prireditev »Slastna laguna« (Laguna golosa).

O »casonu« na otočku, kjer je vzorec kraške ponudbe priredila Lokalna akcijska skupina Kras, se je kot po pregovoru naglo razširil dober glas, da je bilo na njem zaradi množice obiskovalcev sredi dneva skoraj težko pristati. Tako je marsikdo poleg furlanskih in briških vin, proslulega sira Montasio in pršuta San Daniele lahko odkril tudi nepričakovano kakovost in raznolikost kraških sirov v spremstvu prosekara, vitovske, terana in malvazije, domač med in druge dobrote, ki so bile na mizah sladokuscev še nedolgo tega izjema, sedaj pa so vse bolj tudi pravilo. Da je Kras hkrati tudi dom kamna in izvirnega umetniškega navdiha so za povrh pričali Hrovatinovi izdelki.

Kraška izložba domačih proizvodov je po splošnih ocenah požela nenavaden uspeh. Še zlasti če upoštevamo dejstvo, da sta se Grače in dežela predstavila na odmevni enogastronomski manifestaciji v laguni s tem, kar imata najboljšega, je to za Lokalno akcijsko skupino Kras nedvomno priznanje. Še pomembnejše pa je dejstvo, da se je kraška ponudba predstavila s kakovostnim vzorcem izven meja lastnega teritorija, z željo in ambicijo, da postane atraktivna za vse večje število ljudi širšega deželnega okolja.

To ni bilo novo za tiste, ki kakovost kraške ponudbe že poznajo. Za veliko večino obiskovalcev nedeljske graške manifestacije, med njimi številnih turistov, pa je bilo gotovo prijetno presenečenje, kaj vse lahko nudi bližnji mali svet, katerega obronke je iz nenavadno lepe perspektive razločno videti z otokov graške lagune. Kras je praktično za vogalom, le da je treba vedeti zanj in za vse, kar obiskovalcem lahko nudi.

ITALIJA - Po Finijevem nedeljskem ostrem nastopu proti Berlusconi

Napetost v vladni koaliciji raste, Severna liga za volitve

Sinoči sestanek premiera z Bossijem, danes vrh Ljudstva svobode

BAZOVICA 2010 - Začel se je niz prireditev

Spomin ob 80-letnici

Uvodna slovesnost ob 5.43 na bazovski gmajni, ob 11. uri pa pokopališču pri Sv. Ani - Zvečer še maša zadušnica

RIM - Potem ko je Fini v nedeljo javno razglasil, da Ljudstva svobode ni več, je bilo včeraj v vladni koaliciji zelo napeto. Berlusconi je uradno molčal, njegovi pa so še glasneje zahtevali odstop predsednika poslanske zbornice. Severna liga se spet ogreva za razpust parlamenta, za opozicijo pa po Finijevem govoru na prazniku njegovega gibanja Prihodnost in svoboda v Mirabellu zdaj ni več dvomov, da je vladna večina v globoki krizi. Berlusconi se je zvečer v Arcoreju sestal z vse bolj skeptičnim Bossijem, danes pa ima v agendi vrh svoje stranke.

Na 4. strani

Drago Jančar sklenil
45. Drago

Na 3. strani

Ferrero na zaključku
Rdečega praznika

Na 6. strani

Kogojevi dnevi:
pohvalne besede
ob odprtju

Na 10. strani

Slovenske jasli v Gorici
še le čez eno leto

Na 12. strani

Popoln telefonski mrk
v Sovodnjah

Na 12. strani

Krasovi nogometaši
začeli z zmago

Na 17. strani

GORICA - Odlični pogoji za spust po Soči

Jubilejna regata za las ni bila rekordna

Govoriš nemško?
UČENJE NEMŠČINE V TRSTU

DAN ODPRTIH VRAT
PETEK 10. SEPTEMBRA 2010
od 15. ure

GOETHE-ZENTRUM
TRIESTE
CENTRO CULTURALE ITALO-TEDESCO

www.goethezentrumtrieste.it
via Beccaria, 6 - TRIESTE - tel. +39 040 635764

Preveri zapadlost tehničnega pregleda
tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

**CENTRO REVISIONI
ROIANO**

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3.5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

UL. SOLITRO, 1/2
PON-PET 8.00 - 17.00

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Fischer: Odločilnega preboja še ni, je pa pripravljenost na pogovore

V pogovoru za agencijo APA previdno optimističen - Inzko: Velikodušnost se obrestuje

CELOVEC/DUNAJ - V vprašanju rešitve vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem odločilnega preboja sicer še ni, so pa vse strani pripravljene na pogovore. To je dejal avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer v pogovoru za avstrijsko tiskovno agencijo APA in ob tem izrazil previden optimizem. Pripravljenost na pogovore so izrazile tudi politične stranke na Koroškem, novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Valentin Inzko pa je menil, da se velikodušnost obrestuje, čeprav pri dvojezičnih napisih ne gre za vprašanje velikodušnosti, temveč za uresničitev avstrijske državne pogodbe in razsodb avstrijskega ustavnega sodišča.

Predsednik Fischer, ki je minuli teden na Dunaju sprejel koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja, je še poudaril, da tako zvezni kancler Werner Faymann kot tudi deželni glavar Dörfler soglašata, da bi morali to vprašanje rešiti najkasneje do leta 2012, bi pa bilo rešitev mogoče najti tudi prihodnje leto. Dejal je tudi, da je še naprej pripravljen, da osebno prispeva k razumni rešitvi v interesu vseh strani.

Novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Valentin Inzko pa je v pogovoru za Kleine Zeitung, dnevnik z največjo naklado na Koroškem, dejal, da se velikodušnost vsekakor obrestuje. To da je spoznal kot diplomat na mnogih ravneh. Hkrati je Inzko spomnil tudi na besede zveznega predsednika Heinza Fischerja, ki je menil, da pri zadevah narodnostnih skupnosti ne gre za vprašanje velikodušnosti, temveč za uresničitev avstrijske državne pogodbe in razsodb ustavnega sodišča. Sicer pa se je visoki diplomat Inzko zavzel za ustvarjanje pozitivnega ugleda Koroške in poudaril, da gre za deželo z ogromnim potencialom. Dolej da je bila mnogokrat reakcija odpor proti Dunaju, Bavarski, proti tujemu, drugačnemu. »Koroška mora spoznati svojo edinstvenost ob tromeji dveh jezikov, treh dežel in treh kultur,« je izpostavil Inzko ki je tudi namignil, da bi se odzval kot govornik manjšine na uradni proslavi ob le-

tošnji 90. obletnici koroškega plebiscita 8. oktobra v dvorani grbov v Celovcu »če bi prejel povabilo.« V zvezi s krajevnimi napisi se je oglašil tudi predsednik koroške ljudske stranke (ÖVP) in deželni svetnik Josef Martinz. Zatrdil je, da je njegova stranka vedno pripravljena na začetek pogovorov na osnovi tako imenovanega Karnerjevega papirja iz leta 2006, ki predvideva skupno 141 krajev z dvojezičnimi tablamami na Koroškem.

Predsednik koroških socialdemokratov (SPÖ) in namestnik deželnega glavarja Peter Kaiser pa je v pogovoru za deželno televizijo poudaril, da si glede vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov želi ureditev čim prej - po možnosti še v letu 2011.

Predsednik svobodnjakov (FPK) Uwe Scheuch pa je izjavil, da pričakuje najprej predloge z Dunaja oz. zveznega kanclerja Faymanna.

Ivan Lukan

Avstrijski predsednik Heinz Fischer je previden optimist glede rešitve vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov

ARHIV

KOPER - Konec tedna mednarodna konferenca o slovenskem jeziku

Sodobne usmeritve v večjezičnem in manjšinskem izobraževanju

V soboto bosta spregovorili tudi ravnateljica dvojezične šole v Špetru Živa Gruden in raziskovalka Suzana Pertot

KOPER - Znanstveno-raziskovalno središče Koper in Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, skupaj z Inštitutom za slavistiko Univerze v Celovcu, Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Inštitutom za narodnostna vprašanja, Avstrijskim znanstvenim inštitutom v Ljubljani ter Društvom za uporabno jezikoslovje Slovenije, prirejata mednarodno znanstveno konferenco z naslovom Slovenski jezik v stiku - Sodobne usmeritve večjezičnega in manjšinskega izobraževanja. Potekala bo 10. in 11. septembra na sedežu Fakultete za hu-

manistične študije Koper pod pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka, ki bo imel uvodni nagovor na otvoritveni slovesnosti v petek ob 9.30.

Namen konference, ki je razdeljena na pet tematskih sklopov, bo najprej identificirati odprta vprašanja nacionalnih jezikovnih politik v večkulturnih okoljih na področju vzgoje in izobraževanja, nato pa raziskati potrebe na področju dvo-/večjezičnega izobraževanja in izobraževanja manjšinskih jezikov. Govor bo tudi o prednostih in pasteh različnih modelov večjezičnega iz-

obraževanja ter o njihovem vključevanju in odgovarjanju na izzive globalne večjezične družbe. Poseben poudarek bo na izobraževanju manjšin in v tem okviru slovenskih manjšin v zamejstvu in po svetu ter manjšin v Republiki Sloveniji. Na konferenci bosta v soboto, 11. septembra, dopoldne, spregovorili tudi ravnateljica dvojezičnega šolskega centra v Špetru Živa Gruden in raziskovalka Suzana Pertot.

V sklopu konference bo tudi okrogla miza z naslovom Ohranjanje manjšinskega jezika kot skupna odgovornost.

ODPRTA TRIBUNA - Slovensko stalno gledališče

Površne in škodljive informacije ter izjave

Take ocene, kljub temu, da niso zlonamerne, zelo škodijo najprej ustanovi in ne nazadnje tudi skupnosti

V zadnjih mesecih se je mnogo razpravljalo in pisalo o Slovenskem stalnem gledališču in o krizi, ki jo gledališče doživlja.

Objavljene so bile informacije in analize, ki so podale dokaj realno sliko dogajanja in stanja. Bilo pa je objavljenih tudi kar nekaj površnih ali napačnih ocen oseb, ki se najbrž niso dovolj podrobno in natančno poglabile v zadevo. Take ocene, kljub temu, da niso zlonamerne, zelo škodijo najprej ustanovi in ne nazadnje tudi skupnosti.

Povod za moje pisanje je tudi članek g. Andreja Gergoleta v štirinajst dnevniku Novo Delo z naslovom "Krmilo mora ostati v naših rokah" z vsebino katerega se v glavnem strinjam. Zelo pa me je zbodla trditev: "Pri samem vodenju SSG je bilo v preteklosti storjenih nemalo napak, ..." Seveda g. Gergolet ni edini, ki meni, da je bilo gledališče slabo vodeno in da so bile storjene napake, že pred tem sem večkrat slišal ali prebral take ocene, ta je le zadnja. Primerno bi bilo, da kdor javno trdi, da so bile storjene napake pri vodenju gledališča, le-te tudi utemelji in dokaže.

Sam sem doživel čast, da sem bil član upravnega odbora SSG, s funkcijo zakladnika, ko je temu predsedoval g. Kuret. Imel sem vpogled v vse knjigovodske zapise in druge informacije v gledališču. Pregledal in analiziral sem knjigovodstvo in finančno vodenje SSG od začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja vse do konca leta 2007. Med svojim mandatom, kot zakladnik, sem redno sledil prilivom in odlivom, bilancam in upravljanju na splošno.

Prepričan trdim, da nikoli in nikjer nisem zasledil nepravilnosti ali katere koli oblike "ležernega" ali nepremišljenega vodenja. Gledališče se je vodilo in upravljalo vedno v okviru zakonov in v skladu z načinom, po katerem so se upravljala in vodila vsa ostala stalna gledališča v Italiji. Če se ne

motim, jih je vseh skupaj sedemnajst.

Še med mandatom, ko sem opravljal funkcijo zakladnika, in tudi nekaj mandatom pred tem, je bil predsednik nadzornega odbora dr. Cecere, visok funkcionar italijanskega ministrstva za finance posojen ministrstvu za kulturo. On je za daljše obdobje vsako leto pregledal bilanco Slovenskega Stalnega Gledališča in jo tudi potrdil. Bil je zelo naklonjen našemu gledališču in je kar nekajkrat dobrovoljno pomagal rešiti gledališče iz finančne zagate. Njegovo mnenje o vodenju gledališča je bilo vedno pozitivno in je to tudi redno sporočal v Rim.

Le za eno bilanco je dr. Cecere v svojem poročilu zapisal "priporočilo", ko je svetoval, da gledališče toži obvezne člane ustanovitelj (Občina Trst, Pokrajino Trst in Deželo Furlanijo-Julijsko krajino), ker ne opravljajo svojih z zakonom določenih dolžnosti. Upravni odbor gledališča, tako kot vedno, ko je moral sprejemati pomembne odločitve, je zaprosil za mnenje tudi Društvo Slovensko gledališče in krovni organizaciji. Končna ocena je bila, da bi lahko tožba za izterjavo neposredno zelo škodila drugim organizacijam in manjšini na splošno, zato ni bila uresničena.

V nasprotju z razširjenim prepričanjem je bilo v vseh teh letih gledališče vsaj primerno, če ne celo zelo dobro vodeno. Vsaka uprava skupaj z ravnatelji in uslužbenci je nekaj doprinesla ali nadgradila. Izgube, ki so se počasi a redno kopičile, so bile nekaj povsem normalnega, saj so se tako upravljala prav vsa stalna gledališča v Italiji. Le-ta so vsako leto vključevala v predračun sredstva, ki bi jim po zakonu morala biti namenjena. Obvezni člani ustanovitelj (občina, pokrajina in dežela) so te predračune potrjevali, a na koncu, ti isti člani gledališčem odobrenih sredstev niso izplačevali. Ko so se dolgovi nakopičili, je bilo sklicano krizno sta-

nje in dolgovi so se poravnali, najbrž iz drugih, rimskih virov. Nato se je igrice pričela na novo.

V zgodovini našega gledališča sta vsaj dve upravi dosegli izjemna pravna uspeha. Uprava, ki ji je predsedoval prof. Filibert Benedetič, je dosegla "stalnost". Slovensko gledališče je bilo uvrščeno med sedemnajst "Teatri Stabili" v Italiji. Druga, ki ji je predsedoval g. Kuret, je po sanaciji in poravnanju dolgov izborila "priznanje" in Slovensko stalno gledališče je postalo "ente riconosciuto". To je postavilo SSG v tak položaj, da so člani ustanovitelj dolžni ustanovo financirati in jo vzdrževati.

Zato, da naše gledališče obdrži status stalnosti mora delovati v okviru zakona, ki ureja stalnost. Dokler ne bo zakon spremenjen ali prilagojen specifičnosti SSG, mora gledališče delovati v okviru obstoječega zakona, ker bi v nasprotnem primeru izgubilo status in s tem tudi financiranje iz Rima. Pogoji, ki jih mora gledališče izpolniti, ustvarijo že v naprej znane izdatke in stroške, ki se danes ne morejo dodatno krčiti ali rezati, ti pa so v zadnjih letih znatno višji od prihodkov. Vsi uslužbenci, ravnatelji in uprave so se venomer z vsemi močmi trudili, da bi izpolnili vse zahteve zakona, četudi je to pomenilo višje izdatke od dejanskih prihodkov, ker bi se z izgubo statusa stalnosti izničile tudi zakonske obveze članov ustanovitelj, da financirajo in vzdržujejo gledališče.

Dohodki, ki jih gledališče pridobi z abonmaji, vstopnicami in reklamo so seveda dobrodošli, a ne v našem in niti v drugih stalnih gledališčih niso taki, da bi bistveno vplivali na končni obračun. Tu je potrebno tudi upoštevati, da naša specifičnost ne premore zadostne kritične mase uporabnikov, da bi se gledališče na kateri koli način vzdrževalo z abonmaji, vstopnicami in podobnim.

Prijatelj zanika, da bi bil prisoten pri predaji denarja Časarju

LJUBLJANA - Poslanec SNS Srečko Prijatelj je med včerajšnjo obravnavo na koprskem okrožnem sodišču dejal, da ni bil nikoli prisoten pri predaji denarja nekdanjemu predsedniku uprave Luke Koper Robertu Časarju za nakup zemljišč na Orleški gmajni pri Sežani. Novogoriški poslovnež Marjan Mikuž, Časar in Prijatelj naj bi namreč skupaj izpeljali posel nakupa zemljišč na Orleški gmajni pri Sežani. Mikuž naj bi kupil posamezna zemljišča in jih Luki Koper prodal za precej višjo vsoto, razliko pa naj bi si razdelili. Časar naj bi od tega prejel 90.000 evrov, kar pa je že zanikal.

Na včerajšnji obravnavi so poslušali tudi pogovor Mikuža pri preiskovalnem sodniku ter njegovo izpoved na drugem zaslišanju pri sodniku, ki se je odvijalo marca. Ko je preiskovalni sodnik takrat Mikuža vprašal, če se boji Prijatelja, je ta odvrnil, da kdo se ga ne bi. Ponovil je, da je Prijatelj pričakoval tretjino provizije.

Kot prča je včeraj nastopil tudi skupni prijatelj Mikuža in Srečka Prijatelja, upokojeni dramski igralec Sergej Ferrari. Obtožnica Prijatelja namreč med drugim bremeni tudi izsiljevanja direktorice lokalne televizije Vitel Dolores Žigon Klaut, Ferrari pa ima na omenjeni televiziji svojo oddajo. Ferrari je dejal, da mu je Žigon Klautova naročila, naj reče Prijatelju, naj preneha s pošiljanjem sms-sporočil in z grožnjami. Potem ko je Ferrari to Prijatelju sporočil, je poslanec naslednji dan direktorico televizije vprašal, zakaj pošilja kurirje, je dejal Ferrari.

Bencin dražji, dizel cenejši

LJUBLJANA - Neosvinčeni 95-oktanski bencin in 98-oktanski bencin sta od danes dražja, dizelsko gorivo in kurilno olje pa cenejša. Za liter neosvinčenega 95-oktanskega bencina je treba od danes odšteti 1,202 evra oziroma 0,006 evra več kot doslej, 98-oktanski bencin pa se je podražil za 0,009 evra na 1,228 evra. Cena dizelskega goriva se je znižala za 0,003 evra na 1,166 evra za liter, za liter kurilnega olja pa je treba odšteti 0,740 evra oziroma 0,001 evra manj kot doslej. Cena avtoplina je ostala nespremenjena pri 0,699 evra za liter.

Poleg zgoraj omenjenega bi lahko navedel še dodatne bolj ali manj poznane situacije in neizpolnjene obveznosti, kot so vzdrževanje Kulturnega doma, ki bi moralo bremeniti občino Trst, ne pa gledališče, a te bi pretirano podaljšale prispevek, zato jih raje pustim za drugo priložnost.

Ob vsem navedenem je jasno, da glavnih krivcev za stanje v Slovenskem stalnem gledališču ne gre iskati v upravah in njihovem upravljanju, vse do zadnje. Pogoji, v katerih so te uprave, ravnatelji in uslužbenci delovali, so bili dobesedno nemogoči, zato si zaslužijo prej pohvalo ali vsaj razumevanje, ne pa graje. Vsako neutemeljeno kritiziranje ali celo obtoževanje poleg tega, da je neresno, je tudi škodljivo za gledališče in za celotno našo skupnost, saj, kdor nam ni naklonjen, bo take izjave izkoristil in nam očital, da smo sami krivi, čeprav nismo.

Glede novega, nastajajočega statuta si dovolim posredovati odgovornim toplo priporočilo.

V sedanjem statutu gledališča poleg ostalega piše, da predsednik in člani upravnega odbora morajo obvezno obvladati slovenski jezik. Če se ne motim, narekuje tudi, da seje upravnega odbora potekajo v slovenskem jeziku. Ne glede na ostalo vsebino, mislim, da ti pogoji morajo obvezno biti zapisani tudi v novem statutu.

Jasno je, da se zgornje podajanje nanaša izključno na upravno, knjigovodsko in finančno plat gledališča. Umetniško vsebinska plat je čisto druga zgodba, za katero nimam dovolj znanja ne izkušnje, da bi o njej karkoli povedal.

Za konec pa še vprašanje: kdo bo na vrsti po Slovenskem stalnem gledališču?

Igor Pahor, član upravnega odbora SSG v mandatu 2004 - 2007

DRAGA 2010 - Pisatelj Drago Jančar sklenil 45. izvedbo študijskih dni na Opčinah

»Bogovi malomeščanstva so bolj živi kot kadarkoli poprej«

Književnik naj se ne umakne v privatno distanco - Boris Pahor: Niti v slovenski himni Slovenci nismo omenjeni

OPČINE - »Bogovi malomeščanstva niso umrli, vstali so in so bolj živi kot kadarkoli poprej.« S temi besedami je pisatelj Drago Jančar v nedeljo popoldne zaključil svoje predavanje in s tem tudi 45. študijske dneve Draga 2010, ki jih je tudi letos priredilo Društvo slovenskih izobražencev. Prireditelji so za zaključek Drage v svojo sredo povabili enega najpomembnejših in tudi najbolj angažiranih slovenskih književnikov, ki je spregovoril ravno o svoji vlogi, se pravi o vlogi književnika v sedanjem slovenskem (a ne samo slovenskem) trenutku, ko kaže, da ta vloga ni več taka, kot je bila v preteklosti.

Naslov predavanja je bil Pisatelj med umetnostjo in angažmajem, pri čemer se je Jančar prepričano zavzel za to, da se mora pisatelj še naprej družbeno angažirati in kritično posegati v javnost, ne pa se umikati v »privatno distanco«: pri tem se je navezal na besede nemškega pisatelja Güntherja Grassa, ki je mlajše kolege v Nemčiji posvaril pred takim umikom. Nekaj podobnega se je namreč že zgodilo za časa nemške weimarske republike po prvi svetovni vojni, kaj pa je temu sledilo, vemo vsi: nacizem.

Seveda to ne pomeni, da se nekaj podobnega ponovi tudi zdaj, vendar je bil Jančar ob pregledu sedanje slovenske situacije in vloge književnikov v njej vse prej kot optimist. Pisatelji in pesniki so namreč v slovenski zgodovini večkrat odigrali pomembno vlogo, nenazadnje tudi v obdobju slovenske demokratizacije in osamosvajanja pred dvajsetimi leti, vprašanje pa je, ali v demokraciji in kapitalizmu res ni prostora za angažma. V Sloveniji namreč družba hoče biti demokratična, sočasno pa noče pretrgati vezi z bivšo enopartijsko diktaturo, poleg tega so se države po njegovih besedah polastili »kapitalski povzpetneži«, današnji Slovenci imajo skromna duhovna obzorja, želijo denar, moč in medijski uspeh, televizija in internet pa napajata z videzom, ne pa z vsebino, je opozoril pisatelj, ki je bil kritičen tudi do današnje slovenske literarne srenje, ki povečini išče hiter uspeh brez estetskega napora in brez ukvarjanja z etičnimi in filozofskimi vprašanji ter brez tolerantne zavesti za strah in nemir človeka. Tako se je sama postavila v položaj provincialnega samozadovoljstva, banalizacije in relativizacije vrednot, zato si bosta

Drago Jančar (desno poleg moderatorja Martina Breclja) je precej zaskrbljen nad današnjim stanjem slovenske družbe in tudi književnosti

KROMA

morali kultura in literatura ponovno postaviti visoke kriterije, tako da pisatelju ostajajo vztrajanje, poglobljeno delo v samoti in angažiranje v javnosti.

Jančarjevimi stališčem je v razpravi, ki je sledila, pritrdil tržaški pisatelj Boris Pahor, ki je še posebej opozoril na narodno vprašanje, saj niti v slovenski himni Slovenci nismo omenjeni, slovenska država pa ni v Evropi nikoli odprla vprašanja fašističnega preganjanja in italijanskih vojnih zločinov nad Slovenci. Tudi slovenski književnici večinoma niso prisluhnili problemom Slovencev zunaj meja Slovenije. Zato mora angažma priti v današnjo slovensko zavest in družbo, ki je gnila, je dejal Pahor. Med drugimi je posegel tudi evropski poslanec Lojze Peterle, za katerega so se Slovenci pred dvajsetimi leti sicer osamosvojili, ne pa osvobodili, zdaj pa je napočil čas za resno analizo stanja države in družbe.

Udeležence včerajšnjega zadnjega od letošnjih študijskih dni Draga 2010 sta pozdravila tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valencič Pelikan in predsednik Svetovnega slovenskega kongresa Boris Pleskovič.

Ivan Žerjal

DRAGA 2010 - Dopoldansko predavanje Mateje Pevec Rozman

Vrnimo se k vrlinam

Mašo za udeležence Drage je daroval škofov vikar za goriške Slovence msgr. Oskar Simčič

OPČINE - Če človek želi živeti srečno, mora živeti dobro in v skladu z vrlinami ter se ne sme iztrgati iz določenega konteksta oz. zavreči vso preteklost in moralno tradicijo, saj ga to vodi v odtujitev samemu sebi, negotovost in razrušenost lastne identitete. Srečno življenje je tisto življenje, ki označuje pripadnost neki skupnosti, ne pa tisto, kjer posameznik vidi samo lastno afirmacijo, je tisto življenje, ki sestoji v človekovem preseganju samega sebe, ki nujno vključuje tudi druge ter spoštovanje drugega in drugačnega. Tako meni teologinja in filozofinja Mateja Pevec Rozman, ki je na temo Etika in sodobni človek - kaj vodi v srečno življenje? predavala v okviru dopoldanskega dela nedeljskega, zadnjega dne 45. študijskih dni Draga 2010.

Predavateljica je na začetku orisala značilnosti postmoderne dobe: to so individualizem, kjer je posameznik vrednota in zgolj zavezan samemu sebi in lastnemu samouresničevanju, dalje relativizem, kjer je vsako spoznanje relativno in kjer ni univerzalnih vrednot in absolutne resnice, na koncu pa še pluralizem, ki je odprt različnim

konceptom dobrega, tradicionalne vrednote pa niso več dane vnaprej, kar pogosto postane izgovor za vse nedoslednosti, neizrečenosti in odmikanja. Seveda ni vse tako črno-belo, vendar današnja situacija predstavlja izziv, pri čemer so za življenje etične dimenzije v takem svetu na voljo trije modeli: duhovni svet oz. iskanje modrosti ter vrline, kot to zagovarjata starogrška filozofa Platon in Aristotel, in nazadnje model krščanske etike, ki predstavlja sintezo prvih dveh modelov.

Pri sodobni misli se poudarja zlasti pomen t.i. etike vrline. Vrline so namreč smerokazi, zato je srečno tisto življenje, ki jih vključuje, je dejala predavateljica, ki je poudarila tudi pomen sposobnosti sprejemanja ne samo drugega, ampak tudi lastne nepopolnosti, nebogljenosti in majhnosti.

Udeleženci letošnje Drage so se drugače v dopoldanskih urah zbrali tudi pri tradicionalni maši, ki jo je letos daroval škofov vikar za slovenske vernike goriške nadškofije msgr. Oskar Simčič. (iž)

RIM - Vlada obnovila organ na osnovi zakona iz leta 1956

Nekoristna »radijska« komisija?

Tednik Espresso je odbor za nadzor nad radijskimi in televizijskimi programi RAI na »tržaškem ozemlju« uvrstil na črno listo odvečnih ustanov

RIM - Italija je, kot vemo, država odborov, delovnih teles, komisij in podkomisij. Nekatera telesa so pomembna in koristna, druga pa ne služijo nikomur, razen tistim, ki dobivajo sejnine ali pa imajo od tega osebne koristi. Tednik Espresso je odkril, da samo v sklopu predsedstva vlade in njegovih perifernih organov (v glavnem prefektur) trenutno deluje devetdeset odborov in komisij, od katerih jih le trideset kolikor toliko redno posluje in torej nekaj »proizvajaj«. Vsi ostali životarijo, na račun državne blagajne in torej davkoplačevalcev.

Na »črnem seznamu« rimskega časnika se je znašel tudi posvetovalni odbor za nadzor nad radijskimi in televizijskimi programi RAI na »tržaškem ozemlju«. Espresso se sprašuje, kako je mogoče, da ta organ sploh še obstaja, saj je bil ustanovljen leta 1956 in je prestal hladno vojno, padec Berlinskega zidu, vstop Slovenije v Evropsko unijo in še marsikaj. Letošnjega aprila je Berlusconijsva vlada s »švicarsko natančnostjo« formalno obnovila odbor (uradno je sicer to komisija) in za člane izbrala »ministrske izvedence, upokojene direktorje in nekdanje politike, ki iščejo prostor pod soncem«. V Trstu, piše Espresso, so na ta organ popolnoma pozabili, v Rimu pa čakajo, da člana komisije imenujeta tržaška

Občina in Pokrajina. Skratka precejšnja zmeda, h kateri je prispeval tudi neimenuvani zastopnik Corecoma (deželnega odbora za komunikacije FJK), ki je na zahtevo po pojasnitvah novinarja Espressa padel z neba, ko mu je ta omenil komisijo, je potem je le priznal, da komisija res obstaja. Corecom vsekakor njenih pristojnosti sploh ne pozna...

Zadeva je nekoliko bolj zapletena, kot jo predstavlja Espresso. Komisija, ki jo omenja tednik, ima dolgo zgodovino in je vezana na vojna in povojna dogajanja v naših krajih. Bistven je pri tem zakon številka 308 iz leta 1956, ko je italijanska radiotelevizijska ustanova RAI sporazumno z državo sprejela pod svoje okrilje slovenski Radio Trst A in tržaški italijanski radio (Ente Radio Trieste). Zakon med drugim ustanavlja Posvetovalno komisijo za nadzor nad radijskimi (slovenskimi in italijanskimi) programi na Tržaškem, ki deluje v okviru Vladnega komisarata za Furlanijo-Julijsko krajino. Predseduje ji funkcionar vladnega predsedstva, sestavljajo pa jo zastopnik ministrstva za pošto in telekomunikacije, predstavnik »kulture in umetnosti«, ki ga imenuje vladni komisar, ter po en zastopnik Pokrajine in Občine Trst. Pet članov torej, katerim je treba pristiati tajnika komisije iz vrst Prefektore, ki nima gla-

sovalne pravice in deluje tudi kot zapisnikar.

Od leta 1956 je preteklo 54 let in od takrat se je marsikaj spremenilo. »Ente Radio Trieste« je že zdavnaj polnopravno vključen v deželni radio RAI za Furlanijo-Julijsko krajino, kar velja tudi za slovenski Radio Trst A. Temu se je na osnovi reforme RAI iz leta 1975 (a precej kasneje po njeni odobritvi) pridružila še slovenska televizija, ki jo sicer lahko gledamo le na Tržaškem in Goriškem. Skratka zelo spremenjene razmere, zakon 308 iz leta 1956 pa je še vedno v veljavi, čeprav nadgrajen z drugimi zakoni, konvencijami med RAI in italijansko vlado ter servisini pogodbi, ki urejujejo odnose med RAI in pristojnimi ministrstvi. Po letu 1963 se je v te postopke vključila tudi Dežela FJK, ki ima posebno vlogo pri slovenskih radijskih in televizijskih programih ter pri radijskih oddajah v furlanščini, ki so trenutno poskusne narave.

Berlusconijsva vlada je, kot piše Espresso, aprila potrdila obstoj komisije in začela postopek za imenovanje novih članov ali za potrditev sedanjih. V dose-danji komisiji je Pokrajino zastopala Nataša Sosič, nekdanja glavna urednica programskega oddelka Radia Trst A, Občino Trst odbornik za kulturo Massimo Greco, kulturo in umetnost pa Luciano

Lago, dober poznavalec zgodovine istrskih beguncev in član ezulskega združe-

nja Venezia Giulia-Dalmazia

Sandor Tence

MNENJE NATAŠE SOSIČ

»Nismo odveč, pogrešam pa soočenje«

TRST - »Posvetovalna komisija, o kateri piše Espresso, se mi gotovo ne zdi odvečna in tudi ne nekoristna. Res pa je, da bi morali posodobiti njeno delovanje in ga prilagoditi spremembam, ki so se zgodile v vseh teh letih,« pravi Nataša Sosič, članica komisije na predlog Pokrajine Trst. Po njenem mnenju bi morala komisija svoje delo boljše uskladiti z deželnim odborom za komunikacije (Corecom), ki je v bistvu prevzel nekatere njene pristojnosti. Komisija, pojasnjuje Sosičeva, se je doslej v glavnem sestajala približno vsake tri mesece, sedaj pa se ne sestaja že dolgo časa. V komisiji vsekakor zelo pogreša soočenje o vprašanih, zaradi katerih je bilo to telo leta 1956 sploh ustanovljeno. Člani komisije ne dobivajo nobenega honorarja in edini stroški se

NATAŠA SOSIČ

nanašajo na potovanja vladnih funkcionarjev iz Rima v Trst, kjer formalno domuje ta organ. Sodeč po dolgem »mirovanju« komisije so ti stroški v zadnjih letih še kar nizki, kar velja tudi za malenkostne upravne dolžnosti, ki bremenijo Vladni komisarjat oziroma Prefekturo.

POLITIKA - Za predsednika poslanske zbornice Ljudstva svobode ni več

Po Finijevem nastopu so volitve vse bolj verjetne

Bossi ne vidi alternative - Berlusconi molči, njegovi sodelavci terjajo Finijev odstop

RIM - Dan po Finijevem nedeljskem javnem nastopu na prazniku njegovega novega gibanja Prihodnost in svoboda (FLI) v Mirabellu pri Ferrari, so odzivi v vladni koaliciji vse prej kot ugodni. Medtem ko Silvio Berlusconi uradno molči, njegov glasnik Paolo Bonaiuti pa govori o »netravmatičnem dejanju«, ki ne bo ustavilo vlade, prihaja jo iz krogov Severne lige popolnoma drugačni toni. Še pred sinočnjim srečanjem premierja z Umberto Bossijem je bilo jasno, da so predčasne volitve vse bolj realna možnost.

Gianfranco Fini je v nedeljo v Mirabellu, kraju, kjer mu je stari Almirante predal usodo takratne neofašistične stranke MSI, večkrat kritiziral Severno ligo in njeno politiko. »Pojdimo na volitve tudi jutri, ni alternative, kajti situacija je zelo problematična,« je dejal notranji minister Roberto Maroni. »Jasno se mi zdi, da se je znova rodilo Nacionalno zavezništvo (AN), stranka, ki jamči za interese Juga bolj kot za Padanijo, ki sicer za Finija ne obstaja, za nas pa je realnost.«

Popolno sozvočje z Bossijem: »Položaj je težaven, ker je Fini posredno dejal, da noče dogovorov z Ligo. Če bi me Berlusconi uslišal, bi bili šli na volitve in ne bi bilo več ne Casinija ne Finija in niti levice, ki bi izginila.« In še: »Berlusconi ima pred seboj zelo tesno stezo. Če mora vsak dan prositi za glasove Finija in Casinija, da bi mu šel skozi kak zakon, ne more trajati dolgo.«

Z govorniškega odra jih Fini sicer ni imenoval posamično, toda tisti strupeni stavek o »polkovnikih«, ki da so pripravljeni »zamenjati gospodarja«, je bil naslovljen na točno določene nekdanje in dolgoletne strankarske somišljenike: Gasparri, La Russa, Matteoli. Bili so med najbolj zvestimi sodelavci predsednika poslanske zbornice, danes pa so med njegovimi največjimi nasprotniki. »Polkovniki so zamenjali generala, ker je general zamenjal zastavo. Videli smo poskus, da bi prižgano vžigalico vtaknili v Berlusconijevo roko,« se je odzval La Russa. Gasparri pa se je navezal na polemiko o stanovanju v Montecarlui, ki je bilo last Nacionalnega zavezništva: »Preden jo citiramo, je treba etiko prakticirati in odgovoriti na vprašanja časnikov. Kakorkoli že, pa so vseeno boljši polkovniki kot - vsaki ...«

V Ljudstvu svobode, ki je za Finija končano, še naprej vztrajajo pri njegovem odstopu z mesta predsednika poslanske zbornice. »Razmisli naj o

Gianfranco Fini med nedeljskim govorom na prazniku svojega gibanja v Mirabellu

ANSA

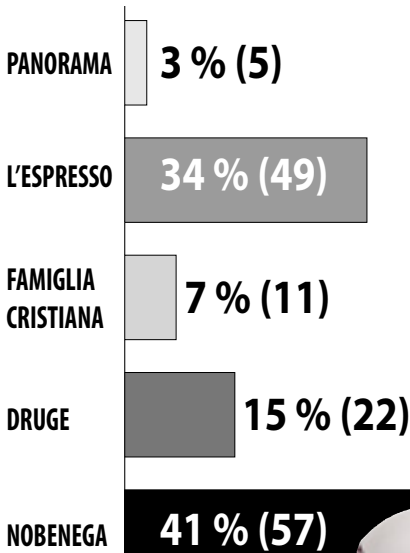
združljivosti vloge voditelja neke politične formacije z vlogo predsednika parlamentarne zbornice,« poziva Fabrizio Cicchitto. Italo Bocchino, ki vodi skupino Finijevih poslancev, pa mu odgovarja takole: »Prihajajo z desetimi leti zamude. Leta 2001 so in smo za predsednika zbornice izvolili Casinija, ki je bil voditelj stranke. Ko jim je to koristno, kot v primeru Casinija, nimajo nobenih pripomb, drugič, kot v primeru Finija, pa problem nekompatibilnosti zlorablja v instrumentalne namene.«

Tudi v vrstah opozicije so o možnosti nadaljevanja zakonodajne dobe vse bolj skeptični. »V pakt, ki naj zagotovi končanje mandata, ne verjame niti Fini. Razglasil je konec Ljudstva svobode in tako potrdil politično krizo desne sredine. V naslednjih dneh bomo videli igro z vžigalicami,« je napovedal sekretar Demokratske stranke Pierluigi Bersani. Predsednik UDC Pierferdinando Casini poziva Berlusconija, naj pride v parlament: »Ena faza se je končala. Italija potrebuje zasuk in široko nacionalno odgovornost. Poziv naj naslovi tudi na opozicijo.« Za voditelja nove stranke API Francesca Rutellija »Fini ostaja v večini, mi pa v opoziciji. Toda danes je nov središčni pol zagotovo bližji.« Antonio Di Pietro pa je kot ponavadi polemičen: »Fini je eden in triedini: želi biti šef opozicije in hkrati ostati na vladi. Če je res, kot je, da je Berlusconi izsiljevalec in celo kupuje konsenz večine, potem se sprašujem, zakaj ostaja.«

ANKETA PD - Branost tednikov

Espresso pri nas bolj bran od Panorame

Katere italijanske tednike najpogosteje prebiraš?

Slaba polovica od 141 spletnih bralcev, ki so odgovorili na naše anketno vprašanje, ne bere tednikov, ki izhajajo v Italiji. Med ostalimi je daleč na prvem mestu (33%) levo-sredinsko usmerjeni Espresso, ki bistveno prekaša denosredinski Panorama (3%), čeprav je ta v državi nekoliko bolj prodajan od svojega glavnega konkurenta (428.000 izvodov proti 329.000 po podatkih iz leta 2009). Manj zanimanja (7%) je tudi za katoliški tednik Famiglia Cristiana, ki je sicer v Italiji z več kot pol milijona izvodov bolj bran od Panorame in Expressa. Precej je tudi bralcev, ki segajo po drugih, najbrž specializiranih tednikih.

www.primorski.eu

Sin Sakineh se zahvaljuje Italiji, a je treba storiti več

RIM - Po pozivih, ki jih je naslovil tudi na Vatikan in na italijansko vlado, se je sin 43-letne Sakineh Mohamadi-Ashtiani, ki so jo iranske oblasti zaradi domnevnega prešuštništva in sodelovanja pri umoru dožal obsodile na smrt s kamnanjem, zahvalil Italiji in vsem tistim, ki so se mobilizirali. »Toda potrebno je več, saj tukaj razumejo samo silo,« je dejal 22-letni Sajjad Mohammadi Ashtiani. Po njegovem mnenju so potrebni bolj formalni koraki, kot npr. sklic iranskega veleposlanika v Rimu in okrepitev sankcij proti Teheranu, saj je to »edini jezik, ki ga tam razumejo.«

Možnost za petek, ob koncu ramadana napovedane izvedbe smrtne kazni je včeraj zanikala Farnesina. Zunanji minister Frattini je povedal, da so koordinirano z belgijskim predsedstvom EU posredovali v Teheranu, italijanske-mu veleposlaniku pa so tamkajšnje oblasti zagotovile, da še ni bila sprejeta končna odločitev. Drugačnega mnenja je francoski filozof Bernard-Henri Levy, ki je včeraj zatrdil, da obsojenka resno tvega usmrtno.

Sakineh je vdova, njenega moža pa so umorili. Pred sodišče so jo privedli, ker naj bi imela po njegovi smrti spolne odnose z dvema moškima. V Iranu spolne odnose zunaj zakonske zveze kaznujejo s 100 udarci z bičem, kar se je zgodilo tudi Sakineh. Septembra 2006 pa so njen primer znova odprli, ko je na sodišču potekalo sojenje zaradi umora njenega moža. Priča na sodišču je zatrjevala, da je imela Sakineh spolne odnose s tujim moškim tudi v času, ko je bil njen mož živ. Takrat so jo odvedli v zapor v Tabrizu in jo mučili, da bi priznala prešuštvo. V mukah je potrdila vse, kar so zahtevali, vendar je nato znova vse zanikala. Sodišče jo je kljub temu spoznalo za krivo in obsodilo na smrt.

Neusmiljen uboj župana občine Pollica v Salentu

SALERNO - V noči na ponedeljek so med vožnjo proti domu neznanci na stranski cesti, ki vodi proti njegovi hiši, ubili župana občine Pollica v pokrajini Salerno Angela Vassalla. V 57-letnega moškega so storilci izstrelili najmanj devet nabojev iz pištole, po prvih domnevah pa gre zelo verjetno za delo camorre. »Brutalen način, s katerim so ga ubili, saj so porabili preveč nabojev, kaže, da je šlo za masčevanje organiziranega kriminala,« je povedal namestnik državnega pravdnika v Vallu della Lucania Alfredo Greco. Preiskovalci kot najverjetnejši razlog za umor navajajo pokojnikovo upravno delo, čeprav ne zanemarijo tudi drugih možnih vzgibov. Vassallo je bil v prejšnjem mandatu župan občine Acciaroli, na zadnjih volitvah marca letos pa je, četudi član Demokratske stranke, kandidiral samostojno s svojo civilno listo Cilento pulito (Čist Cilento) za župana Pollice. Znan je bil kot župan - ribič, ker je bil navdušen ribolovec, pa tudi kot avtor nekaterih spornih odredb. Januarja je podpisal odredbo, ki predvideva do tisoč evrov globe za tiste, ki odvržejo na tla cigaretni ogorek. Še bolj nenavadna pa je bila njegova odločitev o prodaji 150 žarnih niš na pokopališču svojega rojstnega kraja tujcem, ki tam preživljajo svoje počitnice. Vassallo, ki zapušča ženo in dva otroka, je bil pred časom sodno ovađen zaradi domnevnega izsiljevanja, prestopkov proti javni upravi in sodstvu. Preiskovalci bodo morali preveriti, ali je ovadba povezana z umorom, tisti, ki so župana dobro poznali, pa so prepričani, da je z življenjem plačal prav svojo zavzetost za uveljavitev zakonitosti.

Mati pogrešanega dekleta prosi za pomoč Kvirinala

RIM - Obupani materi 15-letne Sarah Scazzi, ki je 26. avgusta izginila iz rojstne Avetrane, ni preostalo drugega, kot apel na Gorgia Napolitana. »Predsednika republike rotim, naj pošlje dodatno okrepitev silam javnega reda, ki iščejo Sarah. Sem obupana mama,« je Concetta Serrano Spagnolo dejala prek televizijskih zaslonov. Takojšen odgovor je prejela z Viminale, kjer so ji zagotovili, da je izredni vladni komisar za pogrešane osebe takoj aktiviral vse potrebne kanale za iskanje dekleta. Okrepljene aktivnosti iskanja in preiskovanja so še v teku, je zagotovilo notranje ministrstvo. Nekateri mediji pa so včeraj objavili dokumente, tudi šolske teste, iz katerih naj bi izhajali slabi odnosi Sarah z družino in še posebej z materjo. »Zame je življenje v Avetrani tako: komaj čakam, da grem stran.« Iz šolskih spisov izhaja podoba dekleta, ki so ji vseh potovanja, ki sanja o tem, da bi kot natakarka delala na ladji za križarjenje, in ki obožuje svojega brata.

Avgusta za 2,5 odstotka manjša poraba energije

RIM - Manj vroč avgust z nižjimi temperaturami kot lani je ugodno vplival na porabo energije, ki se je v primerjavi z enakim lanskim mesecem zmanjšala za 2,5 odstotka. V prvih osmih mesecih pa je bila poraba za 2,1 odstotka večja kot lani, so sporočili iz distribucijskega podjetja Terna.

EVRO

1,2874 \$

+0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
6. septembra 2010

valute	6.9.	3.9.
ameriški dolar	1,2874	1,2834
japonski jen	108,42	108,38
kitajski juan	8,7381	8,7270
ruski rubel	39,4398	39,3820
indijska rupija	59,9160	59,8190
danska krona	7,4459	7,4449
britanski funt	0,83825	0,83320
švedska krona	9,3013	9,3131
norveška krona	7,8800	7,8890
češka krona	24,703	24,698
švicarski frank	1,3070	1,3043
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	284,70	284,50
poljski zlot	3,9333	3,9520
kanadski dolar	1,3320	1,3561
avstralski dolar	1,4032	1,4094
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2868	4,2795
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7085
braziljski real	2,2352	2,2124
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9345	1,9300
hrvaška kuna	7,3000	7,2850

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
6. septembra 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25781	0,29438	0,49563	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13833	0,16667	0,23333	-
EURIBOR (EUR)	0,620	0,884	1,134	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

31.174,72 €

+77,33

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
6. septembra 2010

vrstni red	zadnji tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,77	+1,19
INTEREUROPA	3,70	-2,63
KRKA	65,97	-0,14
LUKA KOPER	15,86	+0,76
MERCATOR	135,17	-0,85
PETROL	242,78	+0,74
TELEKOM SLOVENIJE	91,46	-0,48

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,27	-1,18
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,50	-0,10
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	15,68	-5,54
POZAVAROVALNICA SAVA	8,13	+1,62
PROBANKA	-	-
SALUS, LUUBLJANA	440,01	-2,11
SAVA	168,07	-0,81
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	84,10	-2,21
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,30	+1,67

MILANSKI BORŽNI TRG
6. septembra 2010

delnica	zadnji tečaj v €	spr. v %
AZA	1,139	+0,71
ALLIANZ	84,08	-0,40
ATLANTIA	15,29	+0,33
BANCO POPOLARE	4,7075	+0,37
BCA MPS	1,001	-1,09
BCA POP MILANO	3,5575	-
EDISON	0,903	+1,98
ENEL	3,915	+0,64
ENI	16,36	-0,18
FIAT	9,86	-1,25
FINMECCANICA	8,345	+1,15
GENERALI	14,84	-
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,4025	+0,42
LOTTOMATICA	11,26	+1,35
LUXOTTICA	18,70	-0,80
MEDIASET	5,11	-
MEDIOBANCA	6,50	-0,23
PARMALAT	1,927	+0,52
PIRELLI e C	5,455	-0,27
PRYSMIAN	12,78	+0,55
SAIPEM	28,06	+0,11
SNAM RETE GAS	3,715	+0,54
STMICROELECTRONICS	5,65	+1,80
TELECOM ITALIA	1,083	-0,55
TENARIS	13,96	-0,85
TERNA	3,195	+0,16
TISCALI	0,1063	-0,37
UBI BANCA	7,31	+0,69
UNICREDIT	1,965	+0,10

SOD NAFTE

(159 litrov)

74,60 \$

-0,56

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
6. septembra 2010

indeks	zadnji tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	821,14	+0,06
SBITOP, Ljubljana	3.286,82	-0,15

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.876,40	-0,70
BIRS	811,76	+0,39
FIRS, Banjaluka	1.384,19	-0,11
Belex 15, Beograd	628,08	-0,20
SRX, Beograd	250,93	+0,30
BIFX, Sarajevo	1.416,33	-1,06
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.306,49	+0,23

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.447,93	+1,24
Nasdaq 100	2.233,75	+1,53
S&P 500, New York	1.104,51	+1,32
MSCI World, New York	1.131,48	+1,10
DAX 30, Frankfurt	6.155,04	+0,33
FTSE 100, London	5.439,19	+0,20
CAC 40, Pariz	3.684,73	+0,34
ATX, Dunaj	2.496,99	+0,84
PX, Praga	1.162,00	-0,78
EUROSTOXX 50	2.753,60	+0,27
Nikkei, Tokio	9.301,32	+2,05
STI, Singapur	3.034,58	+1,06
Hang Seng, Hongkong	21.355,77	+1,83
Composite, Sanghaj	2.696,25	+1,54
Sensex, Mubaj	18.560,05	+1,86

BAZOVICA - Začel se je niz prireditev ob 80. obletnici ustrelitve

Bazoviški junaki - epopeja, ki diši po legendi

Ob 5.43 slovesnost na bazovski gmajni, ob 11. uri pa na pokopališču pri Sv. Ani

Na bazovski gmajni se je kljub rani uri, dežju in silni burji zbralo precej ljudi; za program so poskrbeli dijaki dramsko-gledališke gimnazije iz Nove Gorice

KROMA

Včeraj zgodaj zjutraj, že ob 5.43, je bila na bazovski gmajni krajša slovesnost v spomin na tragični dogodek izpred osemdesetih let. Prav ob tej uri so namreč pred 80 leti odjeknili strelji. Padli so štirje mladeniči: Ferdinand Bidovec, Fran Marušič, Zvonimir Miloš in Alojz Valenčič.

Kljub rani uri, silni burji, ki je pihala s Kokoši, dežju in temi se je pod smrekami ob spomeniku zbralo kakih 50 ljudi. Tudi iz Slovenije. Večina se je v Bazovico pripeljala pred odhodom v službo. Krajši kulturni program v organizaciji Kluba mladih Tigrovcov so oblikovali dijaki Dramsko-gledališke gimnazije iz Nove Gorice, v režiji Marjana Bevka. Matjaž, Gašper, Rok, Mateja, Tadeja, Neja, Elena, Eva, Tina in Klemen so recitirali in k spomeniku položili cvetje. Za glasbeno spremljavo s saksofonom pa je poskrbel Deni. V Bazovico se je iz Ljubljane, kljub zgodnji jutranji uri, pripeljala tudi televizijska ekipa.

Pred spomenikom na pokopališču pri Sv. Ani

Večja množica je včeraj dopoldne ob 11. uri izpred vhoda pokopališča pri Sv. Ani v tišem sprevodu krenila proti spomeniku, ki opozarja na mlado žrtev štirih bazoviških junakov - Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimirja Miloša in Alojza Valenčiča. Po jutranji uvodni slovesnosti na bazovski gmajni se je namreč niz prireditev ob 80. letnici njihove ustrelitve nadaljeval ravno pri pomniku na osrednjem tržaškem pokopališču. Kot je v svojem

uvodnem pozdravu opozoril predsednik Odbora za proslavo bazoviških junakov Milan Pahor, so leta 1945 ugotovili, da so bili štirje junaki po ustrelitvi na gmajni pokopani ravno tam, kjer danes stoji kamniti pomnik.

Ko je med častno stražo tabornikov Rodu modrega vala zadonela otožna pesem Prečuden cvet, ki jo je zapel moški pevski zbor Fran Venturini pod vodstvom Ivana Tavčarja, so k spomeniku položili vence predstavniki Odbora za proslavo bazoviških junakov, Stranke Slovenske skupnosti, Stranke Slovenske skupnosti iz Šklednja in od Sv. Ane, Stranke komunistične prenov, Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij ter Odbora za spomenik padlim v NOB iz Šklednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca.

Priložnostni govor (slednji je v celoti objavljen na spletni strani www.primorski.eu) je podala novinarka Poljanka Dolhar, ki je svoje razmišljanje začela s spomini na besede Miroslava Košute, ki jih je kot otrok vsak dan prebirala na marmornati plošči v šolski veži osnovne šole v Rojanu. »Njihova kri je klila v semenju za zmago-viti osvobodilni boj slovenskega naroda. Tebe njihova žrtev zavezuje, da živiš prost in ponosno in da nikdar ne zamre spomin na čas, ki naj se ne povrne.« Besede na steni nekdanje šole Bazoviški junaki so v njenem življenju pustile globoko sled, tako kot v marsikaterem mladem človeku, ki se vsakoletno udeležuje proslav v Bazovici in Rižarni. »Tista epopeja, ki diši po legendi, vzbuja pri mnogih spoštovanje. In prepričana sem, da povsem upravičeno. Zato tudi mene danes, osemdeset let kasneje, boli, če skuša kdo zanikati, da je bila odločitev za antifašizem in NOB pravilna. Če sku-

šajo nekateri zbrisati tisoče mrtvih, talcev, deportirank, zapornikov, pretepenih in mučenih žensk.«

Dolharjeva se je v nadaljevanju spraševala, kako bi ravnala, če bi odraščala pod fašizmom, če bi bila tudi sama v prvi liniji in morda tvegala življenje kot aktivistka ali partizanka. »Prav zato, ker ne vem, kako bi ravnala, si danes ne upam obsojati tistih, ki so v tako hudih časih, pred, med in po drugi svetovni vojni, zagrešili tudi usodne napake.« Mlajše generacije, ki jim je bilo prihranjeno toliko gorja, imajo namreč po njenem mnenju priložnost, da na tiste dogodke gledajo z nekaj distance, da poiščejo torej pozitivne in negativne plati delovanja Tigra in Borbe, aktivistov in partizanov, kakor je bil sicer zapisal tudi Pinko Tomažič v svojem poslovnem pismu tovarišem. Z občutljivostjo in racionalnostjo pa velja prisluhniti tudi spominom drugih, v prvi vrsti italijanskih in istrskih sosedov, meni govornica, spoznati njihove življenjske zgodbe in jim približati svoje ter se med različno mislečimi in različno čutečimi pogovoriti kot ljudje. »Včasih se tega morda ne zavedamo, ampak spoštovanje in razumevanje bolečine drugih ne zahteva od nas, da pozabimo na trpljenje svoje skupnosti. Če bomo podali roko tistim, ki so nekoč bili nasprotniki naših prednikov, če si bomo priznali napake, za katere ne nosimo nobene krivde, ne bo naše občudovanje in spoštovanje Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimirja Miloša in Alojza Valenčiča nič manjše.

Tisto epopejo, ki diši po legendi, bomo še dalje nosili v svojih srcih. A naša pljuča bodo morda zadihala svobodneje in naš korak bo morda manj obremenjen s preteklostjo.«

JUTRI, 8. septembra, ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu predstavitev knjige Primorske pesmi rodoljubja in tigrovskega upora (zbrala in uredila Mira Cenčič). Pogovor z avtorico vodi novinarka Erika Jazbar. Na predstavitvi bo novinarka Mirjam Muženič (RTV Slovenija) podarila DVD o primorskem protifašističnem odporu šolam in ustanovam.

Srečanje o prvem evropskem odporu

Tržaški antifašistični odbor in delžna svetniška skupina Mavrične levice vabita v **četrtek, 9. septembra**, ob 17. uri v dvorano Tessitori (Trg Oberdan 6) na srečanje z naslovom Prvi evropski odpor ob 80. letnici ustrelitve štirih antifašistov, štirih bazoviških junakov. Glavni govornik bo predsednik Odbora za proslavo bazoviških junakov Milan Pahor.

klikni in izrazi svoje mnenje

Se boš udeležil nedeljske proslave ob 80-letnici ustrelitve Bazoviških junakov?

- ☐ DA
☐ NE
☐ ME NE ZANIMA

Tihi sprevod je ob 11. uri krenil proti spomeniku na pokopališču pri Sv. Ani

KROMA

Pri spomeniku je zapel MPZ Fran Venturini, govornica pa je bila Poljanka Dolhar

KROMA

KRIŽ - Analize terena za načrt visokohitrostne železnice

Brez dovoljenja vrtali na zemlji kriške srenje

Po posegu predsednika srenje Claudia Stergonška podjetje iz Genove prekinilo vrtanje

Prišli so, pripeljali s sabo velike, težke vrtalne stroje in na gmajni začeli vrtati v kraško globino. Na njim tuji, kriški srenjski zemlji, brez vsakega pisnega dovoljenja.

Po podobnem primeru na Svetem Primožu so kriški srenjaši konec preteklega tedna zabeležili dve novi, nedopustni kršitvi njihovih lastnin. Prvo so »odkrili« sredi preteklega tedna na območju Štirenca ob istoimenski veliki kraški dolini na območju devinsko-nabrežinske občine; drugo v soboto na Kočičah, na gmajni, ki se na levi strani pokrajinske ceste razteza od Križa proti Proseku in se nahaja na ozemlju zgoniške občine.

V vseh treh primerih je vrtanje povezano z geološko analizo kraškega terena, ki bo služila za pripravo načrta visokohitrostne železnice.

Velike stroje z gosencami in kakih sedem metrov visoko strukturo za vrtanje v kraško skalo je pripeljal podjetje Pro.Mo.Geo iz Genove. Njen odgovorni je predsedniku kriške srenje Claudiu Stergonšku izjavil, da naj bi mu dovoljenje za poseg izdala »deželna gozdna straža, ker naj bi bilo tisto zemljišče last državnih domene«.

To o lastnini ne odgovarja resnici. Stergonšek je takoj posredoval podatke o dejanskem lastniku: zemljišče Štirenca je vpisano v zemljiško knjigo katastrske občine Nabrežina pod imenom Heiligen Kreuz Ortschaft Sv. Križ; zemljišče Kačič je vpisano v zemljiško knjigo katastrske občine Gabrovec pod imenom Catastralgemeinde Sv. Križ. Gre torej za srenjsko zemljo.

Ob prevozu težkih strojev po poljskih poteh so tovornjaki oklestili številno vejevje, povzročili naravno škodo, kar je za Štirenco paradoksalno, saj sodi v evropsko zaščiteno območje. Tu so izvrtali v kraški kamen kakih 32 metrov globoko luknjo, iz katere so potegnili vzorce kamena, da bi jih geologi preštudirali.

V Kačičah je bila izvrtana luknja dvakrat globlja. V luknjo so drugo za drugo namestili po šest metrov dolge kovinske cevi s premerom kakih 10 centimetrov, preko katerih so »izsesali« kamnite vzorce do globine minus 61 metrov. Te so nato razmestili v 13 oštevilčenih zabojev.

Pri vrtanju so uporabili več hektolitrov vode za ohlajevanje strojev. Zato so ob strojih namestili zbiralnice in velike rezervoarje za primerno vodno zalogo. Za odtekanje odvečne vode so izkopali jarek, kar je - ob močnem hru-

Božo Sedmak (levo) in Claudio Stergonšek pred vrtalnim strojem na Kačičah na ozemlju zgoniške občine; spodaj do šest metrov dolge kovinske cevi, ki so jih namestili v vrtino za odvzem primerkov kraškega kamnja

KROMA

pu vrtalnega stroja - povzročilo novo škodo kraški naravi.

Stergonšek je v nedeljo, med ogledom območja Kačič v spremstvu zgoniškega podžupana Rada Miliča, opozoril odgovornega pri genovskem podjetju, da brez dovoljenja ne bo dovolil nadaljevanja vrtanja na srenjski zemlji. Dodal je, da bo srenja seveda zahtevala primerno odškodnino za posege na njenih zemljiščih brez dovoljenja. Podjetje je včeraj popoldne poslalo kriški srenji ustrezno sporočilo. Popoldne, potem ko si je predsednik Stergonšek v spremstvu kriškega srenjača Boža Sedmaka vnovič ogledal območje Kačič in Štirenca, pa je predsednik srenje prejel telefonsko novo sporočilo podjetja. Odgovorni za poseg mu je javil, da si podjetje ne more privoščiti čakanja, ker pač »ustavljeni stroji stanejo«, in da bo zato prekinilo vrtanje in odpeljalo stroje ter vse, kar spada k njim zraven.

V nedeljo je odgovorni pri podjetju povedal Stergonšku, da bi morali na območju Kačič izvrtati luknjo do globine minus 90 metrov. Podobno globino bi morali doseči tudi pri Štircu. Pomeni, da bodo vrtalni stroji odšli, preden bo njihovo delo zaključeno. Se bodo kdaj pozneje vrnil, da bi - po ureditvi vseh predvidenih papirjev - dokončali svoje opravilo?

To ni znano. Kriški srenjaši pa medtem ne bodo ostali križem rok. V kratkem se bo sestalo vodstvo Agrarne skupnosti, da bi se domenili za ukrepe v bral srenjske lastnine.

M.K.

KDO JE DOVOLIL?

Cement in pokrov na zaščiteni gmajni

Ko je predsednik kriške srenje Claudio Stergonšek včeraj popoldne odstranil črno plastično prevleko pred velikim vrtalnim strojem na gmajni Štircu pri Križu, ni mogel verjeti svojim očem. Preveleka je prekrivala v kraško gmajno zacementiran kovinski pokrov! Delavci podjetja, ki so opravili vrtanje na srenjski zemlji, so pokrili luknjo s pokrovom.

Zadeva je zagonezna. Štirenca namreč sodi v evropsko zaščiteno območje. Tako je pred nekaj leti samovoljno odločila deželna uprava. Odločitev je bil pravi diktat, saj krajevne uprave z njo niso bile seznanjene.

Marsikateri lastnik zemljišč na evropsko zaščitene območje je na lastni koži (in denarnici) občutil težo deželne odločitve. Za vsak najmanjši poseg na zaščitenem območju je moral predložiti prošnje in potrdila, izgubil je čas in denar.

Sedaj pa je podjetje iz Genove v brk deželni odločitvi in evropskim normam na njemu tuji, kriški srenjski zemlji, začelo vrtati in po vrtanju zacementiralo v gmajno kovinski pokrov.

Kdo mu je to dovolil?

Na to vprašanje bo morala ob odgovornih pri podjetju odgovoriti deželna uprava. Kajti: nesprejemljivo je zakonsko prizadeti domačine in dovoliti tujcu, naj počne na tuji lastnini to, kar zakonitemu lastniku ni dovoljeno.

M.K.

RDEČI PRAZNIK - Zveza levice med Stranko kumunistične preнове in Stranko italijanskih komunistov

Levica: prevladajo naj skupne vrednote

Praznik je v nedeljo zaključil državni tajnik SKP Paolo Ferrero - Poiskati dogovor o nekaterih pomenljivih točkah tako na državni kot na krajevni ravni

Paolo Ferrero (drugi z desne) med tržaškimi levičarji

KROMA

Rdeči praznik, ki ga je v ljudskem domu Palmiro Togliatti v Naselju sv. Sergija priredila Zveza levice med SKP in SIK, se je zaključil v nedeljo s prihodom vsedržavnega tajnika SKP Paola Ferrera, ki se je vračal s počitnic v Sloveniji, zvečer pa imel govor v Benetkah.

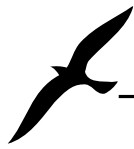
Ferrero se je najprej sestel s člani SKP, sledilo pa je javno zborovanje, ki ga je uvedel deželni tajnik SIK Stojan Spetič in poudaril pomen nove enotnosti, ki se rojeva na levici. Odkar je bila s krivičnimi volilnimi zakoni izločena iz parlamenta, se je socialni položaj delovnih ljudi poslabšal. Levica lahko bistveno pripomore k porazu desničarskih oblasti tako v Rimu kot pri nas, na pomladanskih upravnih volitvah v Trstu in Gorici. Spetič se je zavzel za čim tesnejšo povezavo komunistov v okviru sicer pluralne levičarske zveze. Naj se več ne sliši »mi« in »vi«, pač pa samo skupni imenovalec novih političnih pobud in vrednot.

Bivši minister v Prodijevi vladi Paolo Ferrero je tudi spregovoril o perspektivah italijanske politike: upanje, da bo Fini pomagal zrušiti Berlusconi, so brezpred-

metna. Potrebna bo mobilizacija vseh demokratičnih in socialno čutečih sil. Že sredi oktobra bo v Rimu demonstracija kovičarjev, ki se ji bo pridružil Levice. Kajti: desnica streže delavcem po pravicah, ki so si jih priborili v dolgih desetletjih pod okriljem republiške ustave.

Reformistična sredina in tem spopadu okleva ali podpira liberalno politiko gospodarjev, medtem ko Severna liga nagrajuje delavce, v resnici pa podpira Marchionneja in druge delodajalce. Ferrero sprejema Bersanijev predlog o skupnem volilnem nastopu v demokratični fronti proti Berlusconi, vendar levica ne bo sodelovala v vladni večini »nove oljke«. Z njo bo raje sklenila dogovor o nekaterih pomenljivih točkah, kot so nedotakljivost ustave in nov proporcionalni volilni sistem.

Delavcem in šolnikom mora levica pojasniti, da je kapitalizem zašel v krizo in ni sposoben zagotoviti dolgoročnega preživetja človeštva. Poiskati bo treba nove recepte in jih utemeljiti ne z dobičkom, pač pa z družbeno enakopravnostjo in dostojanstvom ljudi.

POKRAJINA TRST - Jutri v Državni knjižnici

Posvet o integraciji tujih študentov

Na mali maturi dosegajo tuje dijakinje boljše uspehe od italijanskih vrstnikov

Odbornica Adele Pino med včerajšnjo predstavitvijo

Avtobus povozil moškega v Ulici Ghega

V Ulici Ghega pri hišni številki 15 je včeraj v zgodnjih jutranjih urah prišlo o hude prometne nesreče. Ob 8. uri je v višini sladoledarne Zampolli 46-letni moški M.B. prečkal cesto. V tistem trenutku je tam mimo privozil avtobus, ki je moškega zbil na tla. Udarec je bil tako močan, da se 46-letnik ni več dvignil. Prihitelec je rešilec in osebe službe 118 je moškemu kar na kraju nesreče nudilo prvo pomoč. Takoj pa je bilo jasno, da je njegovo zdravstveno stanje zelo hudo. V katarinarsko bolnišnico so ga pripeljali z rdečo oznako, kar pomeni, da je bilo njegovo stanje kritično. posegli so tudi mestni redarji, ki so preusmerjali promet, poskrbeli za vse potrebne meritve in ugotavljanje dinamike.

Mamila na zasebnem avtobusu za Ljubljano

Finančna straža je med svojim nadzorom pri Fernetičih v preteklih dneh ustavila zasebni avtobus s 50 mladimi potniki. Namenjeni so bili v Ljubljano, kjer naj bi se po mnenju agentov udeležili nekega rave partyja. Med pregledom potnikov so agenti s pomočjo psov zasledili dva mladeniča, ki sta s seboj imela nekaj nedovoljenih substanc. Med pregledom avtobusa so zasegli 35 gr marihuane, 16 gr hašiša, 100 gr ketamina in 5 gr kokaina. Pod sedežem nekega romunskega potnika pa so našli kakih 50 tabletk amfetamina - kazensko so ga ovadili na prostosti zaradi utemeljene suma kaznivnega dejanja neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami.

Kraji v Barkovljah in pri Ponterošu

Na barkovljanski rivieri so v nedeljo mimoidoči ustavili 49-letnega Srba D.S., ki je kopalčki ukradel slamnato torbo. Poklicali so mestne redarje, ki so ga ovadili na prostosti zaradi kraje. V noči na ponedeljek pa so na Ponterošu redarji zasačili bosanskega in srbskega mladeniča, ki sta na Ponterošu pri stojnicah ukradla nekaj steklenic piva. Tudi njiju so ovadili zaradi kraje.

Paolo Rumiz v Ausonii

Tržaški novinar in pisatelj Paolo Rumiz bo danes predstavil svojo najnovejšo knjigo La cotogna di Istanbul, ki je pravkar izšla pri založbi Feltrinelli. Ob 18.30 se bo v kopališču Ausonia o knjigi pogovoril z Valeriom Fiandro.

Na podlagi podatkov zavoda Istat je bilo 1. januarja 2009 v tržaški pokrajini 3.116 šoloobveznih tujcev; med njimi je bilo največ Srbov oziroma prebivalcev ostalih držav nekdanje Jugoslavije (54%). Podatki torej kažejo, da je nekaj več kot deset odstotkov vseh prebivalcev, starih od 0 do 18 let, tujih državljanov.

Tržaška pokrajinska uprava posveča otrokom tujih priseljencev posebno mesto. Na svoji spletni strani (www.provincia.trieste.it) je na primer že pred časom objavila večjezični vodnik Šola zame, ki otrokom in njihovim staršem nudi konkretne informacije o vseh šolah vseh izobraževalnih stopenj (od otroških vrtcev do višjih srednjih šol). Na tej osnovi so nastale tudi zgibanke, ki jih je pokrajinska uprava izdala kar v devetih jezikih.

V palači na Trgu Vittorio Veneto pa so želeli tudi bolje spoznati večnarodno stvarnost, ki se zrcali v šolskih razredih. Zato je anketirala nekaj več kot štiristo tujih in italijanskih študentov ter preučila njihove osebne izkušnje na področju šolske integracije.

Iz ankete izhaja, da se je večina tujih otrok približala italijanskemu jeziku v osnovni šoli: 76% vprašanih je jezik osvojilo v največ enem letu. Šolski uspehi tujih otrok pa so na koncu enaki uspehom domačinov: na mali maturi so tuje dijakinje celo boljše od »avtohtonih« ...

Anketa je skušala ustvariti tudi verodostojno sliko o njihovih šolskih izbirah in na primer ugotovila, da se velika večina tujih otrok vpisuje na poklicne zavode.

Nekatere izsledke raziskave je včeraj predstavila odbornica za izobraževanje Adele Pino, o njih pa bo tekla beseda tudi na jutrišnjem posvetu, ki ga Pokrajina prireja v Državni knjižnici (Largo Papa Giovanni XXIII).

V jutranjem delu, ki se bo pričel ob 9.15, bodo podrobneje spregovorili o raziskavi, v popoldanskem pa bo mogoče prisluhniti nekaterim strokovnjakom (na primer Grazielli Favaro iz Milana in Meliti Richter iz Trsta), ki med svojim vsakodnevnim delom nudijo pomoč tujejezičnim otrokom in jih usmerjajo pri izbiri nadaljnje študija.

DEVIN - Umrli v prometni nesreči Žalovanje za rajonsko svetnico Annaroso Benvegnù

Bila je rajonska svetnica na Zahodnem Krasu

V Devinu in po vsej devinsko-nabrežinski občini, pa tudi na Zahodnem Krasu se je v nedeljo hitro razširila novica o tragični smrti Annarose Benvegnù v prometni nesreči pri kraju Cavazzo Carnico v Furlaniji. Dekle se je peljalo na motornem kolesu, ki ga je upravljal njen fant, 28-letni Maurizio Giudici, ko je - tako naj bi ugotovila preiskava - s stranske ceste privozil avtomobil, ki je motornemu kolesu izsilil prednost. Trčenje je bilo silovito, Annarosa Benvegnù je podlegla hudim poškodbam, medtem ko so Giudicija odpeljali hudo ranjenega v videmsko bolnišnico.

Annarosa Benvegnù je bila znana po svojem političnem udejstvovanju, tako v devinsko-nabrežinski občini kot na Zahodnem Krasu, kjer je bila rajonska svetnica. Na volitvah leta 2006 je bila izvoljena na listi Nacionalnega zavezništva in je po združitvi s Forza Italia pristopila k Ljudstvu svobode. Kljub prvi tovrstni izkušnji je aktivno in vztrajno sodelovala pri delovanju rajonskega sveta, se je je včeraj spomnil predsednik zahondokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel. Annarosa je pokazala veliko občutljivost in pozornost do vprašanj in problemov, tudi tistih najbolj drobnih, ki so zadevali domače prebivalstvo. »Kljub različnim političnim pogledom je treba Annarosi Benvegnù priznati, da se je kot mlada ženska proslavila s svojim sodelovanjem v politično-upravnem življenju rajonskega ozemlja. Tako se je

na primer stalno udeleževala pobud rajonskega sveta, tudi ob polaganju vencev ob 1. novembru ob grobnico partizanov na proseškem pokopališču.

Nesrečna smrt Annarose Benvegnù je priklicala v spomin drug tragičen dogodek, ki je prizadel zahodnokraški rajonski svet: maja lani je - prav tako z motornim kolesom - v prometni nesreči umrl rajonski svetnik Demokratske stranke Matej Lachi. Ko se je rajonski svet na prvi seji po tragediji poklonil njegovemu spomenu, se je v imenu Ljudstva svobode od njega s srčnimi, občutenimi besedami poslovila prav Annarosa Benvegnù.

Na četrtkovi seji se bo rajonski svet poslovil od nje. Prezdogaj, mnogo prezgodaj.

M.K.

V SLOVO IN SPOMIN

Odšel je Franc Udovič

Pripadal je prvi generaciji novinarjev našega dnevnika

Vest o smrti nedanjšnjega delovnega tovariša Franca Udoviča me je navdala z bolečino, kakršno neizbežno doživljamo ob sleherni izgubi človeka, ki smo ga dobro poznali ter z njim, kljub razliki v letih in izkušnjah, delili mnoge prijetne in zanimive, pa tudi manj prijetne trenutke, predvsem pa z bolečino ob izgubi človeka, ki smo ga globoko spoštovali in cenili.

Frane je pripadal tisti generaciji, ki je zaužila vsa upanja in brezupja, vse sladkosti in grozote, vse doslednosti in kontradikcije dvajsetega stoletja, generaciji, ki so ji težke preizkušnje

prekalile značaj, oplemenitile nazore, prečistile ideje in zrvnale hrbet, in ki je tudi neizbežna razočaranja ob propadanju etičnih in kulturnih vrednot v teh zadnjih letih niso mogla stresti. Pri Franetu si imel skoraj občutek, da trmasto kljubuje letom in vsem zdravstvenim nadlogam, ker se noče in ne more sprijazniti z dejstvom, da se človek po vsem hudem, ki mu je bilo storjeno (oz. ki si ga je sam storil) v tistem usodnem dvajsetem stoletju, le še oddaljuje od tiste poti plemenitih vrednot, kot so svoboda, bratstvo, družbena pravičnost, solidarnost, demokracija, namesto da bi odločno krenil nanjo.

Frane se je strogo držal te poti in na njej lucidno vztrajal do konca. Le še par dni ga je ločevalo od novega rojstnega dne. Enega od tolikih, da se ti ob samem preštevavanju zavrti v glavi. V četrtek bi namreč šel 96. jeseni, in nato zimi, pa spet novi pomladi in novemu poletju naproti. In šel bi pokončno in vzravnano, kot vsa ta leta, tudi vsa tista zadnja leta, ki jih je označevalo krepkih devetero križev. Na Primorskem dnevniku smo pisali o njem ob devetdesetem in nato ob petindevetdesetem rojstnem dnevu in se vedno čudili njegovi izjemni trdoživosti ter vseskozi neverjetni duševni plemenitosti in umski prisebnosti. In tudi če je vmes kaj škripalo z zdravjem, je bila njegova odzivnost na vse, kar se je dogajalo okrog njega, nadvse prisotna.

V nedeljo je njegova trdoživost klonila neizbežnemu. Nenadoma zaznavam neki občutek praznine, ki je morda še občutnejši ob spoznanju, da odhaja od nas človek, ki ga je neustavljivi čas, tisti čas, ki gubanči čela in briše spomine, že dolgo od tega odrinil iz aktivnega poklicnega in družbenega življenja ter ga predal počasni a neizbežni pozabi.

Te pozabljivosti družbe si Frane ni zaslužil. Zato je prav, da spet obnovimo etape njegovega življenja, od prvih korakov v rodnom istrskem Gračišču, kjer mu je tekla zibelka, do zadnjih tržaških let. Bil je 9. septembra 1914, ko je njegov prvi jok navdal z rastnost družino kovaškolkarskega obrtnika. Prva svetovna vojna, ki se je mali Frane seveda še ni mogel zavedati, je predstavljala hudo preizkušnjo za njegovo družino. Sledile pa so še hujše preizkušnje, ki jih je prinesel fašizem in teh se je Frane že krepko zavedal. Po osnovnem šolanju v rojstni vasi je nadaljeval študije v malem semenišču v Gorici, a kot mnogi primorski izobraženci je moral pred fašističnim preganjanjem zapustiti Primorsko. V Mariboru, kjer je obiskoval klasično gimnazijo, se je že kot šestnajstletnik včlanil v sokolsko društvo ter sodeloval v demonstracijah proti mariborskim nemškutarjem, kar ga je stalo aretacijo in prve izkušnje zapornika.

Po maturiranju na klasični gimnaziji se je tik pred izbruhom druge svetovne vojne vpisal na pravno fakulteto v Beogradu, vendar so mu medvojne razmere in aktivistična dejavnost preprečile, da bi študije končal. Bil je celih pet beograjskih let sekretar organizacije Istra-Trst-Gorica. Takrat se je tudi aktivno vključil v Osvobodilno fronto. Vilegali je deloval v Celju in v Ljubljani, dokler ga junija 1942 niso aretirali italijanski okupatorji. Tako je spet okusil zapor, od koder so ga s prvim transportom poslali v taborišče v Gonars, pozneje pa odpeljali v Renicci. Tu je dočakal propad fašizma in se po vrnitvi v Trst spet oprijel aktivističnega dela v OF. Bil je sekretar 4. Okraja za območje Kolonkovca, Škedenja, Sv. Ane in Magdalene. Med drugim je poučeval slovenščino otroke v Škedenju ter sodeloval pri osvobajanju Rižarne. Tudi po osvoboditvi je nadaljeval politično aktivistično delo na Tržaškem in v Istri, predvsem pa ga je zanimalo novinarsko delo, kateremu se je povsem posvetil. Najprej se je zaposlil v uredništvu Ljudskega tednika, nato od junija 1947 pri goriški Soči in končno od marca 1948 pri Primorskem dnevniku, h kateremu se je po nekajletni prekinitvi zaradi bolezni spet in dokončno vrnil aprila 1952 in ostal pri njem do upokojitve.

Na časopisu je Frane, kot nekateri drugi novinarji prve povojne generacije in vsi že zdavno pokojni (Stanko Renko, Albin Bubnič, Franček Kavs, Jože Koren, Vladimir Kenda), pustil neizbrisen pečat. Za nas, mlajše novinarje je bil učitelj in mentor in tudi nekakšen starejši brat, zato smo ga cenili kot novinarja in kot človeka. Njegove razlage, ki so se nam, nekoliko neestrpnim mladcem, zdele včasih pretirano dolge, so bile v resnici polne znanja in koristnih napotkov, njegovo pisanje pa je bilo premišljeno in polno občutenosti. Dolga leta je urejeval takimenovano »tretjo stran«, ali kulturo, v katero je vnašal poleg kritičnih zapisov o dogajanju doma in po svetu na kulturnem prizorišču, tudi razne zanimivosti z raznih drugih področij.

Posebej pa se je odlikoval kot umetnostni kritik. Bil je velik poznavalec likovne umetnosti in kot tak užival velik ugled ne samo v slovenskih, temveč tudi v italijanskih umetnostnih krogih. Njegove kritike so nedvomno obogatile zamejsko likovno stvarnost.

Franetu za vse to dolgujemo prav gotovo več kot le občasen spominski zapis. In najmanj, kar lahko rečemo ob njegovi smrti, je to, da čas ne sme izbrisati njegovega spomina. Ob njegovem delu in zgledu lahko najdejo marsikaj zanimivega tudi prihodnji rodovi. (dk)

ŠOLA GM »MARIJ KOGOJ« - Poletna glasbena delavnica

Enotedensko glasbeno potovanje

Z novim šolskim letom bo v prostorih Dijaškega doma začel delovati otroški pevski zbor

V petek se je v Dijaškem domu zaključila poletna glasbena delavnica Glasbene maticе. Enotedensko glasbeno delavnico za otroke od petega do desetega leta starosti je vodila skupina vzgojiteljic in sodelavk GM. Letošnja koordinatorica poletne glasbene delavnice je bila prof. Neda Sancin, ob njej pa sta otroke za končno produkcijo pripravili še koordinatorica Klara Vodopivec in Petra Grassi, ki je otroški pevski zbor spremljala na klavirju in ustvarila zelo dobre priredbe za spremljavo melodij z Orffovim instrumentarijem. V popoldanskih urah je za otroke skrbela animatorica Petra Dilli. De-

lavnica je nastala z željo, da bi približala glasbenemu svetu čim večje število otrok. In prav v ta namen bosta v tem šolskem letu v Dijaškem domu začela delovati, pod mentorstvom prof. Nede Sancin, otroški pevski zbor za otroke od tretjega leta starosti dalje in pouk predšolske glasbene vzgoje.

Na petkovi zaključni prireditvi je ravnatelj GM Bogdan Kralj udaril, da ima glasba pri otrocih pomembno vlogo. Sicer pa je prireditel razpisoval tema Potovanje po svetu. Petindvajset otrok je glasbeno potovanje po svetu začelo s slovensko ljudsko Barčica po morju plava,

nato se zaustavilo še pri ljudskih pesmih Maroka, Južne Afrike, Japonske, Brazilije, Slovaške in Jamajke ter seveda pristalo v rodnem Trstu z ljudsko Mi smo s Trsta. Pesmi so otroci izvajali ob tesni povezavi z gibom in ob spremljavi Orffovega instrumentarija. Na enotedenskem poletnem tečaju so otroci ob pomoči profesorjev in sodelavcev Glasbene maticе spoznavali še razna glasbila: od godal, pihal, trobil, klavirja, harmonike, kitare do tolkal. Po tej lepi poletni, zabavno-koristni izkušnji naj bi se otroci še naprej glasbeno udeleževali in se pridružili številni družini Glasbene maticе. (EK)

Včeraj danes

Danes, TOREK, 7. septembra 2010

MARKO

Sonce vzide ob 6.33 in zatone ob 19.32 - Dolžina dneva 12.59 - Luna vzide ob 5.09 in zatone ob 18.41

Jutri, SREDA, 8. septembra 2010

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1016,8 mb ustaljen, veter 32 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 64-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 20,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 11. septembra 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (040 631785), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavljе - Ul. Flavija 39/C (040 2423253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljе - Ul. Flavija 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (040 302800).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040-91111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške

bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržajskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Urlo«.

CINECITY - 16.10, 18.50, 21.30 »The Karate Kid«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.10 »I mercenari - The expendables«;

16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«;

16.15, 18.10, 20.10, 22.05 »Shrek e vissero felici e contenti«; 16.05, 20.05, 22.05 »Giustizia privata«; 22.10 »Nightmare«; 18.05 »Letters to Juliet«;

16.00, 18.05, 20.10 »L'apprendista stregone«.

FELLINI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'apprendista stregone«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Miral«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00 »Letters to Juliet«; 18.20, 22.00 »London River«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.30, 20.15, 22.00 »Somewhere«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.30, 19.45, 22.00 »A-ekipa«; 17.50, 20.40 »Karate Kid«;

16.40, 18.50, 21.00 »Carja Mikonosa«; 16.00 »Mačke in psi: Maščevanje gospe Muze 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 20.40 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 16.00, 18.20 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro)«; 16.40, 18.50, 21.05 »Salt«; 15.10, 17.10, 19.10 »Marmaduke«; 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 »Mačke in psi 3D«; 21.10 »Mati in hči«; 15.15, 18.00, 20.50 »Karate Kid«; 16.50, 19.20, 21.30 »Mačeta«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Shrek e vissero felici e contenti«; 22.15 »Giustizia privata«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30 »Amore a 1000...miglia«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I mercenari«; Dvorana 4: 16.15, 20.00, 22.15 »The

Karate Kid - La leggenda continua«; 18.30 »Nightmare«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.00, 22.10 »I mercenari - The expendables«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«; Dvorana 3: 18.00, 20.40 »The Karate Kid - La leggenda continua«; Dvorana 4: 17.30 »L'apprendista stregone«; 20.10, 22.10 »Urlo«; Dvorana 5: 17.40, 20.00 »Somewhere«; 22.10 »Nightmare«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE V TRSTU obvešča, da bo danes, 7. septembra, zaprt za javnost zaradi organizacijskih zadolženosti oseba ob 45. Jesenskem seminarju za šolnike.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA v Trstu obvešča, da se bo pouk začel v petek, 10. septembra, ob 10. uri v šolskih prostorih. Veroučitelj sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan ob 9. uri v kapeli cerkve pri Sv. Ivanu (vhod s ceste, ki se spušča pod Pedagoškim licejem). Vljudno vabljeni profesorji, dijaki in starši.

DPZIO JOŽEFA STEFANA obvešča, da se bo redni pouk za šolsko leto 2010/11 začel 13. septembra, ob 8. uri na novem začasnem sedežu na Vrdeški cesti št. 13/2.

NA DRŽAVNI SREDNJI ŠOLI SIMONA GREGORČIČA v Dolini se bo pouk v šolskem letu 2010/11 začel v ponedeljek, 13. septembra, ob 7.45.

NA TEHNIČNEM ZAVODU ŽIGE ZOISA se bo pouk v šolskem letu 2010/2011 začel v ponedeljek, 13. septembra, ob 8. uri na ulici Weiss, 15, za vse razrede obeh smeri.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel kot sledi: otroški vrtec v Sesljanu z italijanskim učnim jezikom v ponedeljek, 13. septembra; otroški vrtec v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom v ponedeljek, 13. septembra, s sledečim urnikom: od ponedeljka, 13., do petka, 17. septembra, od 8. do 13 ure

Primorski dnevnik

išče raznašalko/ca za

Prosek in Kontovel

Tel. št.: 040-7786300 od 10. do 17. ure

s kosilom; od ponedeljka, 20. septembra, do četrta, 30. junija, od 8. do 16. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra, ob 8. uri.

Izleti

SDGZ sporoča, da bo v petek, 10. septembra, na sporedu tradicionalni izlet na 43. MOS - Mednarodni obrtni sejem v Celju za včlanjene obrtnike ter druge podjetnike in morebitne interese. Avtobus bo odpeljal ob 7. uri izpred bara »G« na italijanski strani prehoda Fernetiči. Število mest je omejeno, prijave pa zbira tajništvo SDGZ v Trstu na tel. št. 040-6724824/23 še danes, 7. septembra.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA v sodelovanju z zadrugo La Quercia vabi na enodnevni izlet v park Gulliverlandia (Lignano) v sredo, 8. septembra. Info in vpis na tel. št. 335-7611598 (Monica) od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v sredo, 29. septembra, izlet v Stično z ogledom njenih zanimivosti in na Valvasorjev grad Bogensperk ter okolico. Vpisovanje do 25. septembra na tel. št. 040-225468 (Vera). Vabljeni!

Članu našega pokrajinskega vodstva

Borisu Slami in soprogi Adrijani

ob 50-letnici skupne življenjske poti iskreno čestita

Slovenska skupnost Trst

Dobrodošla mala

Marjana!

Srečnim staršem in bratcu Devanu iz srca čestitamo, mali Marjani želimo vso srečo v življenju

Lorena, Roberto, Caterina, Nicola in Cvetka

Čestitke

Danes praznujeta 35.obletnico poroke NORINA in BORIS IVANČIČ. Vsi, ki Vaju imamo radi, bomo z Vama nazdravili in zapeli »Bog vas živi blagoslovi, vas prijatelji spoštovani, da bi zdruzi in veseli, še živeli mnogo mnogo let!« Klapa.

Te dni je praznovala v Nabrežini okrogli življenjski jubilej naša draga tovarišica ANICA VOGRIC, še mnoga zdrava leta ji kličemo vsi od VZPI - ANPI Devin Nabrežina.

Po tiho zaigramo mi, da se mala MARJANA ne zbudi in še veliko prespanih noči voščimo Davidu in Manueli vsi pri G. D. Viktor Parma iz Trebče.

Danes praznuje okrogli rojstni dan naša draga NASTJA MILIČ. Voščimo ji vse najboljše ter da bi se izpolnile vse skrite želje mama, papà, Aljaž in Tajda.

Iz Trsta in Barkovelj naj gre voščilo v Trebče, kjer praznuje danes NASTJA svoj okrogli rojstni dan. Vse najboljše ji želijo nonoti Bruna, Sergij in Milka ter Katja, Andreas in Jan.

Draga NASTJA! Ob praznovanju tvoje okroglega rojstnega dne-

DRUŠTVO SLOVENSKO GLEDALIŠČE

STUDIO ART

Si kdaj pomislil, da bi postal igralec? Te mikajo oder, gib, kostumi, igranje? Bi rad postal tehnik luči in zvoka?

Pridi, pridruži se nam v naši gledališki šoli!

Začetek tečaja 29.9.2010

Za vse informacije pokliči na 347-7615287

ali piši na sola@teaterssg.it

va ti voščijo vse najboljše in vse, kar si sama želiš Igor, Daria, Tadjan in Janika.

Prireditve

OBČINA ZGONIK vabi v četrtek, 9. septembra, ob 19.30 na predajo Frušovice Zgoničanom. Ob priložnosti bo nastopila pevka Andrejka Možina.

SKD IGO GRUDEN vabi na proslavo ob 110-letnici Pevskega Prapora Nabrežina v soboto, 11. septembra, ob 20.30 v KD Igo Gruđen v Nabrežini. Sodelujejo: Gledališka skupina mladih in Izток Cergol z avtorsko glasbo, Otroška pevska skupina, MePZ Igo Gruđen in DPZ Kraški Slavček; častni nagovor Bojan Brezigar.

KAVARNA GRUDEN: do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovarčič »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

PREDSTAVITEV TEMELJEV ZDRAVILSTVA V Hotelu Salinera v Strunjanu bo 18. in 19. septembra potekala dvodnevna teoretično-izkustvena delavnica Predstavitev Temeljev zdravilstva Barbare Brennan, ki jo vodi učiteljica na Brennanovi Mednarodni Šoli Zdravilstva, Irena Čuber-Dežek. Za informacije pišite na irenacuber@gmail.com ali pokličite na +386 40 599 365.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na fotografsko razstavo Kina Extrade »Stran! Hočem stran! V Peru in Bolivijo...«, na Općine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 25. septembra.

Osmice

ANDREJ IN IVAN ANTONIČ sta odprla osmico v Cerovljah št. 34. Tel. št. 040 - 299800. Vabljeni!

KMETIJA KOMAR ima v Logu osmico. Toči belo in črno vino, nudi domač prasički prigrizek in oljčno olje. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040 - 229439.

OSMICA na Katinari pri Nadliškovih. Boris in Margaret Mihalič z družino bosta vesela vsakega obiska. Tel. 335-6067594.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu št.57. **OSMICO** je odprla družina Pertot (Špi)lni Nabrežina center št. 10.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO je odprl Škerk v Praprothu št. 20. Tel. 040 - 200156.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico.

Obvestila

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR - v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Predstavitevno srečanje za vse: v sredo 29. septembra, ob 19.30.

ROJANSKI CERKVENI PEVSKI ZBOR začenja v novi sezoni z rednimi pevskimi vajami, ki bodo vsako sredo ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29). Toplo vabi nove člane, da se pridružijo zboru in sodelujejo pri maši, ki jo vsako nedeljo ob 9. uri iz rojanske cerkve prenaša Radio TRST A.

BIVŠE ODBOJKARICE IN ODBOJKARJI BREGA! Če želite razmigati mišice v veseli družbi enkrat tedensko, ob četrtnih od 18. do 20. ure v lonjerski telovadnici, pokličite čim prej tel. št.: 040-228561 od 19. do 20. ure (Fabia).

CENJENE OBČANE obveščamo, da bo danes, 7. septembra, Urad za zunanje storitve (informacije glede pokopališč in okoljskih storitev) Občine Dolina zaprt.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. julija. Rok za predstavitev prijave zapade v petek, 10. septembra. Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobno. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti in sicer, črna in bela vina, namizna vina, vina s kontroliranim poreklom, vina z geografskim poreklom, ne glede na leto proizvodnje. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav še danes, 7. septembra.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo danes, 7. septembra, ob 20.45 prva vaja v sedežu na Padričah. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

8. SEPTEMBRA bo ob prazniku Marijinega rojstva ali Malem šmarnu ob 20. uri v cerkvi v Bazovici vsakoletna Marijina maša in nato procesija z lučkami po vasi. Po maši družabnost v Slomškovem Domu. Vljudno vabljeni.

ŽUPNIJA SV. MARTINA NA PROSEKU prireja v sredo, 8. septembra, tradicionalno procesijo s kipom Matere božje. Sv. maša bo ob 18.30 in po njej procesija po vasi. Vodi novoimenovani škofov vikar za Slovence g. Tone Bedenčič. Vabljene narodne noše in vsi častilci naše Matere Marije!

DU KONS vabi vse svoje odbornike in člane na prvi sestanek nove sezone v sredo, 8. septembra, ob 20. uro v Športno kulturni center v Lonjer!

OBČINA ZGONIK vabi do srede, 8. septembra, na ogled razstave »Nekoč je bila... meja. Urnik: ponedeljek in sredo 9-13 in 15.30, 17.30, v torek 9-13.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR ter Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti, delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 8. in 15. septembra: »Lutke in marionete«, 10. »Ročno gledališče«, 17. septembra: »Pod zaveso«, »Gledališče luči«. Za informacije se lahko obrnete na Igralni kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote med 8. in 13. uro.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM: Kmečka zveza vabi svoje člane in vinogradnike na predavanje, ki ga prireja v sodelovanju z Zadrugo kraško banko dne 8. septembra ob 19.30 v razstavnici dvorani banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, na temo: »Trgatev, predelava grozdja in nega mošt«. Predavala bo enologinja Tamara Rusjan, strokovnjakinja Svetovalne službe Kmetijskego gozdarskega zavoda Nova Gorica.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 80. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na bazoviški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskih zborov bo ob priliki nastopal

mladinski priložnostni pevski zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. Vse vaje bodo potekale v Prosvetnem domu na Opčinah. V sredo, 8. in v četrtek, 9. septembra, bodo ob 21. uri vaje za mladinski in združeni mešani pevski zbor. V petek, 10. septembra, bo ob 20. uri generalka za vse pevce in GD Viktor Parma iz Trebč. Letos bodo združeni mešani pevski zbori zapeli pesmi Žrtvam, Vstajenje Primorske in Lipa. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD. Vsem pevcem priporočamo, da se vaj udeležijo. Letos je posebna obletnica in prisotni bodo tudi ugledni gostje. Celotno dogajanje na gmajni v Bazovici bo snemano za televizijo in radio.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR VESELA POMLAD pričenja pevsko leto s prvim srečanjem, ki bo v sredo, 8. septembra, ob 17. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Vabljeni starši, dose-danji in novi pevci!

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste na prvo mesečno srečanje v novi sezoni. Dobili se bomo v sredo, 8. septembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Franciška, 20. Pristrčno vabljeni.

V MESTNI KNJIZNICI IZOLA bo v sredo, 8. septembra, ob 19. uri srečanje s terapevko Ireno Čuber-Deržek, učiteljico na Mednarodni šoli Zdravilstva Barbare Brennana. Tema: Zdravje in Medosebni odnosi.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel v četrtek, 9. septembra, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

OBČINSKA KNJIZNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo zaprta za dopust do 10. septembra. Od ponedeljka, 13. septembra, pa bo redno delovala po zimskem urniku in sicer ob ponedeljkih in sredah (urnik 9-12 in 14.30-17.30) ter torkih in četrtnih (urnik 9-12).

WORK EXPERIENCE Ad formandum nudi možnost za pridobitev dragocenih delovnih izkušenj, ki olajšajo vstop v svet dela. Poklicni liki: sodelavec v uredništvu, trgovski in pomožni tehnik, tehnični in organizacijski pomočnik. Za informacije: www.adformandum.eu ali tel. 040-566360. Na sedežu Ad formanduma v Trstu sprejemajo prijave do 10. septembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure.

DRUŠTVO ZVEZDA vabi v Ljudski dom v Podlonjerju v soboto, 11., in v nedeljo, 12. septembra, na tradicionalni Praznik grozdja. V soboto ob 20. ure dalje glasba s skupino Fat Bottomed Girls; v nedeljo ob 19. uri nagajevanje najlepših »špronov«, od 20. ure pa ples z Duom Melody. Delovalci bodo dobro založeni kioski.

MEPZ IGO GRUDEN obvešča, da bo v soboto, 11. septembra, prvi nastop ob 110-letnici nabrežinskega prapora. Zborovodja je letos Mikela Šimac.

TABORNIKI RMV obveščajo, da se bodo vsi GG-ji zbrali na bazovski gmajni v soboto, 11. septembra, ob 15.00. Po tabornem ognju lahko prespijo v šotirih v športnem centru Zarja, v nedeljo, 12. septembra, pa se lahko udeležijo poldnevnega orientacijskega pohoda BOP. Vsi MČ-ji pa se v soboto, 11. septembra, zberejo na bazovski gmajni, kjer bo taborni ogenj, ob 20.00. V nedeljo se vse starostne kategorije zberejo ob 14.00 pri spomeniku na bazovski gmajni, kjer bo osrednja proslava v spomin na bazoviške junake. V soboto in nedeljo bomo v polnih krojih. Več informacij na www.tabornikirmv.it.

KAPELICA KRALJICE MIRU NA KATINARI 71-letnica njene postavitve. V nedeljo, 12. septembra, ob 9. uri bo pri kapelici darovana sv. maša. Obred bo daroval gospod Žužek. Toplo vabljeni.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV pri Narodni in študijski knjižnici vabi ženske in moške, da se v narodni noši udeležijo letošnje osrednje slovesnosti v Bazovici v nedeljo, 12. septembra. Letos je 80-letnica ustrelitve štirih junakov 1930-2010.

TABORNIKI RMV prireajo v nedeljo, 12. septembra, v sklopu prireditev v spomin na štiri bazoviške junake, poldnevni orientacijski pohod odprt vsem ljubiteljem orientacije, staršem in otrokom ali mlajšim starostim ka-

tegorijam. Zbirališče in prijave v športnem centru Zarja od 7.45 do 8.15. Vsako ekipo sestavlja od 4 do 2 člana. Orientacijski del se bo zaključil na vrhu Kokoši, kjer bodo taborniki vse tekmovalce pogostili s kosilom. Po sestopu s planinci na osrednji prireditveni prostor in osrednji proslavi v spomin na štiri bazoviške junake bo nagajevanje v centru Zarja. Več informacij na www.tabornikirmv.it. Info na bop.rmv@gmail.com.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se v ponedeljek, 13. septembra, začnajo treningi za vse starostne skupine: 1. skupina-Palčki (3-6 let); pon 16.30-17.30 na Opčinah in pet 16.30-17.30 v Gropadi; 2. skupina-Zajčki (7-14 let); pon in pet od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-Škrati (od 15. leta dalje); pon in pet od 19.00 do 21.00 na Opčinah. Za 2. in 3. skupino je predvidena tudi gimnastika pri Briški ob sobotah. Za vpis in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com

PLESNA SEZONA pri AŠD Cheerdance Millemium se začnaja! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treningi bodo potekali ob torkih in četrtnih od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvo srečanje bo v torek, 14. septembra. Za informacije in vpis: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com

SKD TABOR - OTROŠKE PLESNE DELAVNICE informativni sestanek za plesno delavnico z Jelko Bogatec, bo v torek, 14. septembra, ob 17.00 za osnovnošolke/ce ter ob 17.30 za srednješolke/ke. Vabljeni starši lanskih ter novih plesalk in plesalcev!

ŠD KONTOVEL - REKREACIJSKA SEKIJA obvešča, da bo oktobra začel plesni tečaj. Prijave so možne do 15. septembra. Za vpis in informacije: 333-9072969 (v popoldanskih urah).

SKD TABOR obvešča, da bo v četrtek, 16. septembra, vpisovanje in začetek tečajev telovadbe s Cveto Sila ob običajnih urnikih.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopoldne ali zvečer, po dogovoru. Informacije in vpisi tel.: 040 - 212289, e-mail: info@skladmc.org. Začetek v petek 17. septembra: ob 19.00 začetniki, ob 20.30 nadaljevalni tečaj.

ŽUPNIJA PROSEK organizira osem-dnevno potovanje po Egiptu. Odhod 1. januarja. Za informacije pokličite tel. št.: 040-225170 in to med 20. in 21. uro. Čas prijave je do 20. septembra.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira na Stadionu 1. maj v Trstu: vadbo za predšolske otroke od 1. do 6. leta starosti ob sobotah, prva vadba v soboto, 2. oktobra; telovadbo in uvajanje v atletiko za osnovnošolske otroke od 6. do 10. leta starosti ob ponedeljkih, sredah, četrtnih in sobotah, prvi trening v ponedeljek, 20. septembra; vadbo atletike za srednješolce ob torkih, prvi trening v torek, 28. septembra. Za informacije pokličite urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 040-51377.

ŠZ BOR - gimnastični odsek organizira treninge ritmične gimnastike s sledečimi urniki: na Stadionu 1.maj za predšolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 16.30-17.30, za osnovnosolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 21. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor OŠ Bevk): za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in osnovnošolske otroke 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 22. septembra. Za prijave in informacije pokličite na 328-2733390 (Petra).

KD PRIMAVERA - POMLAD organizira tridnevno rezidenčno delavnico o »sanjah«, ki se bo vršila od četrтка, 23. septembra popoldne do nedelje 26. septembra v agriturizmu v Bačvi (HR). Delavnico bo vodila psihologinja-psihoterapevtka dr. Lucia Lorenzi. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 347-4437922.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in vpisi tel.: 040-

212289, e-mail: info@skladmc.org. Predstavitevna srečanja: v ponedeljek 27. septembra, ob 16.00 osnovna šola, ob 17.00 srednja šola, ob 18.00 višja šola, ob 19.00 odrasli.

MOJA SLOVENŠČINA: Tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Informacije in vpisi tel. št.: 040 - 212289, e-mail: info@skladmc.org. Predstavitevna srečanja: v torek, 28. septembra, ob 17. uri za Slovence, ob 18. uri lanski nadaljevalci/Neslovenci, ob 19. uri začetniki/Neslovenci.

60-LETNIKI s Križa, Proseka in Kontovela organizirajo v nedeljo, 26. septembra, izlet v Rovinj in okolico. Kdor se nam želi pridružiti, naj se javi v večernih urah na tel. št. 040-251161 (Štefi) ali 040-220655 (Oskar).

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren sporoča, da je stekel tečaj Pilatesa in telovadbe za zdravo hrbtenico. Vaje potekajo ob torkih in ob petkih od 19. do 21. ure v telovadnici - Trubarjevi dvorani - nižje srednje šole S. Gregorčič v Dolini. Vabljene tudi vse tiste, ki bi rade s Pilatesom ali s telovadbo začele na novo. Prva vadba je brezplačna. Pridite si ogledat in poskusite telovadit z nami. S seboj prinesite telovadno preprogo. Za informacije pokličite Sonjo na tel. 040-228016 ali 333-3616411 od 14.00 do 15.30.

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren prireja od oktobra dalje, v jutranjih urah, in društveni dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu, telovadbo za gospe v zrelih letih, ki jim bo pomagala ohraniti gibčnost in dobro počutje. Če bo zadostno število prijavljenih, bo telovadba stekla v oktobru. Za informacije pokličite Sonjo na tel. 040-228016 ali 333-3616411 od 14.00 do 15.30.

TEČAJ JOGE: ob torkih 20.00-21.30, ob četrtnih 19.00-20.30. Prvo srečanje: 5. oktobra. Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, 34151 Opčine. Še nekaj prostih mest je ob torkih od 20.00 do 21.30. Za informacije Bruna Škabar 349-0981408.

JK ČUPA organizira za svoje člane fotografski natečaj »Potovati po morju: krajine, podobe in morske scene«. Rok za oddajo izdelkov zapade 30. oktobra. Pravila in druge informacije na www.yccupa.org.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

BAZEN, zunanji, mere 420x220x100h, z vsemi pripomočki in s talno podlago ugodno prodam ob koncu sezone. Tel. št.: 335-8045700.

DAJEM V NAJEM novejšo stanovanje v Sežani, s parkirnim mestom v garaži. Pokličite v večernih urah tel. št.: 328-9699156.

KUPIM KNJIGE druge roke za znanstveni licej: La letteratura come dialogo - vol. 1 in Poslednji dnevi Sokrata. Tel. št.: 328-9577975.

KUPIM sod za vino inox za 300 oz. 400 litrov z zračnico. Tel. št. 328-3125531.

LJUBITELJU ŽIVALI podarimo cartlji-vo, simpatično in igrivo mucko. Kontakt: 040-826941 ali robijakomin@libero.it.

NA OPČINAH oddajamo v najem prtilične prostore. Informacije: 348 - 8136866.

NA PROSEKU dajem v najem opremljeno stanovanje s spalnico, manjšo sobo, dnevno sobo, kuhinjo in kopalnico. Tel. št. 320 - 1509155.

NUJNO IŠČEMO dr. Teodora Lavrenčiča in ga vljudno naprošamo, da se javi družini Strain (Dolina) na tel. št. 040-228390 ali 338-8645381.

PEČ NA DRVA nordica, model svezia, 9 kw, malo rabljeno prodam; tel. 328-7771669.

PRIPOROČENI, IŠČEM V NAJEM stanovanje v Bazovici oziroma na Opčinah in okolju, ter v predelu nad novo univerzo. Mesečno 400,00 evrov. Pokličite ob večernih urah tel. št.: 347-5179383.

PRODAJAM KNJIGE za vse razrede klasičnega liceja F. Prešerna. Tel.: 320-2113860.

PRODAJAM grozdje refoška iz tržaškega pobočja. Cena po dogovoru. Kli-čite na tel. št. 337-799205.

Poslovni oglasi

IZKUŠENO NEGOVALKO, 24-urno, za nepokretno nono iščemo.
347-8039439

PRODAM 3 MLADIČE Jack Russell Terrier, rojeni 26. junija, italijanski starši z dokumenti o rojstvu in redovnikom. Klicati za dodatne informacije ter obiske. Tel. št.: 040-228989, 345-5087930.

PRODAM BELO GROZDJE, možnost prevoza na dom. Tel. št.: 338-2639849.

PRODAM KNJIGE Kemija za gimn. 1, Slov. književnost, Slov. slovnica in jez. vadnica, Pregled slov. slovstva, Kristjan in sv. pismo, Kaj verujemo 3, Book and Bookmarks, Around and about Britain and the states. Tel. št.: 340-0030154.

PRODAM KNJIGE za tretji razred Trgovskega zavoda Ž. Zois. Tel. št.: 340-2762765, 040-226826.

PRODAM knjige od prvega do petega letnika Družboslovnega liceja. Tel. 349-5068604.

PRODAM mercedes B 200 CDI sport automatic, full optional, 50.000 prevoženih kilometrov z novimi gumami. Telefonirati na št. 040-43007 ali 329-9334443.

STANOVANJE V BOLJUNCU dajem v najem: dnevna soba s kuharskim kotom, dve spalnici, kopalnica, veža, klet in parkirni prostor. Tel. št.335-6036609.

V CENTRU SEŽANE dajem v najem opremljeno stanovanje, 40 kv. m. s teraso. Tel. št.: 335-5928584.

V GABROVCU dajem v najem prostor 50 kv.m. Informacije in pojasnila na tel. št. 348 - 4459266.

ŠTUDENTKA FIZIKE pomaga pri učenju dijakom nižjih in višjih srednjih šol. Tel. št. 320-2842698.

Prispevki

V spomin na teto Štefanijo Cante por. Sardo darujeta Ivica in Dorica 50,00 evrov za KD Prosek - Kontovel.

Ob 1. obletnici smrti drage žene Marije Milič daruje mož Livio 50,00 evrov za MePZ Rdeča zvezda in 50,00 evrov za KD Rdeča zvezda.

Ob 25. obletnici smrti dragega Giuliana Košute darujeta žena Anna in hčerka Nives 100,00 evrov za Knjižnico P. Tomažič in tovariši in 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drago Marijo Kralj vd. Hrovatin darujeta Igor in Suzi 50,00 evrov za SKD Tabor in 50,00 evrov za čezmejni deklški pevski zbor Krasje - Trebče.

V spomin na dragega Pepija Antoniča darujejo Marino, Neva in Martin 200,00 evrov za Jus Cerovlje.

V spomin na Pepija Antoniča darujeta družini Valentič in Fantini 50,00 evrov za Jus Cerovlje.

Namesto cvetja na grob gospoda Pepija Antoniča daruje Elsa Ciacchi 50,00 evrov za Jus Cerovlje.

V spomin na Mira Stepančiča daruje Livjo Blokar 20,00 evrov za MoPZ Fran Venturini.

V spomin na Mira Stepančiča daruje Sonja Kral Zubin 50,00 evrov za Pihalni orkester Ricmanje.

Namesto cvetja na grob svaka Pinota Živca daruje Meri Merlak iz Katinare 20,00 evrov za Cerkveni pevski zbor Katinara.

Namesto cvetja na grob Stefanie Cante vd. Sardo darujeta Anita in Bruno Metelko 25,00 za KD Prosek Kontovel.

Namesto cvetja na grob Zvonkota Terčiča darujeta Anita in Bruno Metelko 25,00 za KD Prosek Kontovel.

V spomin na brata Mirka in Pepija daruje Gelka Sosič 20,00 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim NOB na Opčinah.

Tončka Orel daruje 17,00 evrov za Glasnik SDK Tabor.

Ob izgubi dolgoletnega sodelavca

SILVESTRA GUSTINCICA

izražata globoko sožalje družini

Mladinski dom Boljunec
in župnijska skupnost

KANAL OB SOČI - 31. mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi

Enkratni v vztrajanju po preseganju meja

Nagovor ministrice za kulturo RS Majde Širca - Prvi je zaigral orkester iz Padove in Veneta

»...V časih, ki niso prav nič prijetni, ki so polni dvomov, napetosti, in ki jim rečemo kar krizni časi, se področje kulture pravzaprav utrjuje, ali celo postaja nekoliko bolj močno. Celo s proračunom, ki je bolj trden in bolj bogat kot tisti, ko ni bilo še tega obdobja suhih krav. To človeka veseli, ker pomeni, da čas, ki nas postavlja v preizkušnjo v vsakodnevnem življenju, čas, ki nas ubija s svojim pragmatizmom, potrebuje tudi premislek čez, ki ga lahko daje le polje duha (in kultura je v tem polju), tisto polje, v katerem se sprašujemo o lastnih poteh, vrednotah, prednostih, zamudah in mogoče o načrtih. (...) Ko sem v stiski (ob razdeljevanju sredstev iz proračuna), pa imam vendar prijeten občutek, ker obstaja vse več ustvarjalcev, ki objemajo nebo in nam širijo prostor duha. V Kanalu ste, in verjamem, da še boste, preslegli meje, ki vam jih postavlja črta, meja dobesedno, ki loči tudi državi, mogoče še celo preveč vidna črta. Pa četudi bo kdo trgal table, širil in vzpodbujal nestrpnost, premoč in nemoč, četudi bo postavljali umetne ločnice med ljudi, ki spadajo in hočejo biti skupaj, kljub temu, vi te meje brišete. Če kdo, potem potrebuje pogled in beseda zamejski prostor, zamejski prostor, po katerem se Kogojevi dnevi nenehno ozirajo, v njega posegajo in ga bogatijo. Verjamem, da bo še naprej to sodelovanje - tudi s tisto, za nas tanko črto - plodno, in da bo tudi plodno dogajanje na Kontradi, ne glede na asfalt, hiše, zvonike ...tukaj ste in boste ostali, s tem kar ste si zastavili s pomočjo Kogoja.«

Tako je na otvoritvi 31. mednarodnega festivala sodobne glasbe v petek, 3. septembra, razmišljala slovenska ministrica za kulturo Majda Širca, ki je prepričana, da ima Kogojev festival nekaj, kar drugi nimajo, ker izvaja izvirno slovensko glasbo, na novo napisano, ima izjemno tradicijo, dober milje in dobro podporo, in še več: prodira tudi čez to mejo, ki je trenutno bolj trda kot bi morala biti, prodira v Benečijo, kjer je beseda, glas in vse, kar prihaja iz Slovenije, zelo, zelo pomembno. In tako doslej adrenalinski Kogojevi dnevi odslej živeli brez agonije, saj je slovensko ministrstvo za kulturo letos prepoznalo njihovo poslanstvo in jim dodelilo kontinuirano in stalno sofinanciranje vsaj za štiri leta, jim tako podarilo stalni občutek varnosti.

A ob priznanju slovenske ministrice za kulturo vendar ob letošnjem festivalu, ki bo na sedmih različnih prizoriščih (Kanal, Gorica, Ajdovščina, Nova Gorica, Deskle, Gorenji Tarbiji, Trst) občinstvu ponudil deset koncertov izbranih tujih in domačih glasbenih umetnikov (koncert za mladino bodo letos oblikovali najboljši učenci Glasbene matice Trst), močno izstopa manj svetla realnost, tista, ki jo živijo Slovenci v Italiji. Kogojevi dnevi namreč že šest let z vrhunskimi programi gostujejo tudi v Gorenjem Tarbiju v Benečiji. Tu pa je letos nova občinska uprava manj naklonjena Slovincem in še vedno ni dala društvu Beneške korenine (zgolj zato, ker je to slovensko društvo) dovoljenja za organizacijo tradicionalnega praznika, v okviru katerega je bil doslej tudi eden od koncertov Kogojevega festivala. A kljub tej neugodni klimi, organizator, Prosvetno društvo Soča Kanal zagotavlja, da bo v nedeljo, 17. oktobra v cerkvi sv. Janeza v Gorenjem Tarbiju zaigral Brass Quintet Hrvaškega narodnega gledališča z Reke. Težave v zamejstvu so zato prireditelji Kogojevega festivala želeli predstaviti tudi slovenski ministrici za kulturo na srečanju pred otvoritvijo. Žal je pogovor potekal brez njene prisotnosti, in tako vnovič brez tistih, ki bi lahko karkoli spremenili pri trenutnem položaju Slovencev v Italiji. Svoje zgodbe so predstavili Nataša Pavlin, predsednica Glasbene matice Trst, Franka Žgavec, predstavnica Kulturnega centra Lojze Bratuž Gorica (ki je izpostavila dejstvo, da goriški Center še ni dočkal obiska slovenskega ministra za kulturo) in David Clodig, član društvo Beneške korenine.

Te manj prijetne melodije pa seveda niso zasenčile samega slavnostnega odprtja Kogojevega festivala in uvodnega koncerta, ki so ga v kanalski cerkvi oblikovali člani orkestra iz Padove in Veneta, in s svojim nastopom (naključno ali pa ne) vnovič dokazali, »...da glasba nima meja, da meje ustvarjajo ljudje, umetnost pa jih zadrži le kot blago prepoznavanje navad, kulture in iskrenih čustev lepote« (Pavel Mihelčič). Pod odločno in suvereno taktirko Nade Matošević Oreškovič je dobro uigrani sestav, ki odlikuje lep zvok, predstavil dve simfoniji (št. 5 in 7) hrvaškega skladatelja Luke Sorkočevića (v

priredbi Wolfganga Brunnerja). Sveža invencija in občutljiva melodika dveh predklasičnih skladb sta se dopadljivo prelili v subtilno projekcijo ljudske duše, ki jo je z izrazno tihostjo intimnih doživetij mojstrsko ustvaril Uroš Krek v Petih ljudskih pesmih za alt in orkester, z občudujočim poustvarjalnim žarom, intenzivno čustvenostjo in čudovitim glasom pa jih je na koncertu predstavila altistka Mirjam Kalin. Posebna energija orkestra iz Padove in Veneta je navdušila tudi v dovolj posebni izvedbi Simfonije št. 5 v B-duru Franza Schuberta.

Otvoritveni, manj sodobni in bolj popularni glasbeni dogodek, je (kot vsa leta) obogatilo tudi odprtje razstave v galeriji Rika Debenjaka, kjer je na ogled 27 del akademkega slikarja Marjana Tršarja. »Razstavljena dela so nastala v obdobju zadnjih petih let v izraziti barvni abstrakciji. Iz njih veje slikarjeva popolna predanost domišljiskemu svetu, ki se mu iz podzvesti poraja v obliki prisluhov in pravljicnih vidanj, v katerih igra barvni spekter vodilno vlogo...« (dr. Verena Koršič). Kallanski predstaviti umetnika, ki je neizbrisno zaznamoval slikarstvo, likovno kritičko, pedagoško in literarno sceno na Slovenskem, bo ob koncu septembra sledila še razstava v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, kar bo morda najboljše predstavitev umetnika na Primorskem, nedvomno pa prva med Slovenci v Italiji.

Tatjana Gregorič

KOPER - Gledališče Koper

V jubilejni, 10. sezoni 12 uprizoritev

Koprsko gledališče v jubilejno deseto sezono 1. oktobra stopa s premiero Tamare Matevc in Borisa Kobala Poslednji termina(l)tor v režiji Sama M. Strelca. Program, ki ga je včeraj na novinarski konferenci predstavila direktorica Katja Pegan, letos nastalo v produkciji koprškega gledališča. Ob deseti obletnici delovanja se v koprskem gledališču uspešnega in profesionalnega dela med drugim spominjajo z jumbo plakati, na katerih so slike 13 nagrajenih predstav. Po besedah direktorice gledališča Katje Pegan želijo z njimi opozoriti na bogat opus tega mladega gledališča. V desetih letih delovanja je gledališče imelo 1498 predstav, od tega 50 premier in 25 krstnih uprizoritev.

V koprskem gledališču bodo praznovali skupaj z obiskovalci. Enkrat mesečno se bodo z njimi pogovarjali igralci in režiserji, ki bodo spregovorili o svojem ustvarjalnem delu. Ob jubileju bo izšel tudi zbornik, ki bo ponudil pregled delovanja gledališča, in knjigo Vesne Milek o Borisu Cavazzi, ki že leta ustvarja v koprskem gledališču.

Gledališče tudi letos ponuja sedem različnih abonmajev za otroke in odrasle. Za letošnjo sezono je v lastni produkciji koprškega gledališča oziroma koprodukciji nastalo šest predstav, od tega dve otroški. Ko-

medija Poslednji termina(l)tor bo premierno uprizorjena 1. oktobra. Sledila ji bo krstna uprizoritev predstave Evgena Carja Štoklje umirajo v režiji Luke Martina Škofa, zatem pa še Shakespeareovo komedijo Romeo in Julija v režiji Jake Ivanca in v koprodukciji z Lutkovnim gledališčem Ljubljana.

Najmlajši si bodo lahko ogledali krstno uprizoritev predstave Tamare Matevc Grozni Gašper, ki je nastala v koprodukciji s SNG Nova Gorica v režiji Jaše Jamnika, Peganova pa bo režirala predstavo Roalda Dahla Pepelka. Najmlajšim je namenjen še avtorski projekt Ajde Toman, predstava Binka Tinka Pobalinka.

Dobitnica letošnje Kocjančičeve nagrade, ki jo obalne občine podeljujejo za posebne dosežke pri oblikovanju kulturne podobe slovenske Istre, je igralka Saša Pavček, ki jo je nominiralo koprsko gledališče. Nagrado bo dobila za ohranjanje jezikovnega izročila in jezika slovenske Istre. V nagrajenih predstavah Bužec on, bužca jaz, Krčmarica Mirandolina in Gospa ministrica je namreč uporabljala prav to narečje. Podelitev nagrade bo 7. septembra ob 19. uri v glavni dvorani koprškega gledališča. (STA)

ORKESTERKAMP - Poletna šola in festival

Skupaj vadili in igrali

Letos na pobudi več kot 140 mladih glasbenikov - Izpopolnjevanje v komorni in orkestrski igri

MLADE GLASBENIKE
SO VODILI PRIZNANI
PEDAGOGI

V soboto, 28. avgusta, se je s slavnostnim koncertom v Slovenski filharmoniji v Ljubljani zaključil peti Orkesterkamp. Orkesterkamp je vsakoletni festival in poletna šola za mlade glasbenike, ki se želijo izpopolnjevati v komorni in orkestrski igri, organizator le-tega pa je Univerzitetni pihalni orkester Ljubljana (UPOL). Več kot 140 mladih glasbenikov z vseh koncev Slovenije, Hrvaške in Italije se je med 23. in 27. avgustom v Portorožu izpopolnjevalo v orkestrski in komorni igri ter solističnem igranju. Orkesterkamp je že gostil zveneča imena, kot sta Steven Mead in Douglas Bostock, letos pa so v goste povabili italijansko dirigentko Chiaro Vidoni in maestro Johannes Serto iz Nemčije. Mladi glasbeniki so vadili pod budnim očesom mentorjev - flavtistke iz Avstralije Judith Carpenter, klarinetista Dušana Sodje, saksofonistke Špele Kolenc, trobentača Jureta Gradišnika, madžarskega hornista Lászla Seemana, hrvaškega pozavnika Ivana Bošnjaka in tubista Željka Kerzeza ter tolkalca Jožeta Bogolina.

V okviru Orkesterkampa vsako leto poteka tudi šola dirigiranja. Mentor letošnjega masterclassa, katerega se je udeležilo osem dirigentov, je bil Johannes Sert, šef dirigent kölnske in graške opere. Pridobljeno znanje so udeleženci pokazali v petek, 27. avgusta, v Avditoriju Portorož. Na obih koncertih, v Portorožu in Ljubljani, je bila izvedena edinstvena The Queen Symphony skladatelja Tolge Kashifa (priredba za pihalni orkester Erik Somers), ki je sestavljena iz priredb skupine The Queen in navdušuje s svojo izraznostjo, mogočnostjo in polnostjo zvoka. Organizatorji so v goste povabili tudi odlično sopranistko iz Grčije Zinovio Mario Zafeiriadou, pianista Tilena Drakslerja in madžarsko violinistko Anno Veroniko Szabó.

Čudi me, da se v dvomilijonskem narodu najde toliko nadarjenih mladih glasbenikov. Tako kvalitetnega mladinskega orkestra v Evropi zlepa ne najdete. V kolikor pa bi z glasbeniki vadili še dodaten teden, lahko zmagamo vsako evropsko tekmovanje pihalnih orkestrów...

«je po koncertu vidno navdušen povedal maestro Sert. Umetniški vodja Orkesterkampa Simon Perčič je pohvalil tisto delo vseh udeležencev in mentorjev ter poudaril pomembnost tovrstnih dogodkov za spodbujanje orkestrske kulture v Sloveniji in izobraževanje mladih, perspektivnih glasbenikov.

Med udeleženci dirigentskega masterclassa je bil tudi Luka Carli, dirigent godbe na pihala Viktor Parma iz Trebča. Ko smo ga vprašali, s kakšnimi občutki se letos poslavljajo Orkesterkampa je povedal, da je ta izkušnja zanj neprecenljiva, saj ima priložnost sodelovati in učiti se od resničnih mojstrov, poleg tega pa se med dirigenti ustvarjajo temelji za bodoča sodelovanja. Po drugi strani je nastop s tako številnim orkestrom poseben izziv za dirigenta, ker na ta način presega svoje lastne meje. Hkrati pa je Luka presenečen nad slabim odzivom »zamejskih« dirigentov in godbenikov, glede na to, da se niti lani niti letos ni udeležil nobeden izmed njih.

Urška Makovec

LJUBLJANA - Ob 25. obletnici smrti

Poklon Miri Mihelič

Bila je pisateljica, prevajalka in predsednica DSP in slovenskega centra Pen

Letos mineva 25 let od smrti pisateljice, prevajalke in nekdajne predsednice Društva slovenskih pisateljev (DSP) in slovenskega centra PEN Mire Mihelič. Predsednik slovenskega PEN Marjan Strojanc, ki je s predsednikom DSP Milanom Jesihom položil venec pred njen spomenik, je dejal, da je centru PEN predsedovala v najtežjih časih. Miheličeva, ki je bila med letoma 1973 in 1985 tudi podpredsednica mednarodnega PEN, je bila, tako Strojanc, v času predsedovanja vpletena v največjo afero centra PEN vseh časov. Slednja se je razvila, ko je pisatelj Boris Pahor s kolegom Alojzjem Rebulom v Trstu izdal knjigo Edvard Kocbek: pričevalec našega časa.

Strojanc je izrazil začudenje, da je Miheličeva, ki je odigrala tudi pomembno vlogo pri svetovnem kongresu PEN na Bledu leta 1965, v času železne zavesne ter ob vseh pritiskih uspela nadaljevati z ustvarjalnim delom. Ob tem je spomnil na trilogijo s skupinim naslovom Plamen ali dim, na zgodovinska romana Tujec v Emo-

ni in Cesta dveh cesarjev ter na številne prevode zlasti angleških književnikov. Za svoje delo je bila Miheličeva tudi večkrat nagrajena, leta 1963 s Sovretovo in leta 1983 pa še s Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

Miri Mihelič so kip, ki je bil Draga Tršarja, pred hišo DSP in PEN centra postavil junija leta 2005 v času 71. svetovnega kongresa mednarodnega PEN na Bledu. Kongres je potekal v znamenju 40-letnice svetovnega kongresa PEN, ki je bil leta 1965 na Bledu. Takratni kongres je bil prvi po drugi svetovni vojni, ki je bil organiziran v kakšni od komunističnih dežel, pri čemer je veliko vlogo odigrala prav Mira Mihelič.

Mira Mihelič (1912-1985) je poteze socialnega realizma povezovala z značilnostmi ženskega romana. To je zaznati že v njenem prvem romanu Obraz v zrcalu (1941) in tudi v povojnih delih, ki so kritična podoba slovenskega meščanstva. V svoji zadnji knjigi Ure mojih dni (1985) je avtobiografsko pričevala o lastnem življenju, delu in sodobnikih. (STA)

STRASBOURG - Včeraj začetek plenarnega zasedanja evropskega parlamenta

Evropski poslanci zavračajo ukrepe zaradi odsotnosti na sejah

Prednostna obravnava primera na smrt obsojene Iranke Sakineh Mohamadi-Aštiani

STRASBOURG - Prvo septembrsko plenarno zasedanje Evropskega parlamenta se je včeraj v Strasbourg začelo v znamenju nezadovoljstva sprčo napovedanih ukrepov v primeru odsotnosti ob prvem nagovoru predsednika Evropske komisije Josefa Manuela Barrosa o stanju unije. Evropski poslanci so tudi dosegli prednostno obravnavo primera Iranke, obsojene na kamenjanje. Med evropskimi poslanci je završalo zaradi pobude vodij političnih skupin v Evropskem parlamentu, po kateri poslancem, ki ne bodo navzoči ob torkovem nagovoru Barrosa, grozi finančna kazen.

Kot je danes ob začetku zasedanja pojasnil predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek, naj bi navzočnost evropskih poslancev preverjali z elektronskim testom, ki naj bi bil med nagovorom in razpravo o stanju unije izveden trikrat. Evropskim poslancem, ki bodo manjkali dvakrat, grozi kazen.

Podrobnosti ukrepa naj bi Buzek in podpredsedniki parlamenta dorekli na sinočnjem sestanku v Strasbourg. Pričakovati je, da bodo zaradi negativnega ozračja med parlamentarci predlagane ukrepe umaknili. Proti predlaganim ukrepom so se že izrekli v drugi največji politični skupini, socialistih in demokratih (S&D), večinsko naj bi bili proti tudi v največji, ljudski stranki (EPP) in nekaterih drugih skupinah.

Več poslancev je proti ukrepu protestiralo in menilo, da ni potreben in da je celo lahko kontraproduktiven. »Smo svobodno izvoljen parlament s svobodno izvoljenimi poslanci,« je poudaril evropski poslanec iz Nemčije Bernd Posselt (EPP) in v sejni dvorani požel bučen aplavz. V dvorani je bilo slišati tudi pripombe, da se je vodstvo Evropskega parlamenta s predlaganimi ukrepi »ustrelilo v nogo«.

Evropska poslanka iz Slovenije Tanja Fajon (S&D/SD) je pred začetkom zasedanja menila, da je takšna prisila »povsem nesmiselna«. »Mediji se bodo namesto z razpravo o stanju v EU, ki je res nujna, ukvarjali s tem, koliko nas sedi v dvorani in ali smo tam prostovoljno ali prisilno,« je opozorila. Dodala je, da je žalostno, da bi moralo vodstvo Evropskega parlamenta poslancem groziti, naj sedijo v poslanskih klopih samo zato, ker bo med nastopom predsednika Evropske komisije v dvorani navzoča celotna komisarska ekipa.

Fajonova se sicer strinja, da je treba okrepiti navzočnost, a opozarja, da prisila ni prava pot. Pojasnila je, da se namerava tega dela zasedanja udeležiti, a ne zaradi preverjanja navzočnosti, temveč zato, ker meni, da je razprava o trenutnih razmerah

Evropski parlament med zasedanjem

ANSA

v EU nujna. »Nismo pa šolarji, da bi nas preverjali, ampak poslanci, izvoljeni od in odgovorni do svojih volivcev,« je poudarila poslanka.

Ob začetku prvega zasedanja po po-

letnih počitnicah je tudi več poslancev opozorilo na usodo Iranke Sakineh Mohamadi-Aštiani, ki jo je iransko sodišče zaradi prešuštva obsodilo na smrt s kamenjanjem. Iz strahu, da bi iranske oblasti

žensko kamenjale že pred četrtkom, ko je bila o tem predvidena razprava v Evropskem parlamentu, so razpravo prestavili na noč, v sredo pa naj bi sprejeli resolucijo o tem primeru. (STA)

BERLIN - Sklep na maratonskem srečanju vladne koalicije

Nemčija bo podaljšala rok delovanja svojih jedrskih central

BERLIN - Nemčija bo delovanje svojih 17 jedrskih reaktorjev podaljšala v povprečju za 12 let, je po maratonskem srečanju vrha koalicije - trajalo je kar deset ur - včeraj v Berlinu povedal minister za okolje Norbert Röttgen. Življenjsko dobo starejših reaktorjev bodo podaljšali za osem let, novejših - zgrajenih po letu 1980 - pa za 14, je pojasnil minister, ki je tudi povedal, da bo Nemčija na leto namenila tri milijarde evrov za razvoj obnovljivih virov energije. V skladu s temi načrti bi zadnji reaktorji v Nemčiji prenehali obratovati leta 2040.

Koalijski voditelji so se dogovorili tudi o uvedbi novega davka za podjetja, ki se ukvarjajo z jedrsko energijo. Ta bodo morala poleg tega prispevati v poseben sklad za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije.

Vprašanje delovanja jedrskih elektrarn se je znova znašlo v središču pozornosti nemške javnosti, potem ko se je kanclerka Merklova zavzela za podaljšanje njihovega

Angela Merkel

ANSA

delovanja, čeprav je nekdanji kancler Gerhard Schröder sprejel odločitev o njihovem zaprtju do leta 2022.

Nedeljsko srečanje koalicije v Berlinu so spremljali protesti nasprotnikov jedrske

energije, ki trdijo, da se je vlada odločila življenjsko dobo jedrskih elektrarn podaljšati v nasprotju z željami ljudi. Merklova je sicer včeraj na novinarski konferenci v Berlinu zatrdila, da bodo skrbi nasprotnikov jedrske energije »jemali resno«.

Jedrsko energijo bomo uporabljali, dokler bo to absolutno nujno, energetska podjetja pa bodo v prihodnjih letih ogromno vlagala v varnost, je še dejala kanclerka. »Varnost je izjemnega pomena,« je dodala. Pojasnila je, da bo podaljšanje delovanja jedrskih elektrarn omogočilo sprejemljivo ceno elektrike za državljane in podjetja.

Kljub kanclerkinim zagotovilom pa nasprotniki jedrske energije napovedujejo nadaljevanje protestov. Za 18. september so tako v Berlinu že napovedane velike demonstracije. »Odločitev vlade za podaljšanje delovanja jedrskih elektrarn bo sprožila odpor javnosti,« je prepričan tiskovni predstavnik združenja protijedrskih skupin Jochen Stay. (STA)

Dokument o usmrtni

Draže Mihajlovića

BEograd - Srbske oblasti so našle prvi uradni dokument, ki pričča o usmrtni vodje srbskega četniškega gibanja, generala Draže Mihajlovića, je danes sporočil državni sekretar na srbskem ministrstvu za pravosodje Slobodan Homen. Najverjetneje je pokopan na Adi Ciganliji v Beogradu, je povedal po poročanju srbske tiskovne agencije Beta. Homen je novinarjem v Beogradu pojasnil, da so našli telegram, ki ga je veleposlaništvo Velike Britanije poslalo svoji vladi o dnevu Mihajlovićeve usmrtnice s streljanjem. Mihajlović naj bi bil pokopan v Lisičjem potoku ali bolj verjetno na Adi Ciganliji v Beogradu, je še dodal. Draža Mihajlović, ki se je rodil leta 1893 v Ivanjici, je bil 17. julija 1946 ustreljen v Beogradu, potem ko so ga oblasti takratne Jugoslavije zaradi vojnih zločinov obsodile na smrt. Bil je vojaški general in vodja srbskega četniškega gibanja, ki je sodelovalo z okupatorjem.

V Pakistanu 14 mrtvih

v samomorilskem napadu

ISLAMABAD - V samomorilskem napadu na policijsko postajo na severozahodu Pakistana je danes umrlo 14 ljudi, več deset pa je ranjenih. Napadalec je z avtomobilom zapeljal v poslopje policijske postaje, v napadu pa je bil poškodovan tudi šolski avtobus. Kot je povedal predstavnik policije, je med žrtvami osem civilistov, od teh štiri šolarke. To je bil že tretji samomorilski napad v Pakistanu v zadnjem tednu. Napadi so skupaj terjali prek sto smrtnih žrtev, več kot 400 ljudi pa je bilo ranjenih, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Tovarna Škoda išče

več stotin novih delavcev

PRAGA - Največji proizvajalec avtomobilov na Češkem Škoda, ki je v lasti nemškega Volswagna, išče še več sto novih delavcev, potem ko je že avgusta na novo zaposlil približno 1000 delavcev, poroča češki gospodarski časnik Hospodarske noviny. »Potrebe po delavcih se iz meseca v mesec spreminjajo glede na obseg naročil, ta pa se zdaj povečujejo,« besede tiskovnega predstavnika Škode povzema avstrijska tiskovna agencija APA. Kot je dodal, bodo tako septembra potrebovali več sto novih delavcev. Škoda ima trenutno približno 28.000 zaposlenih.

ZDA

Sto milijard davčnih olajšav

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama namerava z davčnimi olajšavami v višini 100 milijard dolarjev (77 milijard evrov) spodbuditi dejavnost raziskav in razvoja v podjetjih. Po pisanju časnika Washington Post, ki se sklicuje na izjave predstavnikov vlade, bo Obama olajšave napovedal v sredo v nekem govoru v Clevelandu v državi Ohio. Do olajšav naj bi bila upravičena podjetja, ki razvijajo nove tehnologije in s tem ohranjajo delovna mesta v ZDA, je poročala francoska tiskovna agencija AFP.

Napoved 100 milijard dolarjev novih olajšav bo prva v vrsti novih ukrepov, ki jih administracija ameriškega predsednika načrtuje to jesen z namenom, da bi spodbudili gospodarsko rast, ki po Obamovem prepričanju ni dovolj hitra. Število brezposelnih v ZDA se v zadnjem času spet povečalo. Z ameriškega ministrstva za delo so v petek sporočili, da je bilo avgusta ukinjenih 54.000 delovnih mest.

DUNAJ - Jutri izid biografije zlorabljenega dekleta

V Avstriji veliko pričakovanje za knjigo o osemletnem ujetništvu Natasche Kampusch

DUNAJ - V Avstriji bo v sredo izšla biografija Natasche Kampusch z naslovom »3096 dni« (3096 Tage), ki bo skoraj zagotovo velika prodajna uspešnica. Knjiga opisuje vsakodnevne duševne in telesne zlorabe, ki jim je bila danes 22-letna Kampuscheva izpostavljena, ko je bila kar osem let in pol ujetnica Wolfganga Priklopila. Kot je v pogovoru za nemško tiskovno agencijo dpa pred objavo svoje biografije povedala mlada Avstrijka, jo je Priklopil vsakodnevno fizično in duševno zlorabljal in ji skušal na ta način zlomiti voljo. Med drugim jo je brutalno pretepal, jo postrigel, ji dal novo ime »Bibiana« ter jo silil, da je napol gola čistila njegovo hišo v predmestju Dunaja.

Kot je še dejala, se po ugrabitvi, ko je bila stara vsega deset let, ni bila sposobna braniti, kaj šele načrtovati pobeg. Od svobode so jo ločevala težka betonska vrata, a ta-

Dva posnetka Natasche Kampusch

ANSA

krat bi jo lahko verjetno zadržala že tudi povsem navadna vrata, je povedala. Tudi kasneje, ko jo je Priklopil ob več priložnostih peljal s sabo na sprehod, ni uspela poklicati na pomoč.

Ob pripovedovanju o ujetništvu za potrebe pisanja biografije so znova priplavale na dan boleče izkušnje, a hkrati ji je knjiga pomagala, da se po letih potlačevanja dejansko sooči s tem, kar se ji je zgo-

dilo, je še povedala za dpa. Dolgo časa je namreč samo sebe prepričevala, da ji s Priklopilom ni bilo tako slabo, in šele ob branju biografije je zares spoznala, kako grozovita so bila leta, ki jih je preživela kot ujetnica.

Štiri leta po tem, ko ji je vendarle uspelo pobežati, se sicer Kampuscheva še vedno ne počuti zares svobodne, saj je stigmatizirana kot žrtev in se mora soočiti s številnimi predsodki. Za prihodnost si tako želi predvsem, da bi se naučila živeti zares svobodno in brez omejitev.

Po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA bo v sredo v prvem natisu izšlo 55.000 izvodov njene biografije, kar je za avstrijske razmere zelo veliko. Praviloma je namreč za avstrijske založbe uspeh že, če v eni sezoni prodajo od dva do tri tisoč izvodov. Prvi izvodi bodo sicer na policah knjigarne Thalia na Dunaju že v torek, dan pred uradnim izidom.

GORICA - Dela v Ulici Rocca bodo trajala dlje od načrtovanega

Odprtje slovenskih jasli preložili na september 2011

Podjetje ugotovilo, da so potrebni dodatni posegi - Silvana Romano: »Z vpisovanji bomo začeli maja«

Gradbišče v Ulici Rocca, kjer nastajajo prve slovenske otroške jasli v Gorici

BUMBACA

Odprtje slovenskih jasli v Ulici Rocca, ki je bilo napovedano za januar prihodnjega leta, bo občina Gorica morala prenesti. Prve malčke bo vzgojna ustanova v severni mestni četrti sprejela čez eno leto, torej na začetku šolskega leta 2011/2012. Vzrok preložitve, je včeraj povedala občinska odbornica za šolstvo Silvana Romano, je potreba po izvedbi dodatnih gradbenih del, ki v prvotnem obnovenem načrtu stavbe v Ulici Rocca niso bila predvidena.

Podjetje Clocchiatti iz Povoletta, ki je s 6,63-odstotnim popustom na izključni ceni lani zmagalo javno dražbo za izgradnjo jasli, je pogodbo z goriško občino podpisalo marca. Del se je lotilo aprila, po pogodbi pa bi moralo poseg zaključiti v 210 dneh oz. sedmih mesecih. »Obnovljeno stavbo bi nam podjetje moralo oddati 2. novembra, v resnici pa bo poseg trajal dlje. Kot se večkrat zgodi, je podjetje med delom ugotovilo, da so ob načrtovanih potrebni še drugi manjši posegi,« je pojasnila Romanova, po kateri bodo gradbena dela zaključena na začetku januarja 2011. Nato bo na vrsti kolavdiranje stavbe, po katerem bodo pristojni uradi izdali dovoljenje o uporabnosti - po besedah Romanove naj bi ta faza trajala približno dva meseca - nato pa bodo prostore opremili. »Večji delež denarja za notranjo opremo - 57.000 evrov - nam je dodelila dežela Furlanija-Juljska krajina, občina pa je dodala še 11.000 evrov. Šolsko pohištvo smo že naročili,« je povedala Romanova.

Podjetje Clocchiatti je doslej na gradbišču v Ulici Rocca dokončalo delo z bagerji, prilagodilo poslopje bivšega vrtca protipotresnim normam in postavilo notranje stene. Obnovili so omet v vseh prostorih, v prihodnjih mesecih pa bodo med drugim popravili podstrešje in en nosilni stebel.

Po besedah odbornice se bodo vpisovanja v jasli s slovenskim učnim jezikom začele spomladi, ko bodo dela zaključena. »Z vpisovanji v slovenske jasli bomo po vsej verjetnosti začeli maja 2011, potopek in kriteriji pa bodo enaki tistim, ki veljajo za vpis v ostale občinske jasli. »Sarši bodo ob vložitvi prošnje na vpisni poli lahko izrazili preferenco za to ali ono ustanovo, kot se že dogaja, lestvica pa bo enotna,« je podčrtala Romanova.

Že od samega začetka delovanja naj bi bilo v slovenskih jaslih prostora za 28 otrok, starih od 12 do 36 mesecev. Občinska uprava se je odločila, da bodo lahko jasli obiskovali le otroci od prvega do tretjega leta starosti, saj ni večjega povpraševanja po varstvu otrok do 12. meseca starosti. Odbornica Romanova je pred meseci, ko se je udeležila seje slovenske konzulte pri goriški občini, povedala, da bo uprava poverila upravljanje nove slovenske vzgojne ustanove zadrugi Duemilauno-Agenzia sociale, ki že upravlja ostale občinske jasli v Gorici. Občina naj bi bila vsekakor neposredno odgovorna za nekatere storitve, kot je menza. (Ale)

SOVODNJE - Zaradi človeške napake med kopanjem na pokrajinski cesti

Popoln telefonski mrk

Delavec po pomoti prerezal kabel pod pločnikom - Tehnikom včeraj še ni uspelo odpraviti problema

Sredi včerajšnjega dopoldneva so fiksni telefoni v sovođenjski občini naenkrat utihnili. Povsod, od Sovodenj in Rupe do Vrha, celo ponekod v občini Zagraj. Zaradi človeške napake na gradbišču sredi Sovodenj, ob starem nogometnem igrišču, kjer so stopila v živo dela za širitev avtoceste pod tamkajšnjim nadvozom. Kljub posegu tehnikov škoda na kablju, ki je speljan pod pločnikom, ni bila odpravljena, zato bodo telefoni »molčali« tudi danes, do kdaj pa sinoči še ni bilo znano.

Včeraj okrog 10. ure je delavec med kopanjem pločnika vzdolž pokrajinske ceste, ki vodi skozi Sovodnje, prerezal glavni telefonski kabel. Po pomoti, seveda, vendar s težkimi posledicami za občane, zlasti pa še za občinsko upravo, banko, podjetja, gostinske lokale itd., za vse tiste namreč, ki telefon uporabljajo za delo in ki jim je pretrgani kabel povzročil tudi denarno škodo. Županja Alenka Florenin se je nemudoma obrnila na tehnični urad občine in na inženirja Luco Vittorija, po ogledu gradbišča pa so na kraj poklicali tehnike podjetja ITE, ki skrbijo za telefonsko omrežje. Lotili so se dela na kablju, a jim problema včeraj ni uspelo odpraviti.

Dela za širitev avtoceste so se konkretno začela samo pred nekaj dnevi in že so se Sovodenjci soočili s posledicami gradbišča, morda pa le ob pravem trenutku, saj se je informativnega srečanja sinoči v Sovodnjah udeležil deželni odbornik Riccardo Riccardi, ki so ga poučili, da je prerezani kabel »odličan« primer težav, ki jih s sabo prinaša gradbišče avtoceste.

Gradbišče avtoceste na sovođenjskih tleh

BUMBACA

GORICA - Občina opravila vrsto vzdrževalnih posegov

Pol milijona za šole

Dela tudi v vrtcu v Ulici Max Fabiani in v šoli v Pevmi - V novem šolskem letu več mest v vrtcih

Izrednemu in rednemu vzdrževanju šolskih poslopij je občina Gorica v letošnjem letu namenila preko pol milijona evrov. Včeraj sta občinska odbornika Silvana Romano in Francesco Del Sordi navedla vrsto posegov, ki jih je občina že izvedla oz. jih bo v kratkem.

Med šolami in vrtci, ki so bili deležni vzdrževalnih posegov, so tudi slovenske vzgojne ustanove. V poletnih mesecih so na primer v slovenskem vrtcu v Ulici Max Fabiani prepleskali stene in posodobili protipožarni sistem, v sedmih jaslih pa so obnovili pod. V omenjena dela je občina vložila 99.500 evrov. V pevmski šoli so, tako kot na šolskih po-

slopih v ulicah Romagna in Forte del Bosco, so obnovili okna in vrata (naložba znaša 50.000 evrov), 110.000 evrov pa bodo vložili v stavbe občinskih in državnih vrtcev, ki jih morajo prilagoditi novi zakonodaji. 13. septembra bodo slovesno odprli vrtec v Ulici Boemo v Ločniku, ki so ga obnovili.

Romanova je napovedala, da se bo v šolskem letu 2010/2011 število mest v vrtcih, ki delujejo v goriški občini, povešalo za 60 enot. »Prošnjo po dodatnih dveh sekcijah smo sicer na šolski urad že naslovili pred tremi leti, vendar ni bila sprejeta. Tokrat pa so se šolske oblasti pozitivno odzvale,« je povedala Roma-

nova, po kateri se je potreba pojavila zaradi porasta rojstev. »V občinskih vrtcih z italijanskim učnim jezikom, ki delujejo v ulicah Romagna, Brigata Avellino in na Dvoru Sant'Ilario, imamo 150 mest. 203 otroke lahko sprejmejo slovenski vrtci v Ulici Brolo, Ulici Max Fabiani, v Pevmi in v Štandrežu, italijanski državni vrtci iz ulic Lasciac, Garzarolli in Forte del bosco ter vrtec v Ločniku pa so doslej imeli 336 mest,« je povedala Romanova, po kateri bodo dodatnih 60 mest dodelili ravno državnim vrtcem. »Eden od teh bo prav gotovo ločniški, ki že leta potrebuje dodatno sekcijo,« je zaključila odbornica. (Ale)

GORICA - Loto Srečnežu 316.500 evrov

V trafiki v Ulici San Michele

Zaigral je enajst evrov in pol, zmagal pa jih je preko 300 tisoč. Goriški srečnež je v soboto minulega tedna zadel velik dobiček na lotu. Goričan, čigar identiteta ostaja seveda skrivnostna, je svoje srečne številke zaigral v trafiki Antonia Cagliarija v Ulici San Michele 19 med Rojcam in Štandrežem. Dobitnik je zadel deset trojk, pet štiric in eno petico, zaigral pa je številke 60, 66, 75, 84 in 90, ki so bile izžrebane na palermskem kolu. Srečni goriški neznanec je vložil 11,50 evra, zmagal pa celih 316.500 evrov.

Sobotno žrebanje lota je osrečilo tudi druge bolj ali manj strastne igralce v številnih italijanskih deželah. Skupno so namreč med dobitniki razdelili 22.000.000 evrov. Najvišji je bil goriški dobiček, drugi na lestvici pa je bil srečnež iz Rima. Ta je na turinskem kolu zadel štiri trojke in eno štirico ter v zameno za poldrugi evro, kolikor je zaigral, zmagal kar 122.250 evrov; v trafiki Isabelle Viri v Ulici G.P. Luchini 5 v Rimu je zaigral številke 9, 17, 74 in 90.

RONKE - SKP Obsojajo protislovenske izpade

Krožek Stranke komunistične prenove-Federacije levice iz Ronk in Foljana je ostro obsodil protislovenske napise, s katerimi so neznanci že pred časom pomazali tablo pri vходу romjanske osnovne šole. »Ob mazaški akciji je v zadnjih mesecih na območju ronške občine prišlo do številnih polemik in pobud, ki so nasprotovale slovenski šoli. Žalitve, o katerih so poročali tudi mediji, so še danes prisotne na spletu,« so povedali predstavniki krožka SKP-Federacija levice, ki so opozorili na podobne žaljive napise, ki so se pojavili na nekaterih cestnih znamenjih in smerokazih na ronških cestah, na katerih je slovenščina zastopana ob italijanščini.

Predstavniki krožka so izpostavili predvsem zadnji dogodek, in sicer vložitev pravne pritožbe v zvezi z gradnjo slovenskega šolskega centra v Romjanu, ki bi »lahko privedlo do dodatnih zamud pri uresnitvi projekta.« Slednjega so začeli snovati že leta 2000, letos pa naj bi končno odprli gradbišče. »Začetek del je vendar zdaj povezan s pritožbo,« ocenjujejo člani krožka, ki so prepričani, da je večjezičnost goriške pokrajine kulturno bogastvo, ki ga je treba ovrednotiti. »Jezikovne pravice sodijo med osnovne človekove pravice. Italija je med drugim sprejela direktive "Evropske listine o manjšinskih jezikov" in "Okrvirni sporazum o zaščiti manjšin",« so spomnili člani krožka SKP in nadaljevali: »Slovenska manjšina je v občini Ronke zgodovinski prisotna. Na občinskem teritoriju že veliko let delujeta slovenska šola in slovenska knjižnica. Nameščenje dvojezičnih tabel je posledica izvajanja zakona št. 482/1999 in zaščitnega zakona št. 38/2001.«

O teh problematikah, bližajočih se volitvah in bakladi v spomin na ustanovitev proletarske brigade bo tekla beseda na srečanju, ki ga krožek prireja drevi ob 18.30 na sedežu n Trgu Oberdan v Ronkah.

SOLKAN-PODGORA - Veslače letos pričakali odlični pogoji za spust po Soči

Jubilejna regata na turkizni reki za las ni bila rekordna

Našteli 303 udeležence - Slovenski državljani po številu (220) nadkrilili sosede iz Italije (80)

Z nedeljskega »spopada« s Sočo

FOTO A.W. BUMBACA

več fotografij na www.primorski.eu

Sončna in topla nedelja, turkizna reka, pravnšnji pretok vode, več kot zadovoljiva udeležba in temu primerno veselo in razposajeno vzdušje so dali pečat letošnji, 25. Soški regati. Minilo je četrto stoletje od dneva, ko je skupina zanesenjakov z obeh strani meje postavila temelje prireditvi, ki je postala nepogrešljiva čezmejna športno-rekreacijska prireditev in vsako prvo nedeljo v septembru poživlja gorisko dogajanje. Tudi v nedeljo ni bilo nič drugače.

Že po živahnem vrvežu na startu pri čolnarni v Solkanu je bilo zaznati, da bo šlo za eno bolje obiskanih regat. Nazadnje se je

na vpisnem seznamu znašlo 303 udeležencev, kar je nekoliko manj od rekordnega števila iz leta 2007 (319), a precej več od lanske udeležbe (274). Iz seznama tudi izhaja, da je levji delež pripadel slovenskim državljanom (približno 220), medtem ko je italijanskih državljanov bilo nekaj čez 80, veliko je bilo žensk, veliko tudi mladih. Že nekaj let je glavno plovilo raft oz. gumenjak. Nadkrilji je kajake in kanuje, ki so v prvih letih prevladovali. S tem se je regata izneverila prvotni zasnovi, pridobila pa je na številu prisotnih, saj se z gumenjakom, ki ga upravlja izkušen krmar, po reki spustijo tudi ljudje, ki bi nikoli ne sedli v kajak. Regata je tako postala tudi priložnost za nedeljski izlet, za piknik s pršutom in salamo, pa tudi klobas in piva ne manjka.

Pred startom so udeležencem zaželeli srečno pot novogoriški župan Mirko Brulc, predsednik Krajevne skupnosti Solkan Miha Ravnik, odbornik pri goriški občini Stefan Ceretta ter predstavnika prirediteljev – Albin Spacal za KK Soške elektrarne iz Solkana in Robert Makuc za KK Šilec iz Gorice. Vsi udeleženci so prejeli v dar spominsko majico, ki je letos bila turkizne barve in je spominjala na barvo Soče. Po znaku za start se je dolga kolona plovil spustila na 8 kilometrov dolgo pot proti Podgori, kjer je bil cilj. Naj pa bazeležimo, da so smisel pobude zasenčili tisti, ki so kljub pozivom, naj tega ne počenajajo, izkoristili regato za volilno propagando in se na reko odpravili s strankarskimi simboli. Očitno ne razumejo, da gre za izključno športno, čezmejno in mednarodno prireditev, tujo strankarskim strastem.

Z mostov in bregov, zlasti še s tribun kajakaškega poligona v Solkanu, je spust

spremljalo veliko ljudi, ki so bodrili veslače. Edini »razgiban« osek reke je na umetni tekmovalni trasi pod Solkanom, medtem ko je ostali del Soče umirjen. Težavo predstavljata le dve manjši zajezitvi med Pevmo in Podgoro, kjer so morale posadke ob pomoči članov civilne zaščite prenašati plovila preko betonsko-kamnitih pregrad. Omeniti velja, da je okrepčevalnico v bližini pevmskega mosta tudi letos pripravil Krajevni svet za Pevmo, Štmaiver in Oslavje. S harmoniko, kitaro in »bidon basom« so veslače pozdravili Joško, Jordan in Miloš, ki so tudi na cilju poskrbeli za dobro voljo. Ob reki na cilju so za čaj in drugo pijačo poskrbeli člani Krajevnega sveta Podgora, medtem ko je pogostitev pričala vse na sedežu društva Paglavci.

Sledilo je nagrajevanje najbolj številnih skupin. Kot je že navada, so slavili člani KK Soške elektrarne (75 udeležencev), nato Družinska ekipa Mačus (28), Šilec (27), Coca Cola Ljubljana (22), Gruppo Aldo Goričana (19), Družina Belingar (17), Banka Dobreodob (9), KS Pevma (8) itd. Najstarejši udeleženeec je bil Silvo Belingar, rojen 1930, najmlajši pa Voranc Gaser (2007). Posebnega priznanja so bili deležni trije družinski pari, ki so bili prisotni v organizacijskih vrstah regate vseh 25 let; to so Danica in David Brisko, Majda in Bojan Makuc ter Gabrijela in Albin Spalac. Spominsko plaketo je prejela tudi žena lani umrlega Alda Antonella, ki je veliko let sodeloval pri organizaciji regate in je bil vodja kajakaške skupine UGG (skupina Gruppo Aldo je sodelovala v njegovem imenu). Žrebanje praksičinskih nagrad je nato zaključilo res lepo septembrsko nedeljo. (vip)

NOVA GORICA - Javna tribuna o nastajajoči strategiji razvoja igralnštva

Premier naklonjen tujim vlaganjem v igralništvo Slovenija sploh prenese megazabaviščni center?

»Brez tujih vlaganj v slovensko igralništvo ne bo šlo,« je poudaril premier Borut Pahor na včerajšnji javni tribuni o strategiji razvoja igralništva, ki ga je v Novi Gorici pripravilo ministrstvo za finance. »Morda pa ima slovensko igralništvo premalo znanja in kapitala. Si predstavljate Novo Gorico, če te barke ne bo? Z novim pristopom je treba napisati novo poglavje v njeni zgodovini, napisano pa mora biti tako, da mu bo javnost zaupala. V nekaj letih lahko naredimo prelom, novo zgodbo. Če ne, se bo barka potopila. To je moja politična odločitev, za katero stojim. Storil bom vse, da bo to poglavje napisano, da pridemo do nove renesanse Hita,« je v prid nastajajoči strategiji razvoja igralništva v Sloveniji povedal Pahor.

»Igralnštvo je zrela panoga, ponudba je zasičena, potrebni so novi pristopi,« je pred polno dvorano na občini poudaril finančni minister Franc Križanič. »Strategija mora biti sprejeta do konca meseca, morda v začetku naslednjega, nato pa so na vrsti spremembe zakona. Strategija ni

zaključena, odprti smo za argumente, temu primerno jo bomo tudi obravnavali. Strategija ohranja nadzor tako s strani nadzornih organov kot tudi v obliki lastniškega deleža države.«

Bistvo strategije je, da se večinsko lastništvo države ohranja, igralništvo pa se razvija kot dopolnilna dejavnost turizma. Razvoj igralništva je predviden na zaokroženih območjih. Med cilji, ki jih predvideva strategija, je ohranitev igralniške dejavnosti kot paradnega konja slovenskega gospodarstva, družbeno odgovorno prirejanje iger na srečo ter optimizacija prihodkov iz igralniških dajatev. Strategija sicer uvaja le eno dajatev in regresivno davčno lestvico - znižanje pa je odvisno od velikosti bruto igralniških prihodkov ter dodatne turistične ponudbe.

Ekonomist Maks Tajnkar po drugi strani opozarja na situacijo, v kateri se je znašlo slovensko igralništvo: slovenski trg za igre na srečo je majhen, od leta 2007 je zasičen, pojavljali so se celo novi igralni saloni, trg pa se ni širil, kar je posledici-

čno vodilo v slab gospodarski rezultat te panoge. Rešitev vidi v iskanju gostov v oddaljenih trgih, saj s sedanjim, ki bazira predvsem na severni Italiji, ni resne perspektive. »To lahko dosežejo velike igralnice, Hit je celo premajhen za to,« poudarja. Predlaga še davčno stimulacijo za oddaljene goste, oblašče za investicije v igralniške in ob-igralniške dejavnosti. Vsekakor pa je po Tajnikarjevem mnenju treba ob igralništvu - kjer naj država ohrani lastniški delež - razvijati še obigralniške dejavnosti, kjer se lahko vključi zasebni kapital. »Če ostane ponudba v slovenskih igralnicah taka kot je, bo obisk padel,« je prepričan ekonomist Marko Pahor. Glede problematičnega igralništva je pojasnil, da je le-to bolj prisotno tam, kjer je ponudba razdrobljena, v gostinskih lokalih z igralnimi avtomati, na primer.

Premier Pahor je v nadaljevanju poudaril, da je treba v zvezi z razvojem igralniške dejavnosti reagirati strateško, igralništvo v Sloveniji pa je v veliki meri obremenjeno s političnimi dilemami, kar sega

Minister Križanič

Premier Pahor *K.M.*

v devetdeseta leta prejšnjega stoletja. Premijerjevo videnje glede strategije, na katero so snovalci v okviru javne razprave dobili 26 pripomb deležnikov, je naslednje: na odprta vprašanja je treba dobiti strokovno in odprto konsenz, lastniška struktura pa naj bo taka, da bo spodbudna za igralništvo. »Sodim med tiste, ki igralništvo vidi kot pomemben del turistične ponudbe, v katero je treba vlagati,« meni Pahor in dodaja, da je treba storiti vse, da bo igralniška zakonodaja transparentna ter da bo nadzor glede delitve profita urejen.

Javne razprave so se sicer udeležili številni predstavniki gospodarstva, politike, župani, zaposleni v Hitu in tudi njegovo vodstvo. »Jaz sem menedžer. Jaz delam za takega ali drugačnega lastnika in skušam dosegaati največje možne rezultate v danih okoliščinah. O lastništvu pa odloča zakonodajalec. Vsekakor strategija razvoja igralnice v Sloveniji ne more in ne sme imenovati največjega izvajalca iger na srečo v Sloveniji, kar Hit je,« je naše vprašanje, ali je država primeren lastnik igralnic, po zaključku javne tribune odgovoril predsednik uprave Hita, Drago Podobnik. »Strategija pa ne daje še odgovorov na nekatera vprašanja: eno takih, ki se mi zdi smiselno, je, ali Slovenija sploh prenese tak produkt, ki se imenuje megazabavišni center. Drugo pa je stimuliranje davčnih ugodnosti za dovažanje gostov iz oddaljenih trgov: Hit ustvarja 30 odstotkov prihodkov s takimi gosti. Tak gost nas stane desetkrat več kot tisti, ki je dnevni migrant. Zato je treba to na ravni države urediti in vnesti v strategijo,« dodaja Podobnik.

Katja Mynih

GRADEŽ - Nedelja v znamenju degustacijske manifestacije »Slastna laguna«

»Kraški otok« naredil na obiskovalce najboljši vtis

Nadvse uspešno predstavitev kraške ponudbe priredila Lokalna akcijska skupina Kras

Minula nedelja je v gradeški laguni potekla v znamenju velikega uspeha enogastronomске manifestacije »Slastna laguna« (Laguna golosa), ki je letos doživela drugo izvedbo. Za prireditve je vladalo veliko zanimanje, tako da se je na pomolu v Gradežu že v jutranjih urah nabrala dolga vrsta ljudi: domačinov, obiskovalcev iz različnih krajev dežele in tudi mnogih, zlasti avstrijskih in nemških turistov, ki se navadno skozi ves september še vedno zadržujejo v priljubljenem letoviščarskem mestu.

Gradeška laguna je nudila štiri destinacije, ki jih je bilo mogoče doseči le s plovili. Na otoku Ravaiarina so se s pokušnjo značilnih dobrot predstavile najboljše gradeške restavracije, posebno kulinarično ponudbo je nudil otok Valle del Moro, daljši izlet po laguni pa je omogočil pokušnjo sirov znamke Montasio in pršuta San Daniele. Veliko zanimanje pa so doživeli zlasti trije manjši otočki z značilnimi, s slamnato streho kritimi »casoni«, pričevanju nekdanje ribiške kulture v laguni. Na enem izmed njih, na otoku bratov Olivotto, je vzorec proizvodov s Krasa posatvila Lokalna akcijska skupina (LAS) Kras.

V teku dneva se je izkazalo, da je prav kraška izložba doživela največji naval ljudi, spričo uspešno predstavljene ponudbe in kakovosti proizvodov pa tudi splošno priznanje. Obiskovalci so imeli priložnost poskusiti kraške sire proizvajalcev konzorcija Moisir, vina članov konzorcija ZZP Kras, olja konzorcija Trgeste DOP in medne proizvode konzorcija kraških proizvajalcev medu. Za izvrstne ribje poslastice sta ob tem poskrbeli tržaški podjetji za catering In centro in Audace caffè. Ponudbe so se udeležila tudi združenja Jame v Briščikih, turistično združenje Rilke, Kraška hiša in Kraška ohcet. Ton dogajanja so dajale v narodne noše oblečene kraške žene, Konrad Andolšek s harmoniko in mladi fantje skupine Kraški šopek iz Sežane. Da je bila ponudba popolna, je poskrbel Pavel Hrovatin s svojimi umetniškimi izdelki iz kraškega kamna.

Kot je povedal predsednik LAS Kras Franc Fabec, je predstavitev v celoti dosegla svoj namen. Celovita ponudba kraškega teritorija je doživela zanimanje, ki se bo nedvomno obrestovalo, LAS pa bo s podobnimi pobudami nadaljevala tudi v prihodnosti.

Skupinski posnetek udeležencev predstavitev LAS Kras na otoku bratov Olivotto

FOTO DU

GORICA

Knjiga, koncert in nabirka za društvo Mirko Špacapan

Z včerajšnjo predstavitev knjige »Una regione sotto retex« v Pordenonu so se začeli dogodki, ki bodo spremljali eno od kvalifikacijskih skupin svetovnega odbojarskega prvenstva; tekme se bodo odigrale v Trstu med 25. in 27. septembrom. Knjigo bodo v četrtek predstavili v Gorici, in sicer ob 10.30 na sedežu Fundacije Goriške hranilnice. Med spremljevalne dogodke sodi tudi večerni koncert v četrtek, 23. septembra, v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Igral bo Sandro De Palma, prostovoljni prispevki pa bodo šli društvu za paliativno oskrbo Mirko Špacapan. Koncert z istim namenom bo 21. septembra tudi v Pordenonu.

GORICA - Jesenski seminar za slovenske šolnike

Dragocene vsebine za konkretno delo v razredih

Udeleženci seminarja na šoli Oton Župančič

BUMBACA

Jesenski seminar za vzgojitelje, učitelje in profesorje slovenskih šol v Italiji se je v obliki predavanj in delavnic včeraj nadaljeval v Gorici, danes pa se seli na Opčine. V okviru goriškega programa je dopoldne in popoldne seminar potekal na osnovni šoli Oton Župančič, kjer so predavateljem prisluhnili vzgojiteljice vrtcev in učitelji z Goriškega in iz Špetra, za profesorje nižjih in višjih srednjih šol pa sta v višješolskem središču v Ulici Puccini istočasno predavala Ana Aleksandra Zupančič in Zdravko Zupančič iz ljubljanske Šole retorike. Po splošni oceni udeležencev so seminarske vsebine dragocene za konkretno delo v razredih in za učinkovito posredovanje znanja.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti«.
Dvorana 2: 17.40 »L'apprendista stregone«; 20.00 - 22.00 »Letters to Juliet«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Somewhere«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »I mercenari - The expendables«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.00 - 20.40 »The Karate Kid - La leggenda continua«.
Dvorana 4: 17.30 »L'apprendista stregone«; 20.10 - 22.00 »Urlo«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.00 »Somewhere«; 22.10 »Nightmare«, prepovedan mladini pod 14. letom.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVI SLOVENSКИH VEČSTOPENJSKIH ŠOL v Gorici in Doberdobu obveščata, da bo podeljevanje celoletnih imenovanj za določen čas v vrtcih in osnovnih šolah v sredo, 8. septembra, ob 11.30 na sedežu ravnateljstva goriške večstopenjske šole v Ulici Grabizio v Gorici. Imenovanje bo potekalo na podlagi zavodskih lestvic.

TAJNIŠTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo pouk na nižji srednji šoli v Doberdobu začel v četrtek, 9. septembra, po urniku 7.45-13.45. V vrtcih in osnovnih šolah bo pouk startal v ponedeljek, 13. septembra, po urniku: vrtec v Sovodnjah 7.30-12.00, vrtec v Rupi 7.40-12.00, vrtci v Doberdobu in Romjanu 7.45-12.00, osnovna šola Prežihovega Voranca v Doberdobu 7.50-13.00, osnovna šola Petra Butkoviča Domna v Sovodnjah 7.55-13.05, osnovna šola na Vrhu 7.45-13.15, osnovna šola v Romjanu 7.55-13.00; od 13. do 17. septembra v vrtcih in osnovni šoli v Romjanu ne bo kosila.

SLOVENSKA VEČSTOPENJSKA ŠOLA IZ GORICE obvešča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra. V vrtcih v Gorici (Ulica Brolo in Ulica Max Fabiani), Pevmi, Štandrežu, Števerjanu in v Bračanu bodo dejavnosti v prvem tednu novega šolskega leta potekale do 12. ure brez kosila. Na vseh osnovnih šolah goriškega ravnateljstva bo pouk že od prvega dne dalje trajal od 8. do 13. ure. V vrtcu v Ulici Max Fabia-

ni v Gorici bodo 8., 9. in 10. septembra dnevi odprtih vrat za uvajanje otrok prvega letnika. Učenci nižje srednje šole Ivan Trinko v Gorici bodo sedli v klopi 13. septembra ob 8.15.

ZAČETEK POUKA NA VIŠJИH SREDNJIH ŠOLAH: ravnateljstvi izobraževalnega zavoda Cankar-Vega-Zois in izobraževalnega zavoda Gregorčič-Trubar v Gorici obveščata, da se bo pouk v šolskem letu 2010-11 začel v ponedeljek, 13. septembra. Prvi šolski dan bo trajal od 10. do 13. ure. Veroučiteljice vabijo dijake in profesorje, da se pred začetkom pouka udeležijo šolske maše ob 9. uri v cerkvi svetega Roka v goriškem Podturnu.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpis v jutranjih urah na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

SCGV EMIL KOMEL iz Gorice sprejema nove vpise in potrditve vpisov za šolsko leto 2010-11; informacije na tajništvo (tel. 0481-532163 ali 0481-547569) od 8. do 13. ure, po elektronski pošti na naslov info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

POPOLDANSKI POUK MLADINSKEGA DOMA za učence osnovne šole in dijake nižje srednje šole se bo začel v sredo 15. septembra. V četrtek, 9. septembra, ob 19. uri bo na sedežu MD v Gorici potekalo informativno srečanje s starši gojenec. Informacije v uradu v dopoldanskih urah, na tel. 0481-546549 ali 328-3155040.

Obvestila

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

SLOVENSKA SKUPNOST - sekcija Gorica sporoča, da bo danes, 7. septembra, ob 19. uri srečanje sekcije, ki bo potekalo na goriškem sedežu stranke, Drevored 20. septembra 118 v Gorici. **KD SOVODNJE** obvešča, da bo v petek, 10. septembra, ob 20.30 v sovodnjem Kulturnem domu informativni sestanek za starše otroškega pevskega zbora.

Prireditve

OKOLJSKA KARAVANA SOČA SOOČA: v Podgori, 23. septembra, ob 20. uri na »pašereli« in nato na domačiji Pri županovih, kjer bo soočanje s predstavniki društev in ustanov, povezanih z reko Sočo.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 8. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na bazoviški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskih zborov bo ob priliki nastopal mladinski priložnostni pevski zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. Vaje združenih mešanih pevskih zborov in mladinskega pevskega zbora bodo 8., 9. in 10. septembra ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Letos bodo združeni mešani pevski zbori zapeli pesmi Žrtvam, Vstajenje Primorske in Lipa. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD.

Sovodenjska postaja odpade

Kinoateljjeva okoljska karavana »Soča sooča« bo danes prispela v Turjak. Ob 20. uri bo v šotoru za tamkajšnjim županstvom pogovor z docentoma Brunom della Vedovo in Mladenom Frankom. Jutrišnja postaja karavane v Sovodnjah z Margherito Hack in Aldom Ruplom pa odpade zaradi bolezni; odložena je na kasnejši datum.

Prispevki za družine v stiski

Goriška občina je objavila razpis za deljevanje prispevkov družinam v stiski. Temu je namenila skupno 65.000 evrov, upravičenci pa bodo lahko prejeli od 350 do 600 evrov. Dodatne informacije so na voljo v uradu za socialo v večnamenskem centru v Ulici Baiamonti v Gorici; okenice je odprto od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro (tel. 0481-383172, info.sociale@comune.gorizia.it).

Oktober odprtje muzeja

V Ulici Santa Chiara v Gorici se zaključujejo obnovitvena dela na poslopju bivšega samostana. Večji del kompleksa bo upravljala Videmska univerza, svoj sedež pa bo v njem imel tudi nadškofijski muzej, ki ga bodo odprli oktobra; v njem bodo hranili oglejski zaklad.

Sezona tržiškega gledališča

Danes ob 17. uri bodo v knjižnici v Ulici Ceriani v Tržiču predstavili novo sezono tržiškega občinskega gledališča. Predstavitve bo odprta javnosti.

Mali oglasi

ODLIČEN KROMPIR prodajamo v Sovodnjah ob Soči po 0,60 evrov na kg. Tel. 0481-882413.

PRODAM Knjige Matematika 1, Algebra e geom. anal. 1+2, Corso base verde di mat. 3+4, Il calcolo int. e l'analisi num., Biologija 1 celica, Fizika in svet fiz.3, Per leggere a, b, c, d, Gramm. it. modul., Letteratura Tomo 3a, 3b, 4a, 4b. Tel. 340-0030154.

PRODAM večvrstno visoko kvalitetno oljčno olje s kislino 0,12; tel. 0481-390238.

Prispevki

Ob 17. obletnici smrti Marija Semoliča darujejo žena Alma ter hči in sin 50 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Dol - Jamlje za pripravo svečanosti ob 30-letnici postavitve spomenika NOB v Jamljah.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Carmen Sylva Gazzoni vd. Olmi v kapeli doma za starejše občane San Vincenzo de' Paoli v Ul. Della Bona in na glavnem pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Alma Baucer vd. Tiepolo iz bolnišnice v cerkev Sv. Jožefa, sledila bo upepelitev.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

KOŠARKA - Svetovno prvenstvo v Turčiji

Slovenija premagala Avstralijo in skeptso

Dosegli minimalni cilj, jutri zvečer proti gostitelju Turčiji

Eden najnevarnejših jutrišnjih tekmecev Slovenije bo Hidayet Turkoglu, ki je doslej dosegel v povprečju 11,5 točke in 4,2 skoka na tekmo

ANSA

ISTANBUL - »Mnogi pred odhodom v Turčijo niso verjeli v nas, toda to je šport in vedno je treba počakati do konca,« je po nedeljski gladki zmagi Slovenije proti Avstraliji v osmini finala svetovnega košarkarskega prvenstva povedal trener reprezentance Memi Bečirovič. In res je tako. Slovenci nastopajo v Turčiji brez nekaterih (domnevno) adutov. Odsotnosti igralcev, kot sta oba Lorbka, Smodiš in Beno Udrih, so marsikateri navijača prepričali, da bo Slovenija tudi tokrat, kot že mnogokrat doslej (in z na papirju celo močnejšimi ekipami) pogorela. In ne le navijači, tudi poznavalci so se ušeli, če vemo, da je na primer *Gazzetta dello sport* pred prvenstvom uvrščala Slovenijo šele na četrto mesto v svoji predtekmovalni skupini!

Kakorkoli že, košarkarji Slovenije tudi po prespani noči po zgodovinski uvrstitvi v četrtfinale ostajajo trdno na realnih tleh. Zavedajo se, da so cilj dosegli, hkrati pa želijo izvrstne igre in vzdušje v ekipi kronati še s prebojem na polfinalu. Naloga bo vse prej kot lahka, saj jim bo jutri ob 20. uri nasproti stala gostiteljica prvenstva Turčija, ki v dosedanjih šestih tekmah še ni izgubila, tekmece pa je premagala s povprečno razliko 21 točk.

Najtesnejšo tekmo so Turki odigrali v predtekmovalju, ko so Portoriko pre-

magali le s košem prednosti, v osmini finala pa so Francijo odpravili s plus 18.

»Vemo, da je Turčija težak tekme iz dveh razlogov. Prvič, ker se prvenstvo odvija v Turčiji, se pravi, da ima za seboj 16.000 gledalcev v dvorani in celo državo, drugič pa, ker Turki igrajo odlično košarko. Mislim, da smo v četrtfinalu dobili najtežjega možnega tekmece. A tudi mi imamo svoje adute, zato z optimizmom gledamo na tekmo in se pripravljamo po najboljših močeh,« pravi Memi Bečirovič.

»Naša ekipa ima še rezerve, saj na primer Samo Udrih še ni pokazal vsega kar zna, Uroš Slokar je igral praktično z eno nogo, pa tudi ostali še nismo imeli pravih strelskih večerov. Slovenija ima daljšo klop, kot si marsikdo misli, saj lahko prav vsak prispeva svoj delež. Tako ekipo pa je težko zaustaviti,« meni Boštjan Nachbar, ki je kot vsi njegovi soigralci prepričan, da ima uvrstitev med prvih osem na svetu večjo težo od lanskega četrtega mesta na EP.

EURO 2011 - Izvršni odbor evropskega dela Mednarodne košarkarske zveze Fiba Europe je sklenil, da bo že na evropskem prvenstvu prihodnje leto, ki ga bo gostila Litva, nastopilo 24 reprezentanc in ne 16, kot je bilo to doslej v navadi, zato se je kljub neuspehu na kvalifikacijah na EP že uvrstila tudi v Italijo.

Izidi

VČERAJ

ZDA - Angola 121:66 (33:13, 65:33, 91:56)

Rusija - Nova Zelandija 78:56 (13:15, 31:27, 51:40)

V NEDELJO

Slovenija - Avstralija 87:58 (16:8, 42:21, 71:45)

Slovenija: Slokar 8, Lakovič 19 (2:4), Rizvič 4, Bečirovič 8 (2:2), Klobučar 1 (1:2), Udrih 3, Nachbar 7, Dragič 10 (2:2), Jagodnik 5, Zupan 8 (2:2), Vidmar 2, Brezec 12 (2:3).

Avstralija: Martin 2 (2:2), Mills 13, Ingles 13 (5:6), Newley 3 (1:2), Barlow 2, Worthington 2 (2:2), Baynes 2, Andersen 8 (3:4), Nielsen 12 (6:7), Maric 1 (1:2).

Prosti meti: Slovenija 11:15, Avstralija 20:25. Met za dve točki: Slovenija 14:27, Avstralija 16:39. Met za tri točke: Slovenija 16:33 (Lakovič 5, Zupan 2, Dragič 2, Bečirovič 2, Slokar 2, Udrih, Nachbar, Jagodnik), Avstralija 2:19 (Andersen, Mills).

Turčija - Francija 95:77 (19:14, 43:28, 71:45)

JUTRI

Litva - Kitajska (17.00) in Argentina - Brazilija (20.00)

ČETRTFINALNI PARI

Jutri: Srbija - Španija; Turčija - Slovenija (20.00); **v četrtek:** ZDA - Rusija; **v petek:** Litva/Kitajska - Argentina/Brazilij

NOGOMET

Slovenci na sloviti Marakani Lažje za Italijo

BEOGRAD/FIRENCE - Italijanska in slovenska nogometna reprezentanca bosta drevi znova na igrišču. V okviru kvalifikacij za EP 2012 bo Slovenija gostovala na sloviti beograjski Marakani (20.30 po Slo2 in TV Koper). Čaka jo obračun s Srbijo, v katerem si po spodrsrljaju s Severno Irsko ne sme privoščiti še enega poraza. V srbskem taboru ne podcenjujejo Slovencev: »Nasprotna ekipa je sila neugoden tekmeč, ki se ponša za moštveno in borbeno igro ter vedno igra na protinapade. So zelo močna ekipa, izpostavi pa velja tudi nekaj izjemnih posameznikov - če samo omenim vratarja Samirja Handanoviča ter Zlatka Dedića in Milivoja Novakovića v napadu -, vendar pa moramo zdržati ta pritisk,« je bil pred tekmo previden kapetan srbskega moštva Dejan Stanković.

Italijo čaka lažja naloga. Prandelli je varovanci bodo gostili Ferske otoke (20.50 po Rai 1). Za »azzurre« seveda pride v poštev le zmaga.

NOGOMET - B-liga Bolj kot zmaga so odmevali virtualni navijači

TRST - Triestina je, ne brez težav, v 3. krogu B-lige premagala Pescara. Gostje so se solidno upirali in so se večkrat nevarno približali Colombovim vratom. Zlata vredne tri točke so prišle po zaslugi Ettoreja Marchija, ki je že v 8. minuti zatresel gostujočo mrežo.

Trener Ivo Iaconi je takole utemeljil padec koncentracije v drugem polčasu: »Nekateri igralci še niso v najboljši formi. Treba bo še veliko trenirati. Tudi na sredini igrišča nam ni šlo od rok. Igralci niso še uigrani. Zgrešili smo preveč enostavnih podaj. Tudi napadalci so premalo sodelovali z zvezno linijo. Kljub temu sem opazil velik napredek. Tokrat pa so bile pomembne le tri točke, ki so nam vile precej samozavesti. Ne smemo pozabiti, da je naš glavni cilj obstanek v ligi. Prvenstvo je še dolgo in se bomo morali maksimalno potruditi.«

Triestina bo v prihodnjem krogu, v soboto, gostovala v Empoliju.

V središču pozornosti je bil tokrat tržaški stadion Rocco, oziroma tribuna Colaussi, ki so jo letos zaradi varčevanja zaprli in je v prvem krogu samevala. Tokrat so na tribuno namestili tako imenovane »virtualne navijače« (slikovne prahuje). Pobuda je dvignila precej prahu celo v tujini, saj je o tržaškem Roccu in Fantinelovi pobudi poročal tudi hrvaški Jutranji list.

Ostali izidi: Ascoli - Albino 2:0, Atalanta - Frosinone 0:0, Cittadella - Novara 0:2, Grosseto - Vicenza 2:1, Livorno - Siena 1:1, Modena - Padova 1:0, Portogruaro - Sassuolo 1:0, Reggina - Piacenza 2:0, Torino - Crotone 1:1, Varese - Empoli 0:0.

I. Komel

ŠTARANCAN - Uspela predstavitev knjige

Ko Sergio Tavčar govori, ne manjka šova

Prejšnji petek zvečer je popularni televizijski komentator TV Koper Sergio Tavčar dobesedno »privabil« v osrednjo konferenčno dvorano v Štarancu veliko število poslušalcev, oziroma še posebej košarkarskih strokovnjakov in navdušencev. Precejšnje število ljudi je bilo tudi Slovencev z Goriškega, Tržaškega in ne nazadnje iz Laškega. Tavčar je brez nepotrebnih dodatnih ovinkov ponovno zadel v črno.

V okviru tamkajšnje tradicionalne »Šagre rac« (La sagra delle raze) so namreč v petek predstavili njegovo prvo (in kot sam pravi tudi edino) knjigo v italijanščini »La Jugoslavia, il basket e un telecronista - La storia della pallacanestro jugoslava raccontata della voce di Telecapodistria« (Jugoslavija, košarka in televizijski komentator - Zgodba o jugoslovanski košarki prek glasu TV Koper). Barviti in prav gotovo nedolgočasni večer je vodil Tavčarjev televizijski kolega Tommaso Manià, s katerimi sta se takoj ujela in znala pripovedovati zgodbe, ki so ži-

vo pritegnile pozornost poslušalcev. Še posebej je bila zanimiva povezava med jugoslovansko in italijansko košarko, oziroma razlika v športni kulturi in vzgoji v obeh državah.

Kot je tudi na samem srečanju poudaril Tavčar knjiga ni le košarkarska, temveč izraža tudi mentaliteto, vedenjske navade in različno kulturo posameznih narodov, ki so sestavljali jugoslovansko federacijo. Prve zvezde, oziroma pionirji, ki imajo največ zaslug za razvoj košarke v Jugoslaviji, kot jih izpostavlja avtor, so Ivo Daneu (Slo), Radivoj Korač (Srbija) in Pino Gergia (Hrvaška, oziroma Zadar)...še nato lahko omenjamo Čosiča, Kičanovića, Delibasića, Dalipagića, Divaca, Petrovića, Kukoča in druge ...

Še posebej, nekošarkarski in vsebinsko nadvse privlačen, je bil zaključek večera v Štarancu, ko se je Tavčar dotaknil nelahkega povojnega obdobja v takratni coni A na Koprskem, ko je njegov oče Josip poučeval slovenski jezik na italijanski gimnaziji v Ko-

pru. Med dijaki, ki sprva niso želeli prisluhniti slovenski besedi, je bil tudi pisatelj Fulvio Tomizza. Slednji se je ravno profesorju Tavčarju zahvalil za izkazano potrpežljivost, za odkrivanje slovenske kulturne stvarnosti in ne nazadnje za pomembne korake v smeri sožitja med Slovenci in Italijani na južnem Primorskem.

V zaključku le še dve ugotovitvi. Upati je, da ne bo to ostalo »edino« - kot napoveduje - Tavčarjevo knjižno delo, saj je tudi za bralca prvi užitek prebirati svojevrstno avtorjevo terminologijo. Druga ugotovitev je, da bi knjigo lahko prevedli tudi v slovenščino, saj je v njej neposredno in kričeče prisoten zamjski človek, še posebej s tržaškega Krasa (Opčine, Polet, slovenska zamjska košarkarska stvarnost itd.).

Dogovarjajo se, da bi knjigo Sergia Tavčarja predstavili v naslednjih tednih tudi v Kulturnem domu v Gorici (na pobudo ŠZ Dom in Kulturnega doma).

GORSKI TEK

Tadei Pivk spet zmagal in dosegel rekord

Slovenski gorski tekač Tadei Pivk iz Žabnic je zmagal tudi na predzadnji preizkušnji italijanskega prvenstva 2010. Na 9. izvedbi Aosta-Charvensod-Becca di Nona-Plan Félinaz (30 km in 2562 m višinske razlike) je v rekordnem času 2:47,31 osvojil prvo mesto in tako potrdil prvo mesto na skupni lestvici prvenstva. »Zmage se seveda zelo veselim. Zmaga nad večkratnim zmagovalcem Dennisom Broudom je bila vse prej kot lahka, a sem svojo prednost večal predvsem v spustih, kjer sem hitrejši,« je dejal Pivk, član kluba Aldo Moro.

Kocijančič še kandidat

LJUBLJANA - 7. decembra bo volilni občni zbor Olimpijskega komiteja Slovenije. Predsednik OKS Janez Kocijančič, ki je na čelu organizacije že 19 let, je sporočil, da bo kandidiral še za en mandat.

Tenis: Murray out

NEW YORK - Teniški turnir za grand slam v ZDA se je prevesil v odločilni del. V osmini finala je brez težav zmagal prvi nosilec Španec Rafael Nadal, zalomilo pa se je četrtopostavljenemu Britancu Andyju Murrayju. Finalista US Open leta 2008 in letošnjega odprtega prvenstva Avstralije je na igriščih Flushing Meadows s 6:7 (3), 7:6 (4), 6:3, 6:3 premagal 25. nosilec, Švicar Stanislas Wawrinka. Pri ženskah sta napredovali druga in tretja nosilka Kim Clijsters in Venus Williams. Italijanka Schiavonejeva s 6:3, 6:0 pregazila Rusinjo Anastasijo Puvljučenko.

VATERPOLO

Italija še v igri

ZAGREB - Na vaterpolskem EP v Zagrebu se je končalo predtekmovalje. Pri moških so se neposredno v polfinale uvrstili Madžari in Hrvti, današnji četrtfinalni pari pa so Italija - Nemčija in Črna gora Srbija.

MOTOCIKLIZEM

Smrt zasenčila dirko

MISANO - Španski uspeh na 12. dirki sezone motociklističnega svetovnega prvenstva, v Misanu so na dirki za VN San Marina zmagali Dani Pedrosa, Toni Elias in Marc Marquez, je zasenčila smrtna nesreča. Za posledicami padca je umrl japonski dirkač razreda moto2 Šoja Tomizava. Dirka razreda motoGP bi morala biti vrhunec dirkaškega praznika v Misanu. Razvnemajo se polemike, zakaj tekmovanja niso prekinili.

ATLETIKA

Vlasičeva naskakovala svetovni rekord

SPLIT - Najboljša hrvaška atletinja Blanka Vlašić je na celinskem pokalu IAAF v Splitu slavila pričakovano zmago v skoku v višino z 205 cm, kar je njen najboljši izid sezone ter nov rekord tega tekmovanja. Vlašićeva je na Poljudu napadla tudi svetovni rekord - z 209 cm ga je leta 1987 vpisala bolgarska atletinja Štefka Kostadinova. Mlada Hrvatica je poskušala na 210 cm, a kljub izjemnemu vzdušju na domovanju splitskega Hajduka, je Vlašićeva trikrat podrla letvico.

Skupno zmago je slavila Evropa (418 točk) pred združeno ekipo obeh Amerik (404,5) in Afriko (285).

KOLESARSTVO

Petacchi odstopil

MADRID - Alessandro Petacchi (36 let) se je zaradi poškodbe odločil za odstop z dirke po Španiji. Kolesar, član moštva Lampre in zmagovalac 7. etape, je bil v osmi etapi dirke po Španiji udeležen v množičnem padcu. Na Vuelti je bil včeraj prost dan.

JADRANJE - V soboto ob 23.00 se je končala 140-miljska regata

Trst - Brioni - Trst spet zaživela v Tržaškem zalivu

Do cilja je prijadralo 13 jadrnic - Absolutna zmagovalca Fanatic in Marinariello

Regata Trst - Brioni - Trst v organizaciji tržaškega pomorskega kluba Sirena se je v nedeljo uspešno zaključila z družabnim večerom, potem ko se je športni del končal že v soboto ob 23.00, ko je čez ciljno črto prijadrala še zadnja sodelujoča jadrnica - Keria.

Absolutno prvo mesto je na 20. izvedbi regate osvojil Fanatic Pierluigia Peressona, ki je k Sireni prijadral že v soboto zjutraj ob 9.10 po 21 urah in 10 minutah plovbe. Kot prvouvršeni (po realnem času) je osvojil tudi Trofejo Challenge, ki jo je podelil organizator. Drugi je bil Cattivic (25 ur in 56 minut). Tretji je po 26 urah in 4 minutah prijadral Marinariello, na katerem sta pod zastavo Sirene jadrata Berti Bruss in Walter Gruden in si tako prislužila pokal Sirena za absolutno prvo mesto med dvočlanskimi posadkami.

Izpred sedeža Sirene so jadrnice startale že v petek, ob 12.00. Jadrnice so spremljale ugodne vetrovne razmere: startali so z rahlo burjo, pri Savudrijskem rtiču pa je zapihal maestral – do Brionov so zato jadrati v krmo. Bojo pri Brionih je v petek, ob 22.30, prvi objadral Cattivic, med jadranjem proti cilju pa ga je prehitel Fanatic. Do Sirene so prvouvršene jadrnice prijadrale z jutranjim termičnim vetrom, ostale pa so pred ciljem morale čakati šele večerno burjo.

Od 15 sodelujočih jadrnic jih je 140 miljsko regato dokončalo 13. Razdeljene so bile v štiri kategorije – v kategoriji Open team je prvo mesto osvojil Cattivic (Gianini de Visenitni, SV Barcola/Grignano), v kategoriji Open-dvočlanske posadke Morgana (Altieri, Societa' nautica Grignano). Absolutni zmagovalci Fanatic (Societa' canottieri Ausonia Grado), na katerem sta jadrata tudi Andrej Gregori in Jakob Vascotto, je bil prvi med posadkami IRC, med dvočlanskimi posadkami IRC pa je prvo mesto pripadlo jadrnici Fleyer (Vincenzo Spina). Zaradi kompenzacije časov je Sirenin Marinariello osvojil v kategoriji 4. mesto.

Start regate Trst - Brioni - Trst pred sedežem barkovljanskega kluba. Spodaj: zmagovalci Fanatic, na katerem sta jadrata Berti Bruss in Walter Gruden in si tako prislužila pokal Sirena za absolutno prvo mesto med dvočlanskimi posadkami.

KROMA

V nedeljo je v poznih popoldanskih urah sledilo nagajevanje in družabnost. Vsi sodelujoči jadranci in organizatorji so bili nad regato zelo navdušeni. Sodniški odbor je vodil Tullio Sain, pomagala sta mu Livio Petrot in Bruno Bogatec, izvedenec za IRC pa je bil Tito Morosetti.

Izidi (po realnem času): 1. Fanatic (P. Peresson, SC Ausonia Grado), 2. Cattivic (G. de Visentini, Barcola Grignano), 3. Marinariello (Bruss/Gruden, Sirena), 4. Blucolombre (M. Juris, CDV), 5. Flyer (V. Spina, Barcola Grignano), 6. X Sea (M. Mantegazza, PDM), 7. Morgana (Altieri, SN Grignano), 8. Black Angel (P. Striuli (CNSM), 9. Laii (M. Queirolo, LN Monfalcone), 10. Andrebora (R. Matiuazzo, TSC), 11. Nic nic (Ranza, Club Adiacio), 12. Esmeralda (E. Magri, CNSM), 13. Keria (G. Caregnato, TVSC).

ROLKANJE Dobri nastopi Mladine

Rolkarji Mladine so konec tedna nastopili na dveh tekmah: v soboto so tekmovali v sprintu na 11. preizkušnji za italijanski pokal v Vermigliu, v nedeljo pa v Marillevi na italijanskem prvenstvu in reber (prosta tehnika). Boljše rezultate so osvojili v sprintu, kjer so zbrali dve zmagi: med začetnicami je bila Dana Tenze najhitrejša, med deklicami pa Jasna Vitez. V nedeljo pa se rolkarji Mladine niso uvrstili na stopničke, rezultati pa so bili kljub temu dobri. Tekmovali so na strmeh rebri v prosti tehniki. Med posamezniki gre omeniti dober nastop Luke Ghira, ki je bil med 19 dekčič četrti, Jasna Vitez pa je bila med 12 deklicami peta. »Na splošno sem z nastopom zadovoljen. Skoda, da smo v nedeljo izbrali dvokolesne rolke namesto trikolesnih, kar bi morebiti olajšalo roljanje po strmeh rebri,« je pojasnil predsednik Mladine Boris Bogatec. Mladina je bila na državnem prvenstvu med klubi sedma.

Izidi: prvi koraki: 2. Sara Tenze, začetnice: 6. Dana Tenze; dečki: 4. Luka Ghira; deklice: 5. Jasna Vitez; mladinci: 6. Nicola Iona; 8. Niki Hrovatin; 12. Federico Ferluga; master: 4. Enzo Cossaro.

Italijanski pokal, sprint: prvi koraki: 2. Sara Tenze, začetnice: 1. Dana Tenze, deklice: 1. Jasna Vitez, dečki: 6. Luka Ghira, 13. Federico Ferluga; mladinci: 4. Niki Hrovatin, 5. Nicola Iona; master ženske: 6. Chiara Dilenardo; master moški: 6. Enzo Cossaro. Društvena lestvica: 1. Monte Giner, 4. ŠD Mladina.

NAMIZNI TENIS - V Zgoniku se je zaključil 27. Pokal Kras

Dober test pred začetkom sezone

Zmaga slovaški ekipi Topolčany, Kras A ZKB 5., Kras B 8. - Krasove ekipe so lahko ugotovile, kje so še pomanjkljivosti

Namiznoteniške igralke ekipe Topolčany s Slovaške so letošnje zmagovalke mednarodnega turnirja za 27. Pokal Kras. Z bolj homogeno ekipo in dobrimi taktičnimi izbirami so preselele vse nasprotnice in se zasluženo veselile zmage. Bolj izenačen je bil boj za drugo mesto, kjer je bil naposled boljši Zagreb, tretje mesto pa je osvojil lanski zmagovalci Aquaestil Duga Resa. Postavi Krasa sta se uvrstili v drugo polovico lestvice: med osmimi nastopajočimi ekipami je bila prva članska ekipa Kras A ZKB, ki bo letos nastopala v A1-ligi, peta, igralke Krasa B, ki so lani napredovale v A2-ligo, pa osme, čeprav bi v finalnih bojih lahko iztržile še kaj več.

Tudi letošnje 27. izvedba Pokala je povsem uspela: organizatorji, še posebej pa igralke in trenerji, so bili zelo zadovoljni s formulo turnirja in s kvaliteto, ki je bila primerna za vse ekipe. V treh dneh je vsaka ekipa odigrala pet tekem po šest nizov.

Športna direktorica ŠK Kras Sonja Milič je bila z nedeljskimi nastopi Krasovih igralok zadovoljna, saj so vse zaigrale bolj prepričljivo kot v petek in soboto. Nekaj več je sicer pričakovala od prve članske ekipe: Kitajki Yuan Yuan in ostalim letos za las ni uspela uvrstitev med najboljše štiri ekipe. V kvalifikacijskem delu so zbrale po eno zmago, poraz in neodločen izid (s Topolčany, kasnejšim zmagovalcem), v nedeljo pa dve gladki zmagi. »Kljub temu pa je bil turnir odlična priložnost, da smo ugotovili, kje so še pomanjkljivosti in čemu bo treba dati več poudarka do začetka prvenstva.« Pri ŠK

V Zgoniku so v treh dneh odigrali 20 dvbojev

KROMA

Kras so bili obenem zadovoljni, ker je imela tudi druga Krasova postava možnost igranja. V nedeljskih finalnih obračunih so vse igralke zaigrale dobro; dokazale so, da se lahko enakovredno kosajo tudi z najboljšimi tujimi igralkami, ki prednjačijo v prvih ligah.

Tekmovalnemu delu je sledilo nagajevanje. Pokale so podelili odbornica za šport zgoniške občine Monica Hrovatin, predsednica namiznoteniškega odseka ŠK Kras Sonja Milič, predsednik društva Igor Milič in podpredsednik kluba Zvonko Simoneta. Pokal za najboljšo igralko turnirja je prejela Ivana Malobabič (Duga Resa), najmlajša igralka pa je bila Maja Milenkovski (Arrigoni Izola).

Finalna skupina od 1. do 4. mesta: STK Pula – Aquaestil Duga Resa 3:3; TIS Zagreb – SKTS Topolčany 2:4; TIS Zagreb – STK Pula 4:2; Aquaestil – SKST Topolčany 2:4

Od 5. do 8. mesta: Arrigoni Izola – Bultman/Smash '70 3:3; Kras A ZKB – Kras B 6:0 (Milič – Crismancich 3:1 (-5,7,5,7); Yuan – Kralj 3:0 (6,7,5); Carli – Rustja 3:2 (-8,6,9,-10,6); Yuan – Crismancich 3:0 (5,9,5); Milič – Rustja 3:2 (-10,5,-9,3,5); Carli – Kralj 3:0 (8,8,6)); **Kras A ZKB – Arrigoni Izola 5:1** (Yuan – Fatorič 3:0 (10,8,3); Carli – Ludvik 2:3 (3,-5,9,-8,8); Milič – Čokelj 0:3 (6,7,3); Yuan – Ludvik 3:2 (-5,-9,5,5,7); Milič – Fatorič 0:3 (6,5,10); Carli – Čokelj 1:3 (-9,7,5,6)); **Kras B - Bultman/Smash '70 1:5** (Crismancich – Barendregt 2:3 (3,-9,2,-7,8); Kralj – Holterman 0:3 (3,6,11); Rustja – Liefers 3:1 (3,-9,7,6); Kralj – Barendregt 0:3 (7,8,11); Crismancich – Liefers 0:3 (6,9,9); Rustja Holterman 1:3 (7,8,11,5)). Končni **Vrstni red:** 1. Topolčany (Svk), 2. TIS Zagreb (Hrv), 3. Aquaestil Duga Resa (Hrv), 4. STK Pula (Hrv), 5. Kras A ZKB, 6. Bultman/Smash '70 (Niz), 7. Arrigoni Izola (Slo), 8. Kras B.

KOLESARSTVO

Dirka po FJK od jutri v Gorici

GORICA - 48. mednarodna etapna kolesarska dirka po FJK, ki se začneja jutri, bo prvič startala v Gorici. Štela bo štiri etape v skupni dolžini 643 kilometro, na njej pa bo nastopilo 160 kolesarjev kategorije elite in under 23 iz 32 držav. Na startu, žal, ne bo slovenskih moštev, hrvaško pa bo zastopal KK Laborika.

Start »goriške« etapa s ciljem v Fagagni bo na trgu sv. Antona ob 10. uri, prva velika gorska nagrada pa bo na Vrhju po 35 kilometrih dirke. Druga etapa bo od Codroipa do Pordenona, tretja, najzahtevnejša od Magnaga do Fornija di Sopra, zadnja (11. septembra) pa od kraja Arta Terme do Vidma.

KOŠARKA

Od jutri 17. Trofeja K2sport-Mark

V organizaciji SZ Dom in pod pokroviteljstvom Dežele bo od jutri do petka v telovadnici Kulturnega doma tradicionalna, že 17. košarkarska trofeja K2 sport - Mark.

Jutri bosta na sporedu četrtfinalni tekmi med Arditom in Bregom (19.30) ter med Borom in Romansom (ob 21.30). V četrtek se bo zmagovalci prvega dvboja ob 19.30 pomeril z Ajdovščino, zmagovalci druge tekme pa bo ob 21.30 z Jadranom. Petek pa bo namenjen tekmama za tretje (ob 19.30) in prvo mesto (ob 21.30).

Po seriji prijateljskih tekem bo to za Jadran, Bor in Breg priložnost, da prvič merijo moči tudi na uradni tekmi.

KOŠARKA

Se bo NPG odpovedal državnemu C-ligi

Vodilni goriški košarkarski klub Nuova Pallacanestro Gorizia se je redno vpisal v državno C-ligo, v kateri igra tudi Jadran, vendar je po pisanju deželne dnevnika Messaggero Veneto nastop ekipe v ligi pod vprašajem zaradi pomanjkanja sredstev, še naprej je navedeno tudi vprašanje igrišča, saj dverana PalaBigot iz različnih razlogov ni na razpolago. »Alarmni zvonec« pri NPG brni vsako leto, naposled so tako ali drugače vedno našli kakšno rešitev, bomo vide-li, ali bo tako tudi letos.

ODBOJKA

Soča in Govolley skupaj

Na zboru in prvem treningu so se sinoči v Sovodnjah zbrale igralke Soče in Govolleyja, ki bodo pod imenom Soča/Govolley Kmečka banka letos skupaj nastopale v 1. ženski diviziji. Po izpadu Govolleyja iz D-lige sta društvi sedli za skupno mizo in se dogovorili za sodelovanje. O tem bomo še poročali.

D-LIGA - V prvem krogu

Kras Koimpex v Esteju osvojil prve tri zlata vredne točke

Musolino: V prvem polčasu smo bili v težavah - Trener pohvalil nastop Bagona in Battija

Prve tri točke so pod streho. Zgodovinske, glede na to, da je bila nedeljska zmaga prva Krasova v D-ligi. Krasov predsednik in športni vodja Goran Kocman je bil po tekmi nad vse navdušen. »Igrali smo s pravim pristopom. Vsi so se potrudili,« je dejal prvi Krasov mož. Tudi trener Alessandro Musolino ni skrival navdušenja. »Po trikratnem sodnikovem žvižgu smo bili vsi zelo veseli. Lepo je namreč začeti zahtevno prvenstvo D-lige s pravo nogo. Zmaga v gosteh je še bolj sladka. Še posebno proti tekmeu, ki se je v lanski sezoni uvrstil na drugo mesto. Pa tudi letos imajo kar ambiciozne cilje,« je svoje misli strnil Musolino.

V Esteju, kamor je odpotovalo (z avtobusom in z osebnimi vozili) tudi okrog 70 Krasovih navijačev, so gostitelji začeli zelo dobro in v prvem delu tudi držali vajeti igre v svojih rokah. »Bili smo v težavah in še dobro, da se je izkazal vratar Contento, ki je kar trikrat odločilno posredoval. Žal se je Michele tudi poškodoval. Zamenjal ga je Dovier, ki je odlično opravil svoje delo. V drugem polčasu smo bili enakovredni Esteju in uspelo nam je zatrestiti nasprotnikovo mrežo. Reakcija gostiteljev je bila jalova in kljub šest minutnemu dodatku smo uspeli odnesti domov celotno kožo,« je dejal Krasov trener, ki je pohvalil obrambno dvojico Dimitri Batti - Matej Bagon. »Igrala sta zelo solidno. Zgrešila sta malo oziroma nič. Mogoče v napadu smo bili premalo nevarni. Ustvariti bi bili morali več priložnosti. V zvezni liniji je bil najbolj dinamičen Cipraccia.«

Prvi Krasov gol v D-ligi je dal Matteo Cipraccia

KROMA

Kras bo v nedeljo v Repnu gostil Pordenone, ki je v prvem krogu na domačem igrišču izgubil proti solidnemu Sandonajesolu. »Pordenone bo trd oreh. Pravijo, da spada fur-lanska ekipa med ožje favorite za sam vrh. Izgubili so proti Sandonajesolu, ki prav tako v letošnji sezoni cilja zelo visoko. Pred domačim občinstvom se bomo maksimalno potrudili. Srčno si želimo, da bi se ob igrišču zbralo veliko ljudi. Navsezadnje bo

to deželni derbi,« je še dodal Musolino. (jng)

Este - Kras 0:1 (0:0)

STRELEC: Cipraccia v 60. min. KRAS: Contento (od 57. Dovier), Bucovaz, Tiziani (Tomizza), Carli, Batti, Bagon, Dragosavljević, Cipraccia, Knežević (D'Agnolo), Davanzo, Venturini. Trener Musolino. RDEČ KARTON: Batti v 88. min. (dvojni opomin).

DRŽAVNI IN DEŽELNI POKAL - Po tretjem krogu

V drugi del le Primorje

Ekipa proseškega društva zmagala v Bazovici - Visok poraz Primorca - KO tudi Juventina in Sovodnje

V državnem pokalu za elitno in promocijsko ligo ter deželnem pokalu za 1., 2. in 3. AL se je od ekip naših društev v drugi del uvrstilo le proseško Primorje, ki je v nedeljo v gosteh v Bazovici premagalo Zarjo Gajo. Zmagoviti gol je padel v 85. minuti, ko je mrežo gostiteljev zatresel Colasuonno. Tekma je bila vsekakor izenačena in obe ekipi sta si bili enakovredni. Nogometaši Zarje Gaje so namreč imeli kar nekaj lepih priložnosti za gol, ki jih niso izkoristili. Rumeno-modri so tokrat nastopili z nekoliko spremeno postavbo, saj je trener Lacalamita preizkusil nekatere nove igralce. V 2. AL je Breg igral neodločno proti Montebellu Don Bosc (1:1). Tržačani so povedli v 12. minuti, Breg pa je izenačil v 22. s Stefanijem. V Bregovi skupini je v drugi del napredovala Sistiana.

V državnem pokalu je bila v nedeljo kriška Vesna prosta. Juventina pa je v Rožacu izgubila z Virtusom Corno, ki igra v elitni ligi. Končni izid je bil 1:0. Nogometaši Juventine pa so bili enakovredni gostiteljem.

V okviru deželnega pokala za 1. amatersko ligo je mrežo gostiteljev zatresel Colasuonno. Tekma je bila vsekakor izenačena in obe ekipi sta si bili enakovredni. Nogometaši Zarje Gaje so namreč imeli kar nekaj lepih priložnosti za gol, ki jih niso izkoristili. Rumeno-modri so tokrat nastopili z nekoliko spremeno postavbo, saj je trener Lacalamita preizkusil nekatere nove igralce. V 2. AL je Breg igral neodločno proti Montebellu Don Bosc (1:1). Tržačani so povedli v 12. minuti, Breg pa je izenačil v 22. s Stefanijem. V Bregovi skupini je v drugi del napredovala Sistiana.

V 3. amaterski ligi je bila Mladost prosta.

TAKO V NEDELJO - Konec tedna se bodo začela vsa članska deželna prvenstva. Promocijska liga: Juventina - Villesse, Reanese - Vesna; 1. AL: Pienis - Sovodnje, Primorec - Isonzo; 2. AL: Breg - Cormonese, Primorje - Grade-se, Zarja Gaja - Mossa (v Mošu).

V petek koledarji 2010/11

Deželna nogometna zveza bo (še) v petek predstavila koledarje za novo sezono 2010-10. Srečanje z vsemi deželnimi klubi bo v hotelu Belvedere v Tricesimu (ob 18. uri). Predstavniki zveze bodo obenem nagradili prvouvrščene ekipe v lanski sezoni.

Mladost najprej proti tržaškemu Unionu

Pokrajinska nogometna zveza je objavila spored prvega prvenstvenega kroga 3. amaterske lige, ki se bo začela v nedeljo. Doberdobska Mladost bo v skupini D na domačem pravokotniku igrala proti tržaškemu Unionu.

Drugi pari prvega kroga so: Aiello - Sagrado, Audax - Cgs, Campanelle - Begliano, Chiarbola - Lucinico, Poggio - Torre, Romana - Aurisina, Villa - Pro Farra.

D-LIGA

1. krog: Belluno - Opitergina 3:2, C. Concordia - Unione Venezia 1:2, Chioggia S. - Union Quinto 1:1, Este - Kras Koimpex 0:1, Montebelluna - Torviscosa 0:3, Montecchio M. - Tamai 1:1, Pordenone - Sandonajesolo 1:2, Rovigo - San Paolo PD 0:0, Sanvitesse - Treviso 1:2						
Torviscosa	1	1	0	0	3:0	3
Belluno	1	1	0	0	3:2	3
Kras Koimpex	1	1	0	0	1:0	3
Sandonajesolo	1	1	0	0	2:1	3
Treviso	1	1	0	0	2:1	3
Unione Venezia	1	1	0	0	2:1	3
Chioggia	1	0	1	0	1:1	1
Montecchio M.	1	0	1	0	1:1	1
Rovigo	1	0	1	0	0:0	1
San Paolo	1	0	1	0	0:0	1
Tamai	1	0	1	0	1:1	1
Union Quinto	1	0	1	0	1:1	1
C. Concordia	1	0	0	1	1:2	0
Este	1	0	0	1	0:1	0
Opitergina	1	0	0	1	2:3	0
Pordenone	1	0	0	1	1:2	0
Montebelluna	1	0	0	1	0:3	0
Sanvitesse	1	0	0	1	1:2	0

PRIHODNI KROG (12.9.) San Paolo - Belluno, Kras Koimpex - Pordenone, Torviscosa - Rovigo, Opitergina - Sanvitesse, Sandonajesolo - Montebelluna, Tamai - Chioggia, Treviso - Montecchio, Unione Venezia - Este, Union Quinto - Concordia

PRVIČ V D-LIGI Dimitri Batti: »Razlika z elitno ligo je očitna«

Tudi za Dimitrija Battija, kot za številne druge krasovce, je bil nedeljski nastop v Esteju krstni v D-ligi. »Na začetku tekme sem bil nekoliko živčen. Kot drugi mlajši igralci. Uvodno tekmo smo vsi nestrpnost pričakovali. Na koncu se je dobro obneslo. Škoda le, da mi je sodnik dvakrat pokazal rumeni karton. Mogoče bi drugega lahko obdržal v žepu,« je dejal 23-letnik iz Repniča.

Razlika z elitno ligo?

Razlika je očitna. Igra se bolj fizično, pa tudi posamezniki so tehnično boljše podkovani. Vsi, tako kot tudi mi, trenirajo štirikrat tedensko, kar je navsezadnje boljše. Forma je boljša.

Trener vaju je z Bagonom pohvalil.

Z Matejem sva v obrambi igrala dobro. Najprej je z menoj v sredini začel Tiziani, nato pa je trener bolj zaupal Bagonu. Dobro sva opravila svoje delo.

V nedeljo bo v Repen prišel Pordenone.

Upam, da bo ob igrišču veliko gledalcev. V Esteju je bilo okrog 600 ljudi. (jng)

Obvestila

AŠZ MLADOST obvešča, da se je začela športna sezona za letnike od 2000 do 2005. Treningi bodo potekali na nogometnem igrišču v Doberdobu ob torkih in četrtek od 17.00 do 18.30 pod vodstvom trenerja Roka Černe. Za informacije 339-3853924.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični progi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Prva izmena od sobote 18. oz. nedelje 19. septembra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it ali na 040 2908105 - 348 1334086.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR prireja tečaj minidobojke za osnovnošolske otroke. Prvi trening bo 13. septembra, vadba pa bo potekala ob ponedeljkih in petkih, od 17.30 do 19.00, na Stadionu 1. maj. Za informacije pokličite na 3497923007 (Tjaša) oz. 3331755684 (Silva) ali nam pišite na info@od-bor.com.

ŠPORTNA ŠOLA ŠPOLET/KONTOVEL sporoča urnike treningov: MOTORIKA (letniki 2005, 2006) sredo, 16.15 - 17.15 (občinska telovadnica v Repnu). MIKROBASKET (letniki 2002, 2003, 2004) ponedeljek, 16.15 - 17.15 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sredo, 17.15 - 18.15 (občinska telovadnica v Repnu) MINIBASKET - letniki 2001 torek, četrtek in petek 16.15 - 17.15; letniki 2000 torek in petek 16.15 - 17.15; četrtek 17.15 - 18.3. UNDER12 (letniki 1999) ponedeljek, 17.15 - 18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sredo, 18.00 - 19.30 (občinska telovadnica v Repnu); petek, 17.15 - 18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih). Info: 338/5889958 - marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340/4685153 - picerik@hotmail.it (Erik Piccini)

ŠD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA obvešča, da se bodo treninki cibabanov (od letnika 2000 do 2005) začeli danes, 7. septembra ob 17. uri v občinskem centru Silvano Klabin v Dolini.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODESK organizira treninge ritmične gimnastike s sledečimi urniki: na Stadionu 1. maj za predšolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 16.30-17.30, za osnovnošolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 21.9.2010. Treninki na Opčinah (večnamenski prostor OŠ Bevč): za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in osnovnošolske otroke 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 22. septembra. Za prijave in informacije pokličite na 328-273390 (Petra).

OKVAL obvešča, da bo v petek, 10. septembra, ob 16.00 informativni sestanek v telovadnici v Štandrežu za otroško telovadbo in minivolley. Otroška telovadba bo vsak torek in petek od 16.00 do 17.00, treninki minivolleya pa vsak torek in petek od 17.00 do 18.30. Za info: 3932350925 (Sandro), 3459527236 (Jurij), 3284133974 (Tjaša) - v večernih urah.

KK BOR obvešča, da se v petek, 10. septembra, ob 16. uri na Stadionu 1. maja z informativnim sestankom s starši in prvim treningom začena tečaj minibasketa za letnike 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004. Treninki bodo ob torkih od 16.00 do 17.30 v telovadnici v Lonjerju in ob petkih od 16.00 do 17.30 na Stadionu 1. maja. Posebne ugodnosti za novo vpisane in za tiste, ki pripeljejo prijatelja. Za informacije: 3406445370 (Karin).

AŠZ SLOGA obvešča, da organizira od 14. septembra dalje odbojkarško šolo za fantke in punčke (letniki '99, '00, '01, '02). Treninki bodo ob torkih od 17.30 do 18.30 in četrtek od 17.30 do 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo za PREDŠOLSKO otroke od 1. do 6. leta starosti v sobotah na Stadionu 1. maj v Trstu. Prva vadba bo v soboto, 2. oktobra. Za informacije pokličite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo in uvajanje v atletiko za OSNOVNOŠOLSKO otroke od 6. do 10. leta starosti v ponedeljskih, sredah, četrtek in sobotah na Stadionu 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v ponedeljek, 20. septembra. Za informacije pokličite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo atletike za SREDNJEŠOLCE ob torkih na Stadionu 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v torek, 28. septembra. Za informacije pokličite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠD KONTOVEL - ODESK RITMIČNE TELOVADBE obvešča, da bo prvi trening v sredo, 15. septembra, ob 17.00 v telovadnici na Kontovelu. Vabljeni deklice od 2. letnika vrtca do 3. razreda osnovne šole. Za dodatne informacije: 3498020952 (Deborah) in 3385000643 (Martina).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM - Plesna sezona se začne! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treninki bodo potekali ob torkih in četrtek od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvo srečanje bo v torek, 14. 9. Za informacije in vpis: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

ND ZARJA GAJA obvešča vse mlade ljubitelje nogometa letnikov 2000-2005, da bo prvi trening v četrtek, 9.9. ob 17.30 v športnem centru Zarja v Bazovici.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se v ponedeljek, 13. septembra, začnejo treninki za vse starostne skupine: 1. skupina-Palčki (3-6 let); pon 16.30-17.30 na Opčinah in pet 16.30-17.30 v Gropadi; 2. skupina-Zajčki (7-14 let); pon in pet od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-Škrati (od 15. leta dalje); pon in pet od 19.00 do 21.00 na Opčinah. Za 2. in 3. skupino je predvidena tudi gimnastika pri Briščkih ob sobotah. Za vpis in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

VRSTNI RED IN IZIDI

DRŽAVNI POKAL

Skupina M, ostali izid: Pro Gorizia - ISM Gradisca 0:4. Vrstni red: Virtus Corno 9, ISM Gradisca 6, Juventina 3, Pro Gorizia 0.

Skupina N, ostali izid: Ponziana - San Luigi 0:3, Vesna je bila prosta. Vrstni red: San Luigi 6, Vesna 3, Ponziana 0.

DEŽELNI POKAL

1. AL, skupina I, ostali izid: Azzurra - Ronchi 1:2. Vrstni red: Staranzano 9, Ronchi 4, Sovodnje 2, Azzurra 1.

Skupina N, vrstni red: San Giovanni 4, Primorec 3, Muglia 1.

2. AL, skupina Q, ostali izid: Opicina - Sistiana 0:1. Vrstni red: Sistiana 6, Montebello DB 5, Opicina 2, Breg 2.

Skupina R, ostali izid: S. Andrea SV - Roianese 0:3. Vrstni red: Primorje 7, Roianese 6, Zarja Gaja 3, S. Andrea SV 1.

3. AL, skupina Q, ostali izid: Campanelle - Begliano 1:2, Mladost je bila prosta. Vrstni red: Begliano, 6, Mladost 3, Campanelle 0.

V Trebčah so se tokrat veselili gostje, ki so kar štirikrat premagali domačega vratarja

KROMA

Družina Kalister v Trstu

Milan Pahor

*Takrat je časopis
Edinost postal dnevnik*

8

Zgodba je dovolj zgovorna sama po sebi. Franc Kalister je brez odlašanja podprl projekt, da postane list Edinost dnevnik in dal na razpolago visoko vsoto denarja. Cenil je pobude narodnjaške gibanja v Trstu ter mu zaupal. Ni postavljajl pogojev pri do-deljevanju podpore. Dal je hitro, z občutkom za narodno stvar. Z druge strani pa je bil odvetnik Gregorin večkrat zadolžen za take nabiralne rodoljubne pobude. Velikokrat je bil uspešen. Družina Kalister je bila v več generacijah vedno poznana kot družina radodarnih mecenov. V tem primeru glede lista Edinost pa se je izkazala tudi družina Gorup, ki je bila sicer v sorodu s Kalistri. O tem je Gustav Gregorin zapisal naslednje:

»(...) Osokoljen po tem prvem uspehu sem obiskal zaporedoma velepodjetnika Antona Trudna, kapitalista Ivana Šabca, veletržca z lesom Ivana Mankoča in gosp. Kornelija Gorupa kakor zastopnika njegovega očeta Josipa Gorupa, veletržca in posestnika na Reki. Prejel sem od vseh imenovanih razmerne svote in obljube za nadaljno podporo v slučaju potrebe. Vse te dobrotnike lista Edinost krije danes hladna zemlja, a mi, ki še živimo, smo dolžni, da ohranimo hvaležen spomin. (...)

S prejetimi denarnimi podporami je lahko vodstvo Političnega društva Edinost sprejelo odločitev, da postane list Edinost dnevnik. Prav v tistih letih je vodstvo Političnega društva Edinost, ki je bilo lastnik in izdajatelj lista, sklenilo iz previdnostnih razlogov prepisati lastništvo lista "pro forma". V tisti dobi so politični veljaki v javnih nastopih večkrat glasno napadali vladno politiko. Oblast je po takih nastopih nasilno ukrepala s prepovedjo objave govorov ter z zapleno lista, ki je govor objavil. Vodstvo društva in lista je zato sklenilo, da prepiše lastništvo časopisa na poseben konzorcij, tako da se izogne morebitnim pritiskom oblasti. Prav o tem tudi poroča Gustav Gregorin v svojem prispevku:

»(...) V takem slučaju bi seveda prišel v nevarnost obstoj lista Edinost. Da se za vsak slučaj reši in ohrani list, je odbor političnega društva takoj po razpustu občnega zbora odstopil list "pro forma" (navidezno) v to svrhu sestavljenemu konzorciju, ki si je nasledil ime: Konzorcij lista Edinost. Člani tega konzorcija so bili: Matko Mandić, Anton Truden, Kornelji Gorup, Ivan Mankoč in Gustav Gregorin. Politično društvo ni bilo razpuščeno, kakor se je bilo bati, vseeno pa je ostal še nadalje formalni lastnik lista omenjeni konzorcij, dočim je bil list faktično tudi naprej glasilo političnega društva. (...)

Članstvo družin Kalister in Gorup v slovenskih in drugih ustanovah

23. oktobra 1848 so pobudniki društva Slavjanski zbor izdali posebno vabilo z naslovom Povabljenje, ki so ga natisnili v štirih jezikih: v slovenskem, srbohrvaškem, italijanskem in nemškem jeziku. V Povabljenju je bilo med drugim zapisano: »(...) Mnogi v Trstu živeči Slavjani so družtvo z imenom Slavjanski zbor v Trstu osnovati sklenili, v ktero brez ozira na razna slavjanska narečja vsaki Slavjan stopiti zmore. (...)

Poziv je bil uspešen, saj je kmalu pristopilo okrog 100 članov. Slavjanski zbor, kmalu preimenovan v Slavjansko društvo, je torej zaživel.

10. novembra 1848 je bil ustanovni občni zbor, na katerem je bil za predsednika izvoljen visoki državni uradnik in slovenski pesnik Jovan Vesel Koseski. Že 24. novembra je društvo dobilo imeniten sedež v stavbi palače Tergesteo v Trstu na osrednjem Borz-

nem trgu. Sedež društva je bil v drugem nadstropju, kjer so imeli člani na razpolago predsobo, veliko sobano in tri sobe. Slovesna otvoritev je bila 6. decembra 1848. Na slovesnosti so spregovorili predsednik Jovan Vesel (Slovenec), učitelj Dimitrije Vladislavljevič (Srb), Josef Vesely (Čeh) in neimenovani Poljak. V okviru društva sta se soočali dve struji. Prva s predsednikom Koseskim na čelu, ki je zagovarjala le kulturno delovanje, druga pa tudi politično. Ta struja je bila tudi zmagovita. Konec februarja 1849 je bil za novega predsednika izvoljen Ivan Cerar. Poleg politične akcije je novi odbor zagovarjal ustanovitev časopisa. Od marca do avgusta 1849 je izšlo 6 številčk glasila pod naslovom Slavjanski rodoljub. Glasilo je izhajalo dosledno v slovenskem in srbohrvaškem jeziku. V letu 1850 je izšlo 6 številčk časopisa Jadranski Slavjan, ki je nasledil prejšnje glasilo. Časopis je bil zasluga tretjega predsednika društva Simona Rudmaša, ki je bil po rodu iz Koroške.

V sklopu Slavjanskega društva je delovala čitalnica, kjer so lahko člani prebirali časopise (naročeni so bili na 32 različnih časopisov in revij). Na razpolago so bile tudi knjige, slovarji, zemljevidi. Gradivo je bilo v slovenskem jeziku, v jezikih ostalih slovanskih narodov, v nemščini, italijanščini, francoščini. Pritisk oblasti je hromil delovanje društva na narodnem in kulturnem polju. Z leti je prevladala miselnost, naj društvo prireja le družabne prireditve. To je bila edina dejavnost do popolnega zamrtja društva. Društvo je prenehalo delovati v letu 1856, ko so izpeljali pustno prireditev. Potem pa ni bilo več vesti o delovanju društva.

V mapi Slavjanskega društva v arhivu Odseka za zgodovino pri NSK v Trstu je ohranjen seznam članov Slavjanskega društva. Gotovo je to sad raziskave iz prejšnjih desetletij. Seznam je v italijanskem jeziku in nosi naslov: Elenco de' nomi dei Signori Soci della Società Slava. Vsega skupaj obsega seznam 192 imen.

Žal seznam nima letnice. Lahko sklepamo, da je iz leta 1850 ali kakšno leto kasneje, saj na seznamu ni imena predsednika Ivana Cerarja, ki je bil izvoljen v februarju 1849 in je umrl za posledicami bolezni nekaj mesecev kasneje. Sta pa na seznamu druga dva predsednika: Jovan Vesel (prvi) in Simon Rudmaš (tretji).

Z našega zornega kota pa je najbolj pomembno dejstvo, da je v seznamu Janez Nepomuk Kalister. V seznamu je naveden kot Kalister Giovanni. Janez Kalister je bil torej redni član prvega organiziranega slovenskega in obenem slovanskega društva v Trstu. Vključen je bil v prvi val slovenskega

Časopis Edinost leta 1876

narodnega preporoda v Trstu.

Slavjansko društvo je postalo podlaga za naslednja društva. To velja predvsem za Slavjansko narodno čitalnico, ki je bila ustanovljena v letu 1861. Povezanost obeh društev se nanaša ne le na program obeh društev, temveč tudi na kontinuiteto v osebah. Določeno število članov prejšnjega Slavjanskega društva je tvorilo osnovo, na kateri je nastala naslednica Slavjanska čitalnica. To je razvidno iz seznama članov Slavjanskega društva ter članov vodstev Slavjanske čitalnice v desetletju 1865-1875.

Iz primerjave se izluči skupina 18 oseb, ki jih imamo na obeh seznamih. Skupaj preberimo imena: Ivan Dolinar, Josip Godina, Ignacij Hofman, E. Jerala, Pavel Jelovšek, Tobia Kratochvič, Lombardič, G. Mičić, Franc Pleše, Nikola Ragenković, Stefan Skuljevič, Edvard Sorč, Jakob Svetina, Konstantin Šrot, I. Tomšič, L. Vicković, M. Vilhar, Andrej Zorman. Verjetno bi lahko dodali še kakšno ime, vendar bi morali imeti na razpolago dodatne seznane. Imena so napisana v slovenski obliki. Marsikateri priimek se je takrat uradno drugače glasil, saj sta prevladovala ali nemški ali italijanski zapis. Navajam dva primera: Sorč je zapisan kot Sortsch, Zorman kot Sormann.

Se nadaljuje

Ulica Torrente v Trstu (danes Ul. Carducci), kjer je stala prva palača Kalister

Pogled s terase palače Kalister na Trgu Libertà (levo železniška postaja)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Prvi aplavz: Matej Jazbec - klavir
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini del Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 5 (i. T. Hill)
15.05 Nan.: Capri 3
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 23.05 Dnevnik
20.30 Nogomet: Italija - Otoki Fær Øer, kvalifikacije za EP
23.20 Aktualno: Porta a Porta Estate
0.25 Aktualno: 67ª Mostra del Cinema di Venezia 2010 - Speciale Cinematografo

Rai Due

6.15 Dok.: Stella del Sud - Giordania
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.50 11.00, 13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje 33
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.15 Aktualno: Cult Book Storie
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.45 Dnevnik
11.15 Variete: Giostra sul 2 (v. V. Merola)
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
14.00 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 1.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
16.20 Nan.: The dead zone - La zona morta
17.10 Nan.: Sea patrol
17.50 Risanke
18.05 Dnevnik - L.I.S. in športne vesti
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Talent show: X Factor (v. F. Faccinetti)
0.55 Variete: Stracult Venezia

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: Il fidanzato di mia moglie (kom., It., '43, i. V. Carmi)
10.30 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra (v. L. Colò)
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
15.00 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
15.05 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.50 Nogomet: Italija - Wales, Under 21
17.15 Nan.: Kingdom
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
20.00 Variete: Blob a Venezia 2010
20.15 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Aspettando Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Circo Massimo Show (v. A. Stephens, R. Montico)
23.20 Deželni dnevnik
23.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved
23.55 Dok.: Correva l'anno

Rete 4

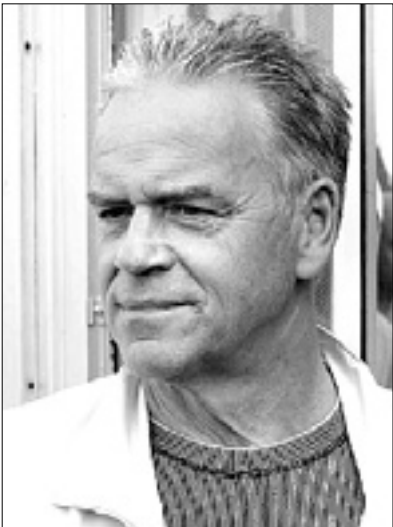
7.10 Nan.: Più forte ragazzi
8.10 Nan.: Starsky & Hutch
9.05 Nan.: Nikita

RADIO IN TV SPORED

Torek, 7. septembra 2010

19

10.30 Nan.: Ultime dal cielo
11.30 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino, i. **Jürgen Heinrich.**

12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.55 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Hamburg - Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Il pistolero (western, ZDA, '76, i. J. Wayne)
17.20 21.50, 0.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Poliziotto super più (fant., It., '80, r. S. Corbucci, i. T. Hill)
23.35 Film: In principio erano le mutande (kom., It., '99, r. A. Negri, i. T. Saponangelo)
1.25 Nočni dnevnik in Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Finalmente soli
9.10 Film: Sorpresa d'amore (kom., Fr., '06, r. R. D. Albert)
10.05 16.20, 17.50, 18.40, 22.20, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Film: La battaglia di Molly - Una ragazza americana (dram., ZDA, '06, r. J. Chopra, i. D.A. Baker)
16.15 Aktualno: Pomeriggio Cinque
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.30 2.00 Variete: Velone
21.10 Film: Le verità negate (triler, ZDA, '07, r. A. Turner, i. S. Sarandon)
23.30 Film: Arrenditi Dorothy (dram., ZDA, '06, r. C. McDougall, i. D. Keaton)

Italia 1

6.15 Nan.: La Tata
7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
7.55 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: The sleepover club
11.20 Nan.: Déjà vu
12.25 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera café
14.05 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
14.35 Risanka: Futurama
15.00 Film: I tre investigatori e l'isola misteriosa (pust., ZDA '07, r. F. Baxmeyer, i. C. Miller)
15.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
17.00 Nan.: Blue water high
17.30 Risanke
18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: Come tu mi vuoi (kom., It., '07, r. V.De Biasi, i. N. Vaporidis)
23.30 Film: Vita smeralda (kom., It., '05, r. J. Calà, i. L. Del Santo)
1.30 Nan.: Cinque in famiglia

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.37 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Variete: Letà non conta
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 15.35 Dokumentarec o naravi

12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Variete: Mukko Pallino
14.05 Variete: ...Nel baule dei tempi
14.35 Šport: Super Sea
17.00 Risanke
19.00 Variete: Expo' Mittel School
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Antiche ville
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Schimansky - Una pentola di soldi
22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo
23.35 Nogomet: Triestina - Pescara

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 20.00, 23.45 Dnevnik
9.55 20.30, 3.05 Aktualno: In Onda
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Nan.: Chiamata d'emergenza
13.30 Dnevnik in športne vesti
14.05 Film: Il nostro agente all'Avana (kom., V.B., '60, i. A. Guinness)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
21.10 Film: Bara con vista (kom., ZDA, '02, r. N. Hurran, i. B. Blethyn)
23.00 Nogomet: Argentina - Španija, prijateljska tekma
1.10 Aktualno: Due minuti in un libro

Slovenija 1

6.10 Kultura
6.20 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Lutk. nan.: Na potep po spominu (pon.)
10.40 Feliksova pisma
11.05 Dok. nan.: Zgodbe iz školjke (pon.)
11.20 Dok. nan.: Zgodbe iz divjine
11.55 Intervju: Izidor Pečovnik Dori
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.20 Ars 360 (pon.)
14.05 Duhovni utrip (pon.)
14.20 Obzorja duha
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Izganjalci vesoljcev
16.05 Nan.: Sejalci besed (pon.)
16.30 Zlatko Zaladko: Muzej gospodarstva
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 0.40 Dok. oddaja: Ko verjameš vase
18.00 Ugriknimo znanost
18.20 Minute za jezik (pon.)
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Piramida
21.00 Dok. film: Ris, kralj gozdov
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Dok. odd.: Skrit obraz strahu
1.20 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 07.09.1992 (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 3.20 Zabavni infokanal
6.55 Napovedniki
7.00 Otroški infokanal
12.05 Dober dan, Koroška (pon.)
12.30 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 07.09.1992
13.25 Na lepše (pon.)
13.50 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
14.45 Bleščica, oddaja o modi (pon.)
15.15 Izvir(nj), oddaja o ljubiteljski kulturi (pon.)
16.20 Mostovi - Hidak (pon.)
16.55 Carigrad: SP v košarki, osmina finala
19.00 Na vrtu
19.25 Globus
20.00 Beograd: nogomet, kvalifikacije za EP 2012: Srbija - Slovenija
22.45 SP v košarki, osmina finala, posnetek iz Carigrada
0.20 Film: Končni obračun (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Film: Dekleta prihajajo
15.45 Sredozemlje
16.15 Srečanje v skupnosti Italijanov

17.05 Artevisione

17.30 Dok. oddaja: Gianni Morandi
18.00 Evropski magazin
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.15 Primorska kronika
19.00 22.20, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje
20.00 Potopisi
20.30 Nogomet: Srbija - Slovenija
22.35 Košarka: SP, osmine finala
0.30 Čezmejna TV - TDD

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
18.00 Klapa Kumpaniji, koncert v Vipavi, 2. del
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in videostrani
20.30 Film: Odpri srce
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni Studio D: Oglaševanje od začetkov do danes; Življenja reka (piše Žarko Rovšček); Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Odprta knjiga: Ivan Tavčar - Izza kongresa; 18.00 Jazz odtenki; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 12.00 Predstavitve in glasovanje za osebnost Primorske; 12.30 Opoldnevnik in osmrtnice; 13.30-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Indie ni Indija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Jazz in jaz.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00-8.00 Buongiorno da RC; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - estate; 8.05 Horoskop; 8.00 Osebnost dneva; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 8.45 Ballando con Secondo casadei; 9.00, 21.30 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.00 Ricordi golosi; 10.33, 13.33 Glasbena lestvica; 11.00, 21.00 Odprti prostor - A casa di...; 11.00 Speciale mondiali di calcio; 12.15, 19.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Parole e musica; 14.00 Uomini e dei; 14.40 New entry; 15.00 Pesem tedna; 16.00-18.00 E... state freschi; 18.00 RC Lounge Caffè; 20.00-0.00 RC sera; 20.00 Radio med vami; 22.00 London Calling; 23.00 Playlist; 0.00-6.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Turistov glas seže v deveto vas; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Dobra dela; 10.10 Intelektla; 11.30 Ena ljudska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Dnes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00

Dnevnik; 7.00 Kronika in vremenska napoved; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Prireditve; 9.15, 17.45 Šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.00 Poletje za podjetje; 11.40, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.30, 16.15, 18.50 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.30 Proti etru (pon.); 17.15 18. vzporednik; 18.30 Poletni knjižni namig; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Menuet za besedo; 13.35 Glasbeni rondo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Danes bo od jugozahoda nad našo deželo dotekal vlažen zrak. V sredo nas bo dosegla atlantska fronta; v prizemlju bo zapihal jugovzhodnik, ki bo povečal nestabilnost ozračja.

Nad Skandinavijo in severno Rusijo je območje visokega zračnega pritiska, nad zahodno in srednjo Evropo pa je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Topla fronta bo dopoldne prešla naše kraje. Z jugozahodnim vetrom bo dotekal k nam toplel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.33 in zatone ob 19.32
Dolžina dneva 12.59

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 5.09 in zatone ob 18.41

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.24 najnižje -63 cm, ob 10.51 najvišje 53 cm, ob 19.49 najnižje -39 cm, ob 22.39 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 4.55 najnižje -61 cm, ob 11.20 najvišje 55 cm, ob 17.24 najnižje -42 cm, ob 23.16 najvišje 44 cm.

BIOPROGNOZA
Občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepili se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na sredo bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 20,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 16   2000 m 7
1000 m 14   2500 m 5
1500 m 9   2864 m 4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 6 in v gorah 6,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno oblačno do povsem oblačno vreme z možnostjo krajevnih padavin. Količina dežja bo majhna do zmerna. Od večernih ur se bo dež okrepil in razširil na celotno deželo.

Pretežno oblačno bo. Zjutraj in sprva dopoldne bo ponekod rahlo deževalo. Čez dan bo suho vreme, popoldne bo v zahodnih krajih spet pričelo deževati. V vzhodni Sloveniji bo pihal južni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 10, na Primorskem okoli 14, najvišje dnevne od 13 do 18, ob morju okoli 21 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Prevladovalo bo oblačno vreme. Pojavljale se bodo nevihte. Padavine bodo lahko obilne a tudi s prekinitvami. V Predalpah bodo padavine dolgotrajnejše; količina padavin bo lahko kar obilna. Ob obali, kjer bo pihal okrepljen jugovzhodnik bo dežja manj.

Jutri bo oblačno, občasno bo deževalo. Padavine bodo pogostejše in močnejše v zahodni Sloveniji. Vmes bodo tudi krajevne nevihte. Ob morju bo pihal jugo, predvsem na vzhodu južni veter.

MEHIŠKI ZALIV - Preprečevalnik izbruha kriv za onesnaženje

Z dna zaliva dvignili pokvarjeno opremo, ki je povzročila uhajanje nafte

NEW ORLEANS - Inženirji so z dna Mehškega zaliva v nedeljo zvečer po krajevnem času uspeli dvigniti preprečevalnik izbruha, ki je pri eksploziji naftne ploščadi družbe BP odpovedal in ni ustavil uhajanja nafte iz globine več kot kilometer pod morskno gladino. Opremo so na ladji pričakali agenti FBI.

Dviganje 300 ton težke in pet nadstropij visoke naprave na ladjo Helix Q4000 je trajalo 30 ur. Preprečevalnik izbruha bodo sedaj odpeljali v objekt vesoljske agencije Nasa v Louisiani, kjer ga bodo temeljito preiskali. Eksplozija naftne ploščadi Deepwater Horizon je 20. aprila zahtevala 11 smrtnih žrtev, v morje pa se je potem do 15. julija izlilo 780 milijonov litrov nafte. Vrtino so po več neuspešnih poskusih takrat le uspeli zamašiti s pokrovom.

Nekdanji admiral obalne straže Thad Allen je v petek dejal, da je luknja zamašena in nafta več ne uhaja, čeprav rešilne vrtnice še niso dokončali. Staro vrtino so zasuli z blatom in zabetonirali, nanjo pa nastavili nov prepreče-

valnik izbruha. Eksplozijo na ploščadi naj bi povzročil balon metana, ki je ušel po vrtni navzgor iz podvodnega naftnega bazena, preprečevalnik izbruha pa ni opravil svojega dela.

V Mehškem zalivu in drugje v morju ZDA vrtnja šestmesečna prepoved novega vrtnja za nafto, ki poteče 30. novembra. Na administracijo predsednika Baracka Obame naftna industrija izvaja pritisk, da moratorij odpravi. Tega si, ne glede na nevarnost ponovitve onesnaženja, želijo tudi lokalne skupnosti ob obali Mehškega zaliva, saj so ogrožena delovna mesta.

Po drugi strani pa okoljevarstvene organizacije in demokratiški politiki, kot je Ed Markey iz Massachusettsa, želijo, da administracija moratorij podaljša, ker je v četrtek prišlo do nove nesreče na ploščadi družbe Marine Energy. Eksplozija in požar sicer nista povzročila uhajanja nafte in vseh 13 delavcev se je rešilo. Samo v Mehškem zalivu naj bi bilo letno najmanj 100 podobnih nesreč, ki prej ne bi bile

omembe vredne, vendar pa sedaj zaradi nesreče ploščadi BP tovrstni dogodki bolj odmevajo.

V Mehškem zalivu navrtajo tretjino vse domače ameriške nafte. Moratorij zajema le manjši del vrtnic oziroma ploščadi, kar 3400 pa jih deluje naprej. Izkoriščanje nafte ni le gospodarsko, ampak tudi politično vprašanje. Demokrat iz Kalifornije George Miller je predlagal zakon, ki bi družbi BP sploh prepovedal nove vrtnice v ameriških vodah. Predlog sicer ne omenja podjetja izrecno, ampak navaja, da bi prepoved veljala za podjetja, ki so imela na eni ploščadi več kot 10 mrtvih.

Za BP je to seveda nesprejemljivo in podjetje trdi, da bi v primeru tovrstne prepovedi zanesljivo zmanjkalo denarja za plačilo škode po nesreči ploščadi Deepwater Horizon. BP se je strinjal, da ustanovi sklad za plačilo škode, vreden 20 milijard dolarjev. Millerjev zakonski predlog nima veliko možnosti za uspeh, vsaj ne v obliki, kot je pripravljen. (STA)

Za uhajanje nafte iz globine več kot kilometer pod morskno gladino je bil kriv preprečevalnik izbruha, ki je pri eksploziji naftne ploščadi družbe BP odpovedal in ni ustavil nafte

ANSA

KONGO - Približno 60 ljudi še pogrešajo

V nesreči ribiške ladje na reki Ruki 24 mrtvih

KINŠASA - Na zahodu DR Kongo je potonila ribiška ladja, pri čemer je umrlo najmanj 24 ljudi, so danes sporočile oblasti. Okoli 60 ljudi še pogrešajo. Nesreča se je zgodila v nedeljo na reki Ruki v pokrajini Equateur.

Po navedbah tiskovnega predstavnika vlade je bilo na ladji med 24 in 30 ljudi, medtem ko je Radio Okapi, ki deluje pod okriljem ZN, poročal, da je v nesreči umrlo 15 ljudi, 60 pa jih pogrešajo. Po poročanju radia je nesrečo preživel 15 od 100 ljudi na krovu.

V DR Kongo so tovrstne nesreče zaradi preobremenitev, slabega vzdrževanja plovil in nizkih varnostnih standardov precej pogoste. Julija je na reki med pokrajino Bandundu in prestolnico Kinšasa potonila ladja, pri čemer je umrlo 19 ljudi, 30 pa so jih pogrešali.

Predor, ki je bil prizorišče stampe na Paradi ljubezni, spet odprt

DUISBURG - V Duisburgu v Nemčiji so v nedeljo ponovno odprli tamkajšnji predor, ki je bil prizorišče stampe med junijsko Parado ljubezni, ki je zahteval 21 smrtnih žrtev. Šest tednov po tragičnem dogodku so zaposleni v mestni komunali v nedeljo odstranili še zadnje sveče in šopke, ki so jih položili na mesto, kjer je 24. junija umrlo 21 ljudi, ki so poskušali skupaj z drugimi priti na prizorišče dogodka.

Mestne oblasti, organizatorji dogodka in policija sicer še vedno drug drugemu pripisujejo krivdo za tragedijo, ki se je zgodila, ko so organizatorji ljudi, ki so želeli na prizorišče, po zvočnikih obvestili, da ni več prostora, zato naj se obrnejo in območje zapustijo. Tedaj naj bi nekaj ljudi poskusilo preskočiti ograjo, da bi le prišli na prizorišče, nato pa je izbruhnila panika.

Nemški Spiegel je na svoji spletni strani poročal, da so interni dokumenti prirediteljev dogodka pokazali, da je bila nekdanja železniška postaja kot prizorišče parade odobrena le za največ 250.000 udeležencev, prišlo pa je več sto tisoč ljudi. Poleg tega naj bi dokument, ki so ga izdale mestne oblasti v Duisburgu, nakazoval, da so bili prireditelji izvzeti iz standardnih pravil o minimalni širini in številu zasilnih izhodov ter glede požarne obrambe.

Po petkovem potresu na Novi Zelandiji več popotresnih sunkov

WELLINGTON - Po petkovem potresu na novozelandskem Južnem otoku so na območju mesta Chirstchurch do nedelje zabeležili več kot 30 popotresnih sunkov, od katerih je najmočnejši dosegel magnitudo 5,4. Oblasti opozarjajo, da bodo popotresni sunki povzročili še dodatno škodo, obnova prizadetega območja pa naj bi trajala najmanj leto dni.

Potres z močjo 7,1 stopnje naj bi poškodoval več kot 500 zgradb in okoli 20 odstotkov hiš v mestu Chirstchurch z okoli 400.000 prebivalcev. Novozelandski premier John Key je že opozoril, da bo obnova prizadetega območja trajala najmanj leto dni in izrazil začudenje, da potres ni zahteval smrtnih žrtev. Po besedah župana mesta Boba Parkerja ima okoli 90 odstotkov ljudi spet elektriko, oskrba z vodo pa še vedno ostaja problematična.

Novo Zelandija leži na potresno precej aktivnem območju, saj na leto zabeležijo kar 14.000 potresnih sunkov. (STA)